

25 ปี สวนดุสิตโพล

เดินหน้าสู่ความยั่งยืน Suan Dusit Poll 4.0

25 ปีสวนดุสิตโพล:
เดินทางสู่ความยั่งยืน
Suan Dusit Poll 4.0

สารบัญ

WALKING WITH SUAN DUSIT POLL	6
บทพิสูจน์ความน่าเชื่อถือ ที่ยังคงมืออยู่อย่างต่อเนื่อง	8
PART 1: The Pioneer	12
เรื่องราวอันเป็นจุดเริ่มต้นที่ถือเป็น “พิมพ์เขียว” ของการทำโพลระดับปรากฏการณ์	
PART 2: Excellent Team	26
การสร้างสรรค้งานที่มุ่งเน้นถึงการ “สร้างคุณค่าและการนำเสนอคุณค่า” ของทีมงานสุสิดโพล	
PART 3: We Are The One	66
ความร่วมมือของเครือข่ายที่กลายเป็น “พลังที่แข็งแกร่ง” ของทีมงานสุสิดโพล	
PART 4: Our Challenges	82
การเผชิญหน้าความท้าทายในทุกรูปแบบ ที่ทำให้ทีมงานสุสิดโพลทวีความแข็งแกร่ง และเติบโตอย่างมั่นคง	
PART 5: On The Public	112
“เสียงสะท้อน” ที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนา “ศักยภาพ” และ “คุณภาพ” ของทีมงานสุสิดโพล	
PART 6: The New Chapter	146
ก้าวต่อไปของทีมงานสุสิดโพลเมื่อองค์กรผลิตใบ และการทำโพลในยุคโซเชียลมีเดียครองเมือง	

พ.ศ. 2548 - 2555

“สวนดุสิตโพล” มีการจัดโครงสร้างการดำเนินงานและฝ่ายรับผิดชอบ การดำเนินงาน มีบุคลากรเพิ่มมากขึ้นและได้มีการจัดโครงสร้าง การดำเนินงานสวนดุสิตโพล 9 กลุ่มงาน

พ.ศ. 2556.....

นายณัฐพล แยมฉิม เข้ารับตำแหน่งประธานดำเนินงานสวนดุสิตโพล มีการปรับโครงสร้างการทำงานเพื่อให้มีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็วต่อสถานการณ์ปัจจุบันที่ไม่หยุดนิ่ง และคู่แข่งทางการตลาดที่มี จำนวนมากขึ้น

WALKING WITH SUAN DUSIT POLL

พ.ศ. 2535 - 2537

รศ.ดร.สุขุม เฉลยทรัพย์ อาจารย์ประจำภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์ เป็นผู้ริเริ่มก่อตั้ง “สวนดุสิตโพล”

พ.ศ. 2538 - 2547

“สวนดุสิตโพล” เริ่มมีการรับงานจากหน่วยงานภายนอก
ทั้งองค์กรภาครัฐและเอกชน ต่อมามีการเพิ่มเจ้าหน้าที่ประจำ
เพื่อการขับเคลื่อนการทำโพลสาธารณะและโพลธุรกิจ
ให้มีประสิทธิภาพ

ผลการสำรวจ...สวนดุสิตโพล
บทพิสูจน์ความน่าเชื่อถือ ที่ยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่อง

ตลอด 25 ปีที่ผ่านมา

ผลการสำรวจของ “สวนดุสิตโพล”

ปรากฏในรายงานข่าวของสื่อมวลชน

แขนงต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ เป็น

บทพิสูจน์ ถึง **ความน่าเชื่อถือ**

ที่ยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่อง

TIMELINE OF PUBLIC OPINION POLL SUAN DUSIT POLL

FUTURE

2016

ปี 2555 – 2559
จำนวน 569 เรื่อง

2011

ปี 2550 – 2554
จำนวน 539 เรื่อง

2006

ปี 2545 – 2549
จำนวน 852 เรื่อง

TOP
PERFORMANCE

2001

ปี 2540 – 2544
จำนวน 588 เรื่อง

1996

ปี 2535 – 2539
จำนวน 442 เรื่อง

PAST

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยในนามของ “สวนดุสิตโพล”
มากกว่า 1,000 เรื่อง

โหมโรง

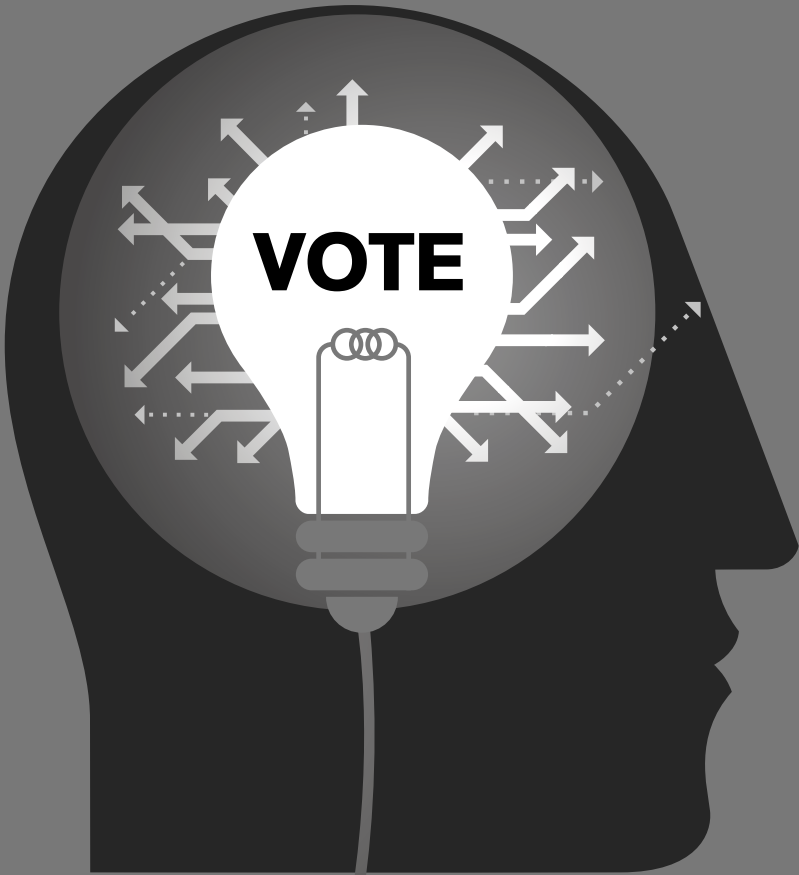
“สวนดุสิตโพล” เริ่มต้นมาจากการเป็นแหล่งบ่มเพาะองค์ความรู้ด้านการสำรวจประชามติให้แก่นักศึกษาหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ วิทยาลัยครูสวนดุสิต ซึ่งในสมัยนั้นคนไทยเริ่มตื่นตัวในการใช้ข่าวสารที่มีคุณภาพ สามารถอ้างอิงได้ เพื่อการรับรู้และการตัดสินใจ ทำให้สถาบันการศึกษาหลายแห่งมีแนวคิดที่จะผลิตบุคลากรทางด้านสารนิเทศศาสตร์ที่มีมากกว่าความรู้ ความสามารถตามหลักสูตรเท่านั้น ในจำนวนนี้มีวิทยาลัยครูสวนดุสิต (ในขณะนั้น) ได้เป็นผู้ริเริ่มลงมือจากแนวคิดสู่การปฏิบัติอย่างจริงจัง จนสามารถพัฒนาแหล่งบ่มเพาะของนักศึกษามาสู่การเป็นสำนักโพลที่ทำหน้าที่สำรวจความคิดเห็นวิเคราะห์วิจัยเพื่อเผยแพร่ข้อมูล สถานการณ์ต่างๆ เกี่ยวกับประเด็นที่สังคมกำลังให้ความสนใจและรวมไปถึงการนำเสนอความเคลื่อนไหวต่างๆ ในสังคมให้กับสาธารณชนได้รับทราบ เพื่อเป็นการรับรู้ไปจนกระทั่งถึงข้อมูลสำหรับการตัดสินใจในระดับสูงอย่างต่อเนื่อง จนเป็นที่ยอมรับตลอดมา การทำงานที่ผ่านมาสวนดุสิตโพลมีความถูกต้อง แม่นยำ เป็นกลาง และเชื่อถือได้ กลายเป็นสถาบันที่สังคมให้ความเชื่อถือตลอดมา กระทั่งบัดนี้เป็นระยะเวลาถึง 25 ปีแล้ว หากเปรียบเทียบเป็นต้นไม้ คงต้องยอมรับว่า ณ วันนี้ สวนดุสิตโพลได้กลายเป็นต้นไม้ใหญ่ที่แผ่กิ่งก้านสาขา และรากแก้วที่มั่นคง จนสามารถเป็นที่พิงพิงด้านองค์ความรู้ในศาสตร์การสำรวจสาธารณมติให้แก่สังคมไทยได้เป็นอย่างดี

กว่าสองทศวรรษที่ผ่านมาสวนดุสิตโพลยังคงทำหน้าที่ที่สังคมไว้วางใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถือเป็นต้นแบบที่ได้รับการยอมรับจากทั้งบุคคลและสถาบันว่า เป็นผู้ให้ข้อมูลเชิงวิเคราะห์ทางวิชาการแก่สังคมอย่างแท้จริง ซึ่งจะเห็นได้จากข้อคิดและความเห็นของบุคคลสำคัญ และสถาบันที่มีชื่อเสียงที่นำเสนอในหนังสือเล่มนี้

แต่ความพึงพอใจเพียงแค่นี้ความสำเร็จ ณ วันนี้ ก็คงเปรียบเสมือนเป็นการก้าวย่ำอยู่กับที่เพื่อรอวันตกยุค ดังนั้น การก้าวอย่างสู่วปีที่ 26 และปีต่อไป ไปจึงถือเป็นงานหนักของชาวสวนดุสิตโพลทุกคนที่จะต้องรักษามาตรฐานการทำงานเพื่อดำรงไว้ซึ่งชื่อเสียง และเป็นที่ยอมรับให้คงอยู่ต่อไปอย่างยั่งยืน

VOTE

PART 1

THE PIONEER

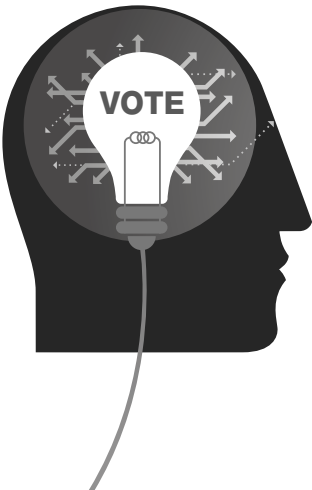
the study. The authors are grateful to the staff of the National Institute for Occupational Safety and Health, and the staff of the National Institute for Environmental Health Sciences for their assistance in the data collection.

References

- Abel, M. J., and M. J. Griffin. 1999. "The Effect of Vibration on the Human Body." *Journal of Sound and Vibration* 221: 1-16.
- Abel, M. J., and M. J. Griffin. 2000. "The Effect of Vibration on the Human Body." *Journal of Sound and Vibration* 231: 1-16.
- Abel, M. J., and M. J. Griffin. 2001. "The Effect of Vibration on the Human Body." *Journal of Sound and Vibration* 241: 1-16.
- Abel, M. J., and M. J. Griffin. 2002. "The Effect of Vibration on the Human Body." *Journal of Sound and Vibration* 251: 1-16.
- Abel, M. J., and M. J. Griffin. 2003. "The Effect of Vibration on the Human Body." *Journal of Sound and Vibration* 261: 1-16.
- Abel, M. J., and M. J. Griffin. 2004. "The Effect of Vibration on the Human Body." *Journal of Sound and Vibration* 271: 1-16.
- Abel, M. J., and M. J. Griffin. 2005. "The Effect of Vibration on the Human Body." *Journal of Sound and Vibration* 281: 1-16.
- Abel, M. J., and M. J. Griffin. 2006. "The Effect of Vibration on the Human Body." *Journal of Sound and Vibration* 291: 1-16.
- Abel, M. J., and M. J. Griffin. 2007. "The Effect of Vibration on the Human Body." *Journal of Sound and Vibration* 301: 1-16.
- Abel, M. J., and M. J. Griffin. 2008. "The Effect of Vibration on the Human Body." *Journal of Sound and Vibration* 311: 1-16.

ทุกความสำเร็จย่อมมีเรื่องราว ทุกตำนานย่อมมีบทเริ่มต้น...
“สวนดุสิตโพล” ชื่อที่กล่าวได้ว่าเป็นสำนักโพลชั้นนำของ
ประเทศไทย ซึ่งตลอด 25 ปีที่ผ่านมา ผลการสำรวจ
ของสวนดุสิตโพลมักปรากฏในรายงานข่าวของสื่อมวลชน
แขนงต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ นั่นย่อมเป็นบทพิสูจน์ถึง
ความน่าเชื่อถือที่ยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่อง

นับตั้งแต่การก่อตั้งของสวนดุสิตโพล ซึ่งได้
ดำเนินการ “วิจัยเชิงสำรวจ” ความคิดเห็น ครอบคลุมทั้งด้าน
การเมือง เศรษฐกิจ สังคม และการศึกษา ภายใต้ปรัชญา
“เป็นกลาง รวดเร็ว กั้นเหตุการณ์ ถูกหลักวิชาการ
รับผิดชอบต่อสังคม” ทำให้ ณ วันนี้ สวนดุสิตโพล คือ
แหล่งสังสม “ฐานข้อมูลทางความคิด” ที่เป็นพลังสำคัญของ
สังคม อันเป็นความสำเร็จของการดำเนินงานของสวนดุสิตโพล
และนี่คือเรื่องราวอันเป็นจุดเริ่มต้น ที่ถือเป็น “พิมพ์เขียว”
หรือ “DNA” ของการทำโพลระดับ “ปรากฏการณ์” ที่ทำให้
สังคมไทยรู้จัก “โพล” กันอย่างกว้างขวาง

“3 วัน” ของสวนดุสิตโพล

“สวนดุสิตโพล” ก่อกำเนิดขึ้นในยุคที่เรียกว่าเป็น ‘คลื่นลูกที่สาม’ หรือ ‘ยุคสารสนเทศ’ (Information Age) ซึ่งเกิดการไหลบ่าของข้อมูลที่มีจำนวนมากมายมหาศาล ทำให้ผู้คนไม่สามารถบริโภคข่าวสาร ข้อมูล ความรู้ ได้ทุกเรื่อง จึงได้เกิด ‘วารสารนิเทศศาสตร์’ ในวิทยาลัยครูสวนดุสิต (ขณะนั้น) เพื่อฝึกฝนให้นักศึกษาวิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ระดับปริญญาตรี (ศศ.บ.) สามารถจัดการกับข้อมูล ข่าวสาร และความรู้ได้อย่างเป็นระบบ และมีเป้าหมายในการผลิต ‘นักสารสนเทศ’ ออกไปรับใช้สังคม โดย ‘สวนดุสิตโพล’ เป็นหนึ่งในกิจกรรมภาคสนามของนักศึกษาวิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ที่ใช้สำหรับสร้างเสริมทักษะและประสบการณ์จากการลงมือปฏิบัติจริงตั้งแต่การค้นหาข้อมูล การรวบรวม การจัดระบบ วิเคราะห์ข้อมูลดิบจนถึงการสรุปผล และเผยแพร่ออกมาในรูปแบบของ ‘สารนิเทศ’

จากจุดเริ่มต้นในปี 2535 เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็วจนแทบไม่น่าเชื่อว่าในปี 2560 สวนดุสิตโพลอายุครบ 25 ปีแล้ว อาจกล่าวได้ว่าสวนดุสิตโพลเป็นองค์กรที่มีความเชี่ยวชาญด้านการสำรวจสาธารณสมบัติ ที่หลายฝ่ายยังคงให้ความสำคัญกับ ‘ผลโพล’ ของสวนดุสิตโพลอย่างต่อเนื่อง

หัวใจสำคัญของการทำงานที่สวนดุสิตโพลก้าวมาถึงจุดนี้ได้ ถ้าเรียกตามศัพท์สมัยนี้ ก็ต้องบอกว่า คนทำต้อง ‘อิน’ ในตัวงาน นั่นคือ รู้ว่าทำไปเพื่ออะไร เพราะหากทำไปโดยไม่รู้จักมุ่งหมายนี่ลำบาก สมัยก่อนบทบาทการทำงานของสวนดุสิตโพลคือการบริการทางวิชาการแก่สังคม เป็นการทำงานที่ ‘วิน-วิน’ 2 ฝ่าย คือ ตัวคนทำและสังคม แต่ตอนนี้ถ้ายังมีบทบาทเพียงแค่นั้น สวนดุสิตโพลก็แค่ ‘เท่าทุน’ เราต้องทำงานมากกว่า ‘3 วิน’ หมายถึงว่า นอกจากตัวคนทำและสังคมได้ประโยชน์ ก็ต้องมี ‘มูลค่าเพิ่ม’ ด้วย

นับจากนี้ต่อไป การทำงานของสวนดุสิตโพลต้องให้อะไรมากกว่าที่จะบอกว่าประชาชนคิดอะไร หรือคิดอย่างไร แต่ผลโพลต้องสามารถสร้าง ‘แรงกระแทก’ ในทางที่สร้างสรรค์ประโยชน์ให้ประเทศชาติได้ด้วย ซึ่งหมายความว่า สวนดุสิตโพลจะทำงานโดยมองไปในอนาคต เช่น ถ้าผลโพลบอกเพียงว่าประชาชนชอบนายกรัฐมนตรีมากเท่าไรและชอบเพราะอะไร เราก็จะได้แค่นั้น แต่เราต้องบอกสังคมได้ด้วยว่า ถ้าต้องการให้ประชาชนชอบมากกว่านี้ นายกฯ ต้องทำอย่างไรบ้าง และหากประชาชนชอบมากกว่านี้จะทำให้นายกฯ เหลิงหรือเปล่า หากผลโพลสามารถบอกอะไรได้มากขึ้น ก็จะช่วยส่งผลกระทบในเรื่องต่างๆ มากขึ้นตามไปด้วย

อย่างไรก็ตาม แม้ปัจจุบันคนเราสามารถแสดงความคิดเห็นได้ง่ายขึ้นผ่านทางโซเชียลมีเดีย แต่สิ่งที่เป็ข้อได้เปรียบของการทำโพลก็คือข้อมูลที่ปรากฏอยู่ในผลโพลนั้น คือสิ่งที่ผ่านการกลั่นกรอง ผ่านการวิเคราะห์ตามหลักวิชาการมาแล้ว จึงทำให้มีความน่าเชื่อถือมากกว่าสิ่งที่พูดๆ กันทางโซเชียลมีเดีย ในทางกลับกันการมีสื่อโซเชียลมีเดียต่างๆ ก็มีส่วนสำคัญในการทำให้ผลโพลของสวนดุสิตโพลได้รับการเผยแพร่อย่างรวดเร็วมากขึ้นด้วย เพราะปัจจุบันสังคมจะเริ่มถ้ามถึงแหล่งที่มาของข้อมูลที่ปรากฏในโซเชียลมีเดีย ดังนั้น การที่ผู้คนมองเห็นความสำคัญของฐานข้อมูลมากขึ้น ใครจะไลน์หรือโพสต์อะไรออกไปก็จะมีการอ้างอิงแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ และยังการทำโพลเป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจของคนมากเท่าไร ผลโพลที่ไปปรากฏในโซเชียลมีเดียก็กลายเป็นกระแสมากขึ้นตามไปด้วย

อย่างที่ได้อธิบายไปว่าการจะทำโพลให้อยู่ในความสนใจของประชาชนได้นั้น คนทำต้อง ‘อิน’ ในตัวงานก่อนเป็นอันดับแรก ดังนั้น สิ่งสำคัญที่สุดที่จะ

ทำให้คนทำเกิดอาการ ‘อิน’ กับงาน ก็คือ การสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ที่ จะมาทำ ‘สวนดุสิตโพล’ ว่า เขาสามารถมีความมั่นคงได้จาก ‘อาชีพ’ นี้ และยังมี ประโยชน์อื่นๆ อีกที่เขาจะได้รับ เช่น สวัสดิการที่ดี มีการไปศึกษาดูงานต่าง ประเทศ นอกจากนั้นก็เป็นเรื่องการสร้างชื่อเสียงให้มหาวิทยาลัย ให้พวกเขา ได้มีความภาคภูมิใจกับการเป็น ‘คนทำโพล’ ภายใต้นามของ ‘สวนดุสิตโพล’

สวนดุสิตโพลไม่ใช่ ‘สุขุม’ แต่สวนดุสิตโพลคือทีมงานที่ทุกคนมีส่วนร่วม เราจะสร้างให้ทุกคนรู้สึกว่า ตัวเองคือเจ้าของสวนดุสิตโพล สร้างความเชื่อมั่นว่า พวกเขาจะมือนาคที่ดี มีเกียรติ มีความภาคภูมิใจ มีความมั่นคง และมีส่วนร่วม ในการสร้างชื่อเสียงให้กับสวนดุสิตโพลและมหาวิทยาลัยสวนดุสิต

20 กว่าปีที่ผ่านมาของสวนดุสิตโพล ผมมีความภาคภูมิใจกับทีมงาน สวนดุสิตโพลทุกคน เราเรียนรู้มาด้วยกัน มีความทุกข์และความสุขร่วมกัน เรา ก้าวเดินมาด้วยกัน และเราก็สร้างความสำเร็จมาด้วยกัน แต่สิ่งที่ผมอยากจะบอก ทีมงานทั้งรุ่นปัจจุบันและรุ่นต่อไปทุกคน คือ เราอย่าหลงใหลได้ปลื้มกับความ สำเร็จ ณ วันนั้น แต่ให้คิดอยู่เสมอว่าเราจะทำอย่างไรให้ดีกว่าที่เป็นอยู่ โลก เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา เราไม่สามารถยึดรูปแบบคำถามหรือกรอบความคิด ที่เราเคยใช้เมื่อ 25 ปีก่อนได้

สวนดุสิตโพลในวันนี้ต้องตอบให้ได้ว่าอีก 10 ปี 20 ปี หรือ 50 ปีข้างหน้า คุณจะทำอย่างไร หากสามารถคิดถึงสิ่งนี้ได้ นี่เองจะทำให้สวนดุสิตโพลอยู่ได้ อย่างยั่งยืน แต่ถ้าทำแบบเอาตัวรอดไปปีหนึ่งๆ โพลก็อยู่อย่างยั่งยืนไม่ได้ การ ทำโพลต้องพัฒนาอยู่ตลอดเวลา ทั้งการตั้งคำถาม กระบวนการทำงาน และ ผลโพลที่ออกมาต้องบอกให้ได้ว่าจะนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างไรบ้าง ในวาระ ครบรอบ 25 ปี ผมจึงอยากฝากให้คนรุ่นต่อไปช่วยกันคิดและช่วยกันทำให้ สวนดุสิตโพลก้าวไกลไปอย่างยั่งยืน”

ศ.ดร.สุขุม เวลยกรวิทย์
ประธานที่ปรึกษาสวนดุสิตโพล

แม้จะมีคู่แข่งมากมาย แต่สวนดุสิตโพล ก็ยังมีชื่อเสียงไม่เป็นรองใคร

“สวนดุสิตโพลในปัจจุบันหากมองย้อนกลับไปในอดีต คงเปรียบได้ว่าเหมือน ‘ฟ้ากับดิน’ เพราะแต่เดิม สวนดุสิตโพลก่อตั้งที่หน้าสำนักงานอธิการ รศ.ดร.สุขุม เฉลยทรัพย์ เป็นผู้ดำเนินการโดยไม่มีออฟฟิศ ทำงานกันแบบ ‘บ้านๆ’ ใช้อุปกรณ์ของสำนักงานอธิการ และยังไม่เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย แต่ปัจจุบันใครๆ ก็รู้จักสวนดุสิตโพล มีชื่อเสียงด้านการทำโพล แม้จะมีคู่แข่งเกิดขึ้นมากมาย แต่สวนดุสิตโพลก็ยังมีชื่อเสียงโด่งดังไม่เป็นรองใคร ผมจึงดีใจกับสวนดุสิตโพลที่มีความเจริญก้าวหน้าดีขึ้นมากๆ และอยากให้รักษาให้ตายนี้อดไป”

รศ.ลำพอง บุญช่วย
อธิการบดี วิทยาลัยครูสวนดุสิต

ผลโพลกับการเรียนรู้สังคม

“โพลเป็นสิ่งที่สะท้อนสังคมอย่างหนึ่งที่มีมหาวิทยาลัยพึงกระทำ อาจจะชี้นำสังคมได้บ้างในบางส่วนเพื่อให้รู้ว่าตอนนี้มีปัญหาอย่างนั้นอย่างนี้ แล้วจะช่วยกันแก้ไขอย่างไร ทำอย่างไร โพลมีทั้งส่วนที่ดีและส่วนที่เสีย ถ้าเรานำไปใช้ประโยชน์ก็จะเป็นสิ่งที่ดี สวนดุสิตโพลทำให้คนรู้จักมหาวิทยาลัยสวนดุสิตดีกว่าตัวมหาวิทยาลัยเองเสียอีก และเป็นอีกสิ่งหนึ่งที่คนรู้จักในนามของสวนดุสิต ซึ่งก็ไม่ได้เสียหายอะไร

ในสมัยก่อนถ้าพูดถึงโพลที่มีชื่อเสียงได้ยินกันมากในตอนนั้นคือแกลล์พ โพล (Gallup Poll) ของประเทศสหรัฐอเมริกา ส่วนบ้านเราก็น่าจะเป็นนิด้าโพลที่เกิดขึ้นก่อน แล้วสวนดุสิตโพลของเราก็ไล่ตามมา

โพลแรกๆ ของสวนดุสิตโพลจะเป็นการถามเรื่องความคิดเห็นทางสังคมทั่วไป ซึ่งยังไม่ี้อือฮาเท่าไร มาอี้อูฮาดตอนที่ทำโพลเลือกตั้งแล้วปรากฏว่ามีความแม่นยำสูง ทำนายถูกต้องถึง 80% เพราะทำอย่างมีหลักการ มีกระบวนการที่ออกไปทำจริง มีความร่วมมือจากเครือข่ายที่เชื่อมโยงกัน ข้อมูลที่ได้มาก็เป็นข้อมูลในแหล่งที่ไปสอบถามจริง ทำให้การนำเสนอมีความใกล้เคียงกับความเป็นจริงมาก ชื่อเสียงของสวนดุสิตโพลเริ่มจากตรงนี้ หลังจากนั้นก็มีการเลือกตั้งครั้งอื่นๆ ตามมาหลายครั้ง สวนดุสิตโพลก็ทำผลออกมาค่อนข้างน่าเชื่อถือติดต่อกัน ซึ่งแน่นอนว่าผลที่ออกมาเช่นนั้นก็มีทั้งคนชอบและคนไม่ชอบ

หลายคนบอกว่าผลโพลที่ออกมาทำให้มีส่วนได้เสีย เพราะการที่เราทำนายไปก่อนคนที่ยังไม่ได้ตัดสินใจเลยเกิดความเอนเอียงไปได้ คำกล่าวเช่นนั้น ก็ทำให้เกิดผลกระทบที่เราต้องพยายามต่อสู้ บางคนไม่ค่อยเข้าใจกระบวนการทำโพล ช่วงหนึ่งผลกระทบจึงรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ จากโพลเลือกตั้ง ขณะที่โพลอื่นไม่ค่อยมีปัญหา สิ่งที่สะท้อนกลับมา ก็ถือเป็นการสะท้อนของกระบวนการทางการเมืองบางอย่าง มีตำรวจสันติบาลมาตรวจสอบข้อมูลซึ่งเราไม่ได้ถือโทษอะไร เพราะคิดว่าเราเป็นเพียงผู้นำเสนอออกไปและยินดีพิสูจน์ตัวเอง เพราะเราไม่ได้ทำผิดหลักการ ไม่ได้ลำเอียง ไม่ได้เอนเอียงเข้าข้างฝ่ายใด เป็นข้อมูลจริงที่น่าเสนอ แต่หากรุนแรงมากๆ เราจะถอยออกมาก่อน เพราะถ้าทำไปในลักษณะขัดขึ้นอาจทำให้เกิดความรุนแรงขึ้นได้

ชื่อเสียงของสวนดุสิตโพลทำให้ได้รับการตอบรับจากองค์กรภายนอกเป็นอย่างดี โดยเราได้รับเชิญจากสถานทูตสหรัฐอเมริกาให้ไปร่วมสังเกตการณ์การเลือกตั้งในสหรัฐอเมริกา 3-4 ครั้งติดๆ กัน อย่างไรก็ตาม แม้การทำโพลจะมีข้อจำกัดอยู่บ้างในเรื่องการนำเสนอความคิดเห็น แต่โพลก็เป็นส่วนหนึ่งที่ตอบคำถามได้ด้วยหลักวิชาการว่าผู้คนคิดอะไร อย่างไร การที่เราสามารถเอาคำตอบไปใช้ประโยชน์ต่อสังคมได้ จะเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยเราเรียนรู้อะไรหลายๆ อย่าง และอีกอย่างหนึ่งคือเป็นปากเสียงให้ประชาชนได้ว่าเขารู้สึกอย่างไรตอนนี้ โดยส่วนตัวผมก็หวังว่าคงจะดีต่อไปเรื่อยๆ ในอนาคต”

ศ.ดร.ศิโรจน์ ผลพันธิน
อธิการบดี มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

กระบอกเสียงในการพัฒนาชาติ ที่มากกว่าแค่ผลสำรวจ

“ย้อนกลับไป พ.ศ.2535 จนถึงปัจจุบันก็เป็นเวลา 25 ปี ที่สวนดุสิตโพล ได้มีบทบาทสำคัญต่อวงการสื่อสารมวลชนทั้งของไทยและต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็น ซีเอ็นเอ็น (CNN) รอยเตอร์ส (Reuters) ไลเบรารี ออฟ คองเกรส (Library of Congress) ของสหรัฐอเมริกา สื่อโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ และสื่อออนไลน์ ซึ่งหยิบยกผลสำรวจของสวนดุสิตโพลไปใช้ในการอ้างอิงการนำเสนอประเด็นปัญหาทางสังคม การเมือง เศรษฐกิจ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เหตุการณ์ที่กำลังเป็นที่สนใจ หรือที่เรียกกันว่าประเด็นร้อน (Hot Issue) ของสังคม

เมื่อกล่าวถึงสวนดุสิตโพล สิ่งที่จะนึกถึงควบคู่กันไปก็คือ ความซื่อตรง เที่ยงธรรม และเป็นกลาง ในการสำรวจประเด็นต่างๆ แม้บางเหตุการณ์อาจจะมีข่าวโจมตีผลสำรวจที่เราทำบ้าง แต่สิ่งที่เรายึดมั่นคือหลักคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ ในกระบวนการทำงานสำรวจของเราเสมอมา ทำให้เป็นที่เชื่อถือ และมั่นใจจากสื่อมวลชนทั้งไทยและต่างประเทศดังกล่าวข้างต้น

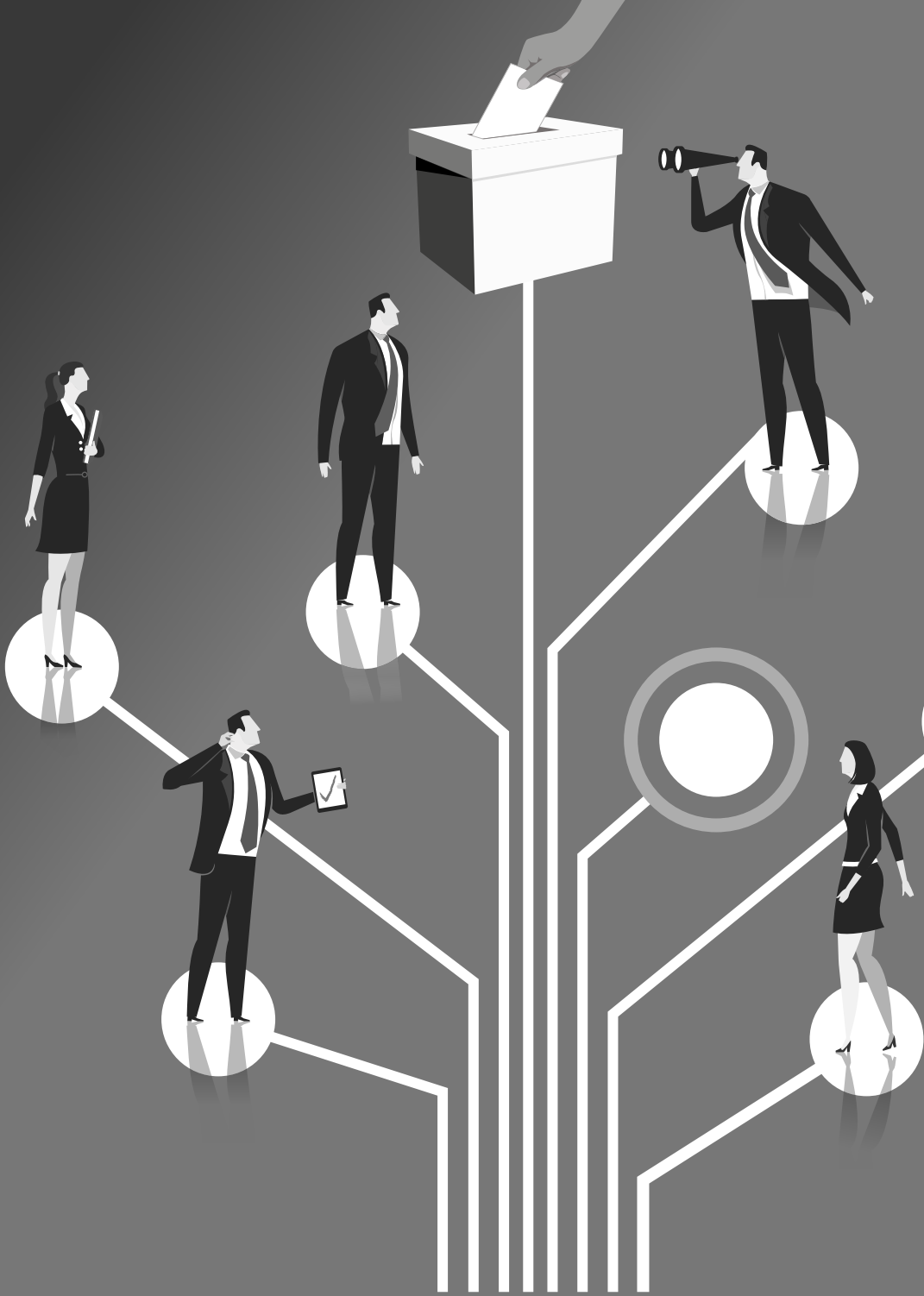
ในฐานะที่ผมเป็นผู้กำกับดูแลสวนดุสิตโพล ซึ่งเป็นหนึ่งในหน่วยงานอิสระ ที่ดูแลรับผิดชอบตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย อยากฝากให้สวนดุสิตโพล ยึดมั่นสิ่งที่เป็นการพัฒนาบริการขั้นพื้นฐาน (Infrastructure Services) ของตัวเอง

ซึ่งพึงมีพึงรักษาไว้ด้วยความซื่อตรง เทียงธรรม และเป็นกลาง ที่สำคัญคือต้องไม่มีวิวัฒนธรรมสวนดุสิต ที่ผูกโยงพวกเรากายใต้ชื่อ ‘สวนดุสิต’ ด้วยกัน ให้เป็นที่ยอมรับ เชื่อถือ และแข่งขันได้มาจนถึงทุกวันนี้

นอกเหนือจากการพัฒนาขั้นพื้นฐาน สิ่งที่ยอยากเห็นในการพัฒนาก้าวต่อไปของสวนดุสิตโพลคือ ทำอย่างไรให้สวนดุสิตโพลแตกต่างไปจากสำนักโพลอื่นๆ ได้ นั่นคือความท้าทายของการเป็นสำนักโพลที่เป็นมากกว่าการสำรวจ เพราะการทำโพลจะหยุดนิ่งไม่ได้ และปัจจุบันนี้บทบาทของสวนดุสิตโพลถือว่ามี ความแข็งแกร่งแล้วในระดับหนึ่ง โดยเฉพาะในส่วนที่ได้รับการยอมรับไม่ว่าจะสื่อ ในช่องทางใด อยากให้รักษามาตรฐานที่สั่งสมมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และ สร้างสรรค์สิ่งแปลกใหม่ให้กับวงการโพล รักษาเครือข่ายต่างๆ ให้สวนดุสิตโพล เป็นดั่งกัลยาณมิตรที่ส่งมอบและสะท้อนสิ่งจรรโลงแก่สังคม เพื่อเป็นกระบอกเสียง หนึ่งในการพัฒนาชาติที่มากกว่าแค่ผลสำรวจ

ความสำเร็จในวันนี้ ผมในฐานะที่ได้ร่วมในกระบวนการซึ่งได้อยู่มาตั้งแต่แรก ทำให้รู้สึกภาคภูมิใจ และรักในการทำงานของสวนดุสิตโพลมาก เพราะ ผลงานที่ออกไปไม่เพียงเป็นงานของสำนักโพลเท่านั้น หากยังเป็นส่วนหนึ่งของ มหาวิทยาลัย จากความร่วมมือของบุคลากรและเครือข่ายของเรที่อยู่ตรงนั้น ตรงนี้ ที่พยายามส่งความร่วมมือเข้ามา ช่วยกันดู ช่วยกันทำ ทำให้เราเติบโตขึ้น อย่างเป็นลำดับ”

ผศ.ดร.พิทักษ์ จันทรเจริญ
รองอธิการบดี ฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

PART 2

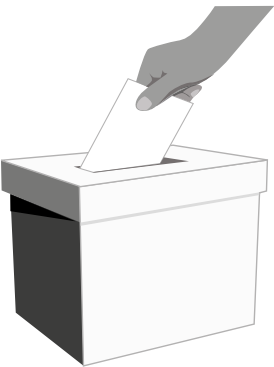

EXCELLENT TEAM

จากจุดเริ่มต้นเล็กๆ ที่เป็นเพียง “งานภาคสนาม” ซึ่ง
เปรียบประหนึ่ง “การฝึกงาน” ของนักศึกษาวิชาเอก
บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
วิทยาลัยครุสวนดุสิต เมื่อปี 2535 โดย รศ.ดร.สุพุม เฉลยกริพย์
ได้ก่อตั้ง “สวนดุสิตโพล” ขึ้นมา ด้วยการสนับสนุนของ
รศ.ลำพอง บุญช่วย อธิการ ขณะนั้น เพื่อให้นักศึกษา
ได้ฝึกฝน เรียนรู้ เกี่ยวกับการจัดหาข้อมูล การรวบรวม
การจัดระบบ และวิเคราะห์จากข้อมูลดิบ จนถึงขั้นตอนปรุงแต่ง
และเผยแพร่ออกมาในรูปของ “สารนิเทศ” จากประสบการณ์
จริง จนเปรี้ยงปร้างกลายเป็นการแจ้งเกิด “สำนักโพล” ในนาม
ของ “สวนดุสิตโพล” ที่ทุกฝ่ายจับตามอง

วันนี้...สวนดุสิตโพลได้รับการยกฐานะให้เป็น
“หน่วยงานอิสระ” ที่ปฏิบัติภารกิจตามประกาศมหาวิทยาลัย
สวนดุสิต หลังจากประกาศใช้พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย

สวนดุสิต พ.ศ.2558 ตั้งแต่วันที่ 17 กรกฎาคม พ.ศ.2558 โดยตลอดระยะเวลาของการเติบโตจากกลุ่มคนเล็กๆ ที่มีเพียง 8 คน มาสู่การเป็นหน่วยงานที่มีบุคลากรอยู่เกือบ 30 คน กับจำนวนโพลสารานุกรมกว่า 80 เรื่องต่อปี โพลธุรกิจกว่า 70 ประเด็นต่อปี และงานบริการวิชาการด้านการวิจัยเชิงสำรวจ ตลอดจนงานบริการฐานข้อมูลทางความคิดเห็นของประชาชน อีกไม่น้อยกว่า 50 เรื่องต่อปี สิ่งเหล่านี้คือผลงานของ “คนสวนดุสิตโพล” ที่ได้สร้างสรรคงานโดยมุ่งเน้นถึงประโยชน์ และผลสัมฤทธิ์ของบุคลากรในการ “สร้างคุณค่าและการนำเสนอคุณค่า” พร้อมกระบวนการทำงานที่สวนดุสิตโพลยึดถือมาตลอดคือคำว่า “ทีมสวนดุสิตโพล” ได้แก่ ความร่วมมือร่วมใจ เพื่อที่จะบรรลุเป้าหมายร่วมกัน การมีจรรยาบรรณ และมีความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อให้ผลงานที่ออกมาเป็น ผลโพลที่มีคุณภาพ มีความแม่นยำ และมาจากความคิดเห็นที่ “กลั่นออกจากประชาชน” อย่างแท้จริง

การสำรวจข้อมูลในยุคดิจิทัลมีเดีย ต้องรวดเร็ว แม่นยำ และตอบโจทย์ ในประเด็นที่สังคมเกิดข้อสงสัย

“โพลเปรียบเหมือนปรอทวัดสังคม ปัจจุบันจะเห็นผลสำรวจของสำนักโพลต่างๆ มากขึ้น ในยุคข้อมูลข่าวสารที่มีมาก ทำให้การได้มาซึ่งข้อมูลข่าวสารที่รวดเร็วและวิเคราะห์หรืออย่างเป็นกระบวนการโดยใช้หลักสถิติเข้ามาช่วย ทำให้ได้ฐานข้อมูลที่แม่นยำโดยนำเสนอเป็นตัวเลขออกมา ยิ่งหลายสำนักยิ่งทำให้มีความหลากหลายในข้อมูลมากขึ้น โพลที่ออกมามีความครอบคลุมรอบด้านไม่ว่าจะเป็นโพลของสำนักใด คนทำโพลก็หวังว่าสังคมจะนำผลสำรวจไปใช้ในทางที่เป็นประโยชน์ สร้างสรรค์ หรือเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ในส่วนของการทำงานของสวนดุสิตโพลนั้น เรายึดหลักว่าต้องมีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบต่องานที่ปฏิบัติ รู้จักบริหารงาน บริหารเวลา และตรงต่อเวลา มีการติดตามและตรวจสอบข่าวสารด้วยความรอบคอบ สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ ขณะเดียวกันก็ต้องมีการสื่อสารแลกเปลี่ยนความเห็นต่อกันอย่างชัดเจน และมีความยืดหยุ่น เป็นกันเองกับผู้ร่วมงาน

การบริโภคข้อมูลสำรวจของผู้บริโภคในปัจจุบันเราจะพบว่าประชาชนมีการรับข่าวสารกันอย่างเปิดกว้างมากขึ้น โดยสามารถรับรู้ข้อมูลจากหลากหลายช่องทาง โดยเฉพาะสื่อสังคมออนไลน์หรือโซเชียลมีเดียได้เข้ามามีอิทธิพลอย่างมาก แต่จากบทเรียนที่ผ่านมาโดยเฉพาะสถานการณ์บ้านเมืองที่มีความร้อนแรง การใส่ร้ายโจมตีสร้างกระแสต่างๆ มีผลทำให้ประชาชนรู้จักพิจารณากลับกรองข้อมูลอย่างละเอียดรอบคอบมากขึ้น เพราะไม่ต้องการตกเป็นเหยื่อหรือเป็นเครื่องมือให้กับผู้ไม่หวังดี

ดังนั้น ความท้าทายของการสำรวจข้อมูลในยุคดิจิทัลมีเดีย จึงต้องรวดเร็ว แม่นยำ และตอบใจทันทีในประเด็นที่สังคมเกิดข้อสงสัย หรือเป็นประเด็นที่วิพากษ์วิจารณ์กันอยู่ในช่วงเวลานั้นๆ สิ่งสำคัญของการสำรวจข้อมูลก็คือ การเก็บข้อมูลภาคสนามซึ่งถือว่าเป็นเสน่ห์ มีความคลาสสิก เพราะนอกจากได้เห็นถึงอากัปกริยา สีหน้าท่าทางของผู้ที่ตอบแบบสอบถามแล้ว บางครั้งยังได้ข้อมูลมุมมองแง่คิดใหม่ๆ ที่น่าสนใจเพิ่มเติม และการลงเก็บข้อมูลภาคสนามก็ใช้เวลาไม่นาน เพราะมีเจ้าหน้าที่ที่เป็นเครือข่ายในแต่ละพื้นที่ที่มีประสบการณ์รับผิดชอบในการเก็บข้อมูล ซึ่งแม้มีการใช้เทคโนโลยีมาใช้ในการสอบถาม ไม่ว่าจะเป็นการโทรศัพท์สัมภาษณ์ การใช้แท็บเล็ต หรือ PDA ก็ตาม

สำหรับผลงานต่างๆ ของสวนดุสิตโพลที่เผยแพร่สู่สังคมตลอด 25 ปีที่ผ่านมาล้วนให้ประสบการณ์อย่างมากมาย ถือเป็นความภาคภูมิใจของสวนดุสิตโพล ด้วยบทบาทของการนำเสนอความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประเด็นทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม บันเทิง กีฬา โดยยึดหลักความถูกต้อง เป็นกลาง และที่สำคัญเมื่อทำออกมาแล้วได้นำไปใช้ประโยชน์ ช่วยแก้ปัญหาสังคมได้จริง สิ่งทีกล่าวมานี้ไม่ว่าเวลาจะผ่านไปอีกนานเท่าใดก็ยังคงใช้ได้ตลอดไป ไม่มีตกเทรนด์”

บุกิตา สร้อยเพชร
ผอ.ฝ่ายบริการวิชาการ สวนดุสิตโพล

4 ผลงานสร้างชื่อโพลสาธารณะ

1. “โพลที่สุดแห่งปี” เป็นโพลที่ทำต่อเนื่องมา 18 ปี ครอบคลุมทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ที่สะท้อนออกมาในด้านหน่วยงาน บุคคล ที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวันตลอดปีนั้นๆ
2. โพลด้านการเมือง เช่น การประเมินผลงานรัฐบาลในแต่ละยุค เช่น รัฐบาลอภิสิทธิ์, ทักษิณ, ยิ่งลักษณ์
3. “ดัชนีความเชื่อมั่นครูไทย” ทำต่อเนื่องมาเป็นเวลา 10 ปี โดยเป็นตัวชี้วัด 30 ประเด็นที่บ่งบอกถึงความเชื่อมั่นต่อครูไทยทั้งในด้านส่วนตัว ชุมชน และการพัฒนาวิชาชีพ ตลอดจนการพัฒนาประเทศ
4. โพลวันสำคัญ หรือเทศกาลสำคัญต่างๆ เช่น ปีใหม่ สงกรานต์ วันสำคัญทางศาสนา

การทำงานต้องไม่ถูกนำไปใช้ประโยชน์ เพื่อหักล้าง ทำลายใคร หรือสิ่งใด

“ภาพรวมของสวนดุสิตโพลคือการเป็นที่รู้จักของคนในสังคม มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับในด้านประเด็นทางการเมือง การทำสำรวจที่รวดเร็ว ขณะที่ในมุมมองของหน่วยงานหรือองค์กรธุรกิจจะรู้จักสวนดุสิตโพลจากประเด็นโพลที่ออกสื่อทุกวัน ซึ่งการรับงานให้กับภาคธุรกิจขององค์กรต่างๆ สวนดุสิตโพลจะพิจารณาจากศักยภาพและความพร้อมของทีมงานก่อนเป็นสำคัญ ความพร้อมคือ ความเชี่ยวชาญ ความรู้ของบุคลากรในเรื่องนั้นๆ เพื่อให้งานสำรวจออกมามีคุณภาพอย่างแท้จริง หลักเกณฑ์ต่อมาคือการทำงานต้องไม่ถูกนำไปใช้ประโยชน์เพื่อหักล้าง ทำลายใคร หรือสิ่งใด แต่จะมุ่งเน้นการทำงานที่เป็นประโยชน์ในทางธุรกิจ และต้องยึดมั่นในจริยธรรม คุณธรรม จรรยาบรรณของการวิจัยเป็นสำคัญ การตอบรับงานของสวนดุสิตโพลจึงดำเนินไปในลักษณะเป็นงานสำรวจความคิดเห็น ความพึงพอใจ ความเชื่อมั่น การตลาด ประเมินผล และการเป็นที่ปรึกษาด้านการจัดทำแผนประชาสัมพันธ์ แผนยุทธศาสตร์ เป็นต้น โดยเน้นการทำงานเพื่อสร้างความประทับใจ ความน่าเชื่อถือ ความไว้วางใจให้กับลูกค้า มีความอ่อนน้อม ที่สำคัญคือการทำงานมีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญในงานที่ทำ ความหลากหลายในการทำงานที่สามารถปรับตัว ยืดหยุ่นการทำงานได้เป็นอย่างดี ทำงานด้วยความซื่อสัตย์ โปร่งใส และตรวจสอบได้”

อย่างไรก็ตาม ในยุคที่สังคมกำลังก้าวไปสู่ยุคดิจิทัลมากขึ้น และมีการใช้โซเชียลมีเดียอย่างกว้างขวาง การดำเนินงานของสวนดุสิตโพลจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องพัฒนาคนให้รองรับการสำรวจในรูปแบบของดิจิทัลให้มากขึ้น และพัฒนาระบบให้รองรับการทำงานในรูปแบบดังกล่าว ทุกคนต้องตื่นตัว การสำรวจต้องมีความถี่มากกว่าการใช้กระดาษแต่เพียงอย่างเดียว นอกจากนี้สวนดุสิตโพลต้องเพิ่มพูนความได้เปรียบในการแข่งขัน ด้วยการพยายามสร้างเครือข่าย และการพัฒนาองค์ความรู้และทักษะในการทำงานของทีมงานให้ได้มากที่สุด

สำหรับเป้าหมายการเติบโตในระยะต่อไป ของสวนดุสิตโพลนั้น แม้ไม่ได้มีการจัดทำข้อมูลด้านการตลาดไว้ แต่เราจะพิจารณาจากสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอก โดยโพลควรมีศักยภาพที่เข้มแข็ง รับงานที่หลากหลายบนความเชี่ยวชาญของทีมงานให้ได้ และควรมีรายได้ให้มากกว่าปีละ 50 ล้านบาทต่อไป โดยยังคงติดอันดับ 1 ใน 5 ของสถาบันที่มีการทำโพลธุรกิจของประเทศ”

พรภัท แยมฉิม
ผอ.ฝ่ายธุรกิจวิชาการ สวนดุสิตโพล

ผลงานสร้างชื่อโพลธุรกิจ

โพลงไฟฟ้า 5 สาย สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) ต้องการความคิดเห็นของประชาชนต่อการสร้างรถไฟฟ้า ซึ่งสวนดุสิตโพลได้รับการมอบหมายให้ดำเนินการสำรวจและจัดรับฟังความคิดเห็นโดยมีชุมชนเข้ามารับฟังความคิดเห็น และเกิดประเด็นที่น่าสนใจต่างๆ มากมาย นับเป็นงานที่ประสบความสำเร็จสูงมากของสวนดุสิตโพล

โอกาสของการ “ทบทวน” เพื่อ “เริ่มต้น” “พัฒนา” “ปรับปรุง” หรือ “เปลี่ยนแปลง”

“ในปี พ.ศ.2560 นี้ สวนดุสิตโพลจะครบรอบการดำเนินงาน 25 ปี ถือเป็นโอกาสอันดีที่จะทบทวนเพื่อเริ่มต้นพัฒนา ปรับปรุง หรือเปลี่ยนแปลง เนื่องจากการทำงานที่สอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์มีความสำคัญ

‘ประสบการณ์’ มีผลต่อการยอมรับและอยู่รอด 25 ปีของสวนดุสิตโพล นับตั้งแต่การเริ่มต้นในปี พ.ศ.2535 สิ่งใดที่ต้องดำรงอยู่ สิ่งใดที่ต้องพัฒนา ปรับปรุง และอะไรที่ต้องปล่อยผ่าน ไม่ยึดติด เป็นหน้าที่ที่สวนดุสิตโพลต้องพิจารณาและค้นหา เชื่อมั่นว่า ‘องค์ความรู้’ ในแต่ละตัวบุคคลจากการสังสมประสบการณ์ ตามแต่บทบาทหน้าที่จากการดำเนินงาน การพัฒนา และการวางอนาคต ได้ก่อให้เกิดสิ่งนี้มาโดยตลอด

ดังนั้น การ ‘ก้าวข้าม’ ปีที่ 25 ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจของคนสวนดุสิตโพลเพื่อก้าวต่อไปในปีที่ 26 และอนาคต”

สิรินดา เสวตสมบุรณ์
ผอ.ฝ่ายสำนักงาน สวนดุสิตโพล

อาชีพที่จะมีบทบาทเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ในอนาคต

“การทำโพลเป็นอาชีพหนึ่งที่ถึงแม้ไม่ได้ติดอันดับ Top Ten ของประเภทอาชีพที่คนทั่วไปใฝ่ฝันอยากจะเป็น แต่อาชีพนี้ก็ไม่ได้ด้อยกว่าอาชีพใดๆ เลย มีผู้ใหญ่ท่านหนึ่งที่ข้าพเจ้านับถือและได้เคยทำงานด้วย แนะนำว่า ‘อาชีพทำโพล’ หรือการทำวิจัยเชิงสำรวจนี้ นับวันจะมีบทบาท มีความสำคัญเรื่อยๆ ในโลกอนาคต โดยเฉพาะในวงการธุรกิจ ให้ข้าพเจ้าทำงานนี้ไปเรื่อยๆ ไม่ต้องเปลี่ยนงาน รับรองว่าไม่ตงงานแน่นอน แล้วก็เป็นอย่างนั้นจริงๆ จะเห็นได้จากปัจจุบันมีสำนักโพลเกิดขึ้นมากมาย เพราะอะไรหรือ เพราะการทำโพลก็คือการเก็บรวบรวมข่าวสาร พฤติกรรมของคน และความคิดเห็นต่างๆ จากประชาชน แล้วเราก็นำเสนอข้อมูลเหล่านั้นมาเข้ากระบวนการรวบรวม หรือที่เรียกกันว่า Process ซึ่งจะมีหลายขั้นตอนเพื่อให้ได้ผลออกมาเป็นรูปธรรม และมนุษย์เราสามารถนำผลที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในหลายๆ ด้าน เช่น

- มีผลต่อการตัดสินใจของนักธุรกิจที่ต้องทราบถึงความต้องการของประชาชน/ลูกค้า
- มีผลต่อการตัดสินใจด้านการวางแผนกลยุทธ์ด้านการตลาดทำให้สามารถจัดกลุ่มของลูกค้าได้เหมาะสม

- มีผลต่อการตัดสินใจของนักวางแผนนโยบายเพื่อให้พร้อมในการแข่งขัน
- มีผลต่อการตัดสินใจของนักวิเคราะห์เพื่อการแก้ไขปัญหา
- มีผลต่อการอ้างอิงในวงการศึกษาของนักศึกษาในสาขาวิชาต่างๆ เป็นต้น

จึงขอสรุปว่า อนาคตของคนทำโพลคือ ‘ไม่มีวันตกงาน’ เพราะสถานการณ์ในปัจจุบันต้องอาศัยผลการสำรวจมาเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการจะทำอะไรต่างๆ”

ผ่องพรรณ จาดก้อน
ผอ.ฝ่ายประมวลผล สวนดุสิตโพล

“โจทย์หิน” ของ “คนทำโพลรุ่นใหม่”

“จะทำอย่างไรให้ ‘สวนดุสิตโพล’ อยู่รอดภายใต้ความเปลี่ยนแปลง ทั้งจากภายในและภายนอก คำถามสำคัญที่ทางผู้บริหารได้ทิ้งไว้ให้เป็นโจทย์ สำหรับ ‘คนทำโพลรุ่นต่อไป’ ของสวนดุสิตโพล การทำงานที่ยากขึ้นทั้งจาก ผู้ว่าจ้างต้องการ ‘เนื้อหา’ มากขึ้น หรือจากสำนักโพลอื่นๆ ที่เกิดขึ้นใหม่ ทำให้ รูปแบบของการทำงานของสวนดุสิตโพลต้องเปลี่ยนไปเพื่อรองรับความต้องการ ของผู้ว่าจ้างและสร้างความแตกต่างจากสำนักโพลอื่นๆ ให้ชัดเจน สิ่งที่ต้อง คำนึงถึงเป็นอันดับแรกคือ ความน่าเชื่อถือขององค์กร เพราะ ‘โพล’ = ‘ความ น่าเชื่อถือ...’ แม้กระบวนการสร้างเครื่องมือจะมีความเที่ยงตรง กระบวนการ วิธีการเก็บข้อมูลเป็นไปตามหลักวิชาการ ได้ผลการสำรวจเป็นข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์อย่างชัดเจนจากแหล่งต่างๆ แต่หากไม่ได้รับการยอมรับ และขาด ความน่าเชื่อถือในองค์กรแล้วนั้น ผลสำรวจที่ออกมาอาจจะเป็นเพียง ‘ตัวเลขบน กระดาษขาดข้อความ’ เท่านั้น

ดังนั้น สิ่งที่ ‘คนทำโพลรุ่นใหม่’ ของสวนดุสิตโพลต้องคิดคือ อะไรที่จะ ทำให้ ‘สวนดุสิตโพล’ ได้รับความน่าเชื่อถือ ทำให้สวนดุสิตโพลได้รับผลตอบแทน ในด้านบวกจากสาธารณชน ผลสำรวจสามารถตอบคำถามที่เป็นประโยชน์ ต่อสังคมได้อย่างชัดเจน”

มฤณกร์ แดงน้อย
คนทำงาน สวนดุสิตโพล

ความโดดเด่นต้องอยู่ที่ “คุณภาพ” มากกว่า “ตัวบุคคล”

“การสร้างความแตกต่างและมูลค่าเพิ่ม เพื่อให้ ‘สวนดุสิตโพล’ เป็นอันดับหนึ่งของโพล ทำอย่างไรที่จะทำให้ประชาชนนึกถึง ‘สวนดุสิตโพล’ ไม่ใช่ ‘รศ.ดร.สุขุม เฉลยทรัพย์’ ทั้งหมดต้องอาศัยการสร้างความโดดเด่นให้เกิดขึ้นอย่างชัดเจน มีมิติของงานที่แตกต่างไปจากเดิมเพื่อสร้างความสนใจและมุมมองใหม่ๆ โดยอาศัยทรัพยากรที่มีอย่างจำกัด ซึ่งอาจเกิดจากการร่วมมือกับผู้ที่มีความรู้ความสามารถในแต่ละด้านจริงๆ เพื่อทำให้เกิดชิ้นงานที่มีความโดดเด่นและแตกต่างอย่างแท้จริง เพื่อผู้ว่าจ้างหรือประชาชนทั่วไปสามารถนำข้อมูลที่ได้รับไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ดังนั้น จึงต้องมีการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับ ‘ผลสำรวจ’ ของสวนดุสิตโพล เพื่อให้เกิดความน่าสนใจ และผู้ที่จะนำผลการสำรวจไปใช้ประโยชน์สามารถทำงานต่อได้ทันที ไม่ต้องเริ่มจากการวิเคราะห์จากผลการสำรวจเป็นหลัก แต่สามารถนำไปสร้างแนวทางการแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้เลย สิ่งนี้จะช่วยให้ผู้ว่าจ้างหรือประชาชนทั่วไปเห็นถึง ‘ประโยชน์ที่จะได้รับ’ มากกว่าการทำตามที่กระบวนการได้ระบุไว้ในสัญญาหรือนโยบาย”

กิตติพงศ์ อัมประคองศิลป์
คณะทำงาน สวนดุสิตโพล

“คนทำโพล” ต้องเข้าใจ “คุณค่า” และประยุกต์ใช้ “ตัวเลข” ได้อย่างชำนาญ

“อิทธิพลจากเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีต่อโลกในขณะนี้ นอกจากจะส่งผลกระทบต่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อวงการต่างๆ แล้ว ยังส่งผลกระทบต่ออนาคต ‘คนทำโพล’ ด้วย เนื่องจาก ณ วันนี้ เรื่องของโพลซึ่งเคยเป็นองค์ความรู้ที่ยากจะเข้าถึงสำหรับใครหลายคนในอดีตนั้น ได้กลายเป็นศาสตร์ความรู้ธรรมดาๆ ที่สืบค้นได้ในอินเทอร์เน็ตไปเสียแล้ว

ดังนั้น การดำรงอยู่ของคนทำโพลในอนาคตจำเป็นต้องอาศัยทั้งการปรับตัวให้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงของโลกที่เกิดขึ้น ซึ่งการไล่ตามความเปลี่ยนแปลงต้องอาศัยการเรียนรู้ ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการทำโพล รวมถึงการพัฒนาศักยภาพของคนทำโพล โดยเฉพาะการเสริมทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ การคิดเชิงสังเคราะห์ การคิดเชิงสร้างสรรค์ หรือแม้แต่การคิดนอกกรอบ ซึ่งการทำให้เกิดการประยุกต์ใช้ข้อมูลดิบ ข้อมูลสารสนเทศต่างๆ อย่างลงลึกจนถึงขั้นที่ทำให้เกิดเป็นองค์ความรู้ และทำให้เกิดปัญญาในที่สุด

อนาคตการอยู่รอดอย่างยั่งยืนของคนทำโพลคงไม่อาจอาศัยแค่การนำเสนอข้อมูล หรือการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบของ ‘ตัวเลข’ เท่านั้น แต่ต้องอธิบายได้ว่าปรากฏการณ์ของตัวเลขเหล่านั้นเกิดขึ้นได้อย่างไร แล้วนำเสนอแนวทางในการจัดการกับปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นผ่านตัวเลขได้อย่างไร

หากคนทำโพลมีความเข้าใจ ‘คุณค่า’ และประยุกต์ใช้ ‘ตัวเลข’ ได้อย่าง
ชำชองแล้ว ก็คงไม่ต้องกังวลว่า ‘คนทำโพล’ จะไม่มีอนาคต...หรือ ‘โพล’ จะเป็น
ศาสตร์ความรู้ที่เลือนหายไปจากสังคม”

ภัญชัชชิตา ชัยสูงสุวรรณ
คณะทำงาน สวนดุสิตโพล

ทำโพลวันนี้ให้ดีที่สุด

“โพล’ เป็นผลรวมของความคิดเห็นของประชาชนต่อประเด็น/เรื่องราว ที่เป็นกระแสของสังคม

‘คนทำโพล’ คือผู้รวบรวมความคิดเห็นของประชาชน และนำผลโพลไปบอกเล่าให้เป็นที่รับรู้โดยทั่วกัน

เพราะฉะนั้น...คนทำโพลต้องหมั่นอ่าน ฟังรอบทิศ คุยรอบด้าน เขียนอย่างมีสไตล์

เกาะติดข่าว/สถานการณ์ของบ้านเมืองทุกวัน...คิดไว ทำไว แม่นยำ และ ถูกต้องหนักแน่น ไม่หวั่นไหว รู้รับ รู้รุก

อนาคต...คนทำโพล ทำโพลในวันนี้ให้ดี น่าเชื่อถือ และเป็นที่ยอมรับของประชาชน”

นงศ์ลักษณ์ โชติวิทยธาณินทร์
คณะทำงาน สวนดุสิตโพล

บุคลากรควรมีการอบรมความรู้ที่ อัปเดตการวิจัยใหม่ๆ อย่างสม่ำเสมอ

การพัฒนาสวนดุสิตโพลในอนาคตควรเริ่มจากการพัฒนาศักยภาพในการทำงานของบุคลากรให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการพัฒนาศักยภาพเดิมที่องค์กรมีความเชี่ยวชาญอยู่แล้วให้เท่าเทียมกับศาสตร์ที่มีความเปลี่ยนแปลงทั้งด้านการวิจัยและประเมินผล การพัฒนาด้านภาษาที่ ณ วันนี้ รู้แค่ภาษาอังกฤษยังไม่พอ รวมถึงการขยายเครือข่าย การเก็บข้อมูล และการทำวิจัย ไปสู่ระดับต่างประเทศ ดังนั้น แนวทางการพัฒนาสวนดุสิตโพล นอกจากอาศัยความตั้งใจในการเรียนรู้จากการทำงานแล้ว บุคลากรควรได้รับการอบรมความรู้ หรือพัฒนาศาสตร์ทางการวิจัยใหม่ๆ อย่างสม่ำเสมอ

พิมพ์ชนก สีหา
คณะทำงาน สวนดุสิตโพล

อยู่แบบไหนให้ยั่งยืน

“การทำโพลในปัจจุบันมีมากมายหลายแห่งทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งนี้ทั้งนั้นโดยส่วนใหญ่จะประสบปัญหาขาดทุน คัดพนักงานออก จ้างเป็นพนักงานชั่วคราวแทน ลดบริเวณพื้นที่การเช่าอาคารลง เป็นต้น ดังนั้น ‘สวนดุสิตโพล’ จะดำเนินการต่อไปได้ ‘คนสวนดุสิตโพล’ ก็ต้อง

- ใฝ่รู้ เรียนรู้งานประเภทอื่นๆ ควบคู่กันไปด้วย
- สัจธรรมในการทำงาน คือ ยิ่งทำงานมากก็ยิ่งมีความรู้มาก ยิ่งแก้ปัญหาได้มาก และยิ่งเก็บเกี่ยวประสบการณ์ได้มากยิ่งขึ้น
- การมีใจรักในสายงานที่ตนทำงานอยู่ ถ้าองค์กร ‘อยู่ไม่ได้’ ตัวคุณก็อยู่ไม่ได้

สิ่งสุดท้าย ‘ความมีน้ำใจ’ และ ‘ความสามัคคี’ เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในองค์กร ‘สวนดุสิตโพล’”

ศิริพร ศรีเสวต
คณะทำงาน สวนดุสิตโพล

“โพล” และ “ประชาชน” ต้องจับเคลื่อนประเทศไปข้างหน้าร่วมกัน

“การทำโพลในปัจจุบันต้อง ‘แข่งขัน’ กับ ‘ความคิดของประชาชน’ เป็นหลัก อย่างเช่น โพลสาธารณะ ที่สะท้อนความคิดของประชาชนผ่าน ‘ตัวเลขของร้อยละ’ ว่า ประชาชนมีความคิดเห็นอย่างไร ซึ่งข้าพเจ้ามองอนาคตของโพลไว้ว่า เป็นการสะท้อนความคิดเห็นของประชาชนเพื่อขับเคลื่อนประเทศไปข้างหน้าด้วยกัน ถึงโพลจะเป็นจุดเล็กๆ แต่ก็พัฒนาโดยใช้ความคิดของประชาชนเป็นเสียงสะท้อนให้กับสังคมได้”

ชนิษฐกรณ์ โตประยูร
คณะทำงาน สวนดุสิตโพล

“คิดดี ทำดี พูดดี”

“ในฐานะคนทำงานด้านการวิจัยขอยึดพระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ซึ่งเป็น ‘พระบิดาแห่งการวิจัย’ องค์ที่ว่า

‘ถ้าเรามีทัศนคติไปในทางที่ดี คือ คิดดี พูดดี ทำดี เราก็จะแก้ปัญหาไปในทางที่ดี แต่ถ้าเรามีทัศนคติไปในทางชั่ว คือ คิดชั่ว พูดชั่ว ทำชั่ว เราก็จะแก้ปัญหาไปในทางชั่ว จงฝึกให้มีทัศนคติฝ่ายดีให้เกิดขึ้นในใจของลูกเถิด’

ที่มา : หนังสือ บันทึกของพ่อ 80 ข้อคิดบันทึกไว้จากใจพ่อ
พระราชดำรัสพระราชทาน พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

ดังนั้น ‘อนาคตของคนทำโพล’ จึงเห็นว่า ควรเริ่มต้นที่ ‘คิดดี ทำดี พูดดี’

เมื่อจะตัดสินใจทำงานใดๆ ให้ ‘คิดดี’...เมื่อจะลงมือทำงานใดๆ ให้ ‘ทำดี’
...เมื่อจะสื่อสารกับใครๆ ให้ ‘พูดดี’

เมื่อทุกครั้งของการทำงานมีคำว่า ‘คิดดี ทำดี พูดดี’ แล้ว ย่อมทำให้การทำงานเป็นไปด้วยความราบรื่นประสบความสำเร็จ และมี ‘อนาคต’ ที่ดี”

วสวสน บัวทอง
คณะทำงาน สวนดุสิตโพล

พัฒนาจุดแข็ง จุดจุดอ่อน

“สวนดุสิตโพลควรร่วมกันกำหนดอนาคตและทิศทางขององค์กร เช่น **ทางด้านการเงิน** : ควรเพิ่มรายได้ ลดต้นทุน **ทางด้านลูกค้า** : ควรหากลุ่มลูกค้าใหม่ และรักษาความสัมพันธ์กับลูกค้าเก่า โดยทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพิ่มความพึงพอใจ และสร้างบริการใหม่ๆ ที่น่าสนใจ ต้องรักษาฐานกลุ่มลูกค้าเก่าที่ทำโครงการกันอย่างต่อเนื่อง ดึงจุดแข็ง เอกลักษณ์ หรือจุดเด่นในด้านต่างๆ ขององค์กรออกมาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และนำจุดอ่อนขององค์กรมาวิเคราะห์หาสาเหตุ หาเหตุผล รวมถึงแนวทางแก้ไข พัฒนาให้ไม่เป็นจุดอ่อนอีกต่อไป ขณะเดียวกันบุคลากรทุกคนต้องร่วมกันพัฒนาองค์กรให้ก้าวหน้าอย่างยั่งยืน โดยเริ่มจากการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ และพัฒนาตนเองในทุกๆ ด้าน”

สุภาวดี บาลี
คณะทำงาน สวนดุสิตโพล

“อยู่ให้รอด” ในยุค 4G

“สวนดุสิตโพลควรเน้นด้านการตลาดให้มากกว่านี้โดยการหาลูกค้ากลุ่มใหม่และรักษาลูกค้ากลุ่มเก่า บุคลากรควรมีการอบรมที่หลากหลายเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของการแข่งขันในยุค 4G”

วัชร ประสาทแก้ว
คณะทำงาน สวนดุสิตโพล

อนาคตที่เราสามารถ “กำหนด” และ “เลือก” ได้

“25 ปี จะว่าไปก็เป็นเวลานานพอสมควร ซึ่งหากพูดถึงอนาคตแม้เราไม่สามารถรู้ล่วงหน้าได้ แต่เราสามารถ ‘กำหนด’ และ ‘เลือก’ ที่จะให้อนาคตเป็นอย่างไร ไปในทิศทางไหน ซึ่งขึ้นอยู่กับหลายๆ ปัจจัย

‘คนสวนดุสิตโพล’ สามารถกำหนด ‘อนาคตของเรา’ ได้ โดยกำหนดทิศทางที่ชัดเจน มีความมุ่งมั่น ตั้งใจ ทุ่มเท และพัฒนาตัวเองตลอดเวลา

ปัจจุบันมีการแข่งขันสูง มีสำนักโพล มีหน่วยงานด้านวิจัยมากขึ้น สวนดุสิตโพลต้องหันกลับมาทบทวนตัวตนของเราก่อนว่ามีจุดเด่นมีข้อได้เปรียบหรือมีจุดด้อยตรงไหนบ้าง และมีความแตกต่างหรือไม่ มีความน่าเชื่อถือเพียงตรง ชัดเจน สามารถนำข้อมูลที่ได้มาใช้ประโยชน์ได้อย่างไรบ้าง”

ทรงพล กิจสหัสพงษ์
คณะทำงาน สวนดุสิตโพล

การเปลี่ยนแปลงเพื่อความก้าวหน้า อย่างยั่งยืน

“ในอนาคตน่าจะมีบริษัทที่ทำงานวิจัยลักษณะเดียวกับสวนดุสิตโพล เกิดใหม่มากขึ้น สวนดุสิตโพลในฐานะผู้บุกเบิกจนกลายเป็นสำนักโพลชั้นนำ จึงต้องพัฒนาตนเองในทุกๆ ด้าน โดยปรับแผนกลยุทธ์ใหม่ กำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายที่เป็นระยะยาวให้ชัดเจน ควรมีระบบการทำงานที่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว งานหลักหรือบริการของเราในปัจจุบันคืออะไร และในอนาคตจะมีการปรับหรือพัฒนาเพิ่มเติมเป็นอะไรได้อีกบ้าง รวมถึงการพัฒนาตนเองของบุคลากรภายในองค์กร ก็เป็นสิ่งที่สำคัญในการทำให้องค์กรขับเคลื่อนและพัฒนาไปข้างหน้าได้”

นิพนธ์ กัทฉิน
คณะทำงาน สวนดุสิตโพล

พันธกิจเพื่อการเป็นสำนักโพลชั้นนำ

“จากวิสัยทัศน์ของสวนดุสิตโพลที่ต้องการเป็น ‘สำนักโพล’ ที่มีความเชี่ยวชาญ เป็นที่ยอมรับทั้งในระดับประเทศและสากล และสามารถออกรายงานได้อย่างยั่งยืน ‘อนาคต’ ของคนทำโพล จึงต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ เพื่อพัฒนาศักยภาพในการทำงาน ต้องมีความสามัคคี ร่วมมือร่วมใจเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เพื่อสามารถให้งานลุล่วงไปได้ด้วยดี มีความเสียสละให้กับองค์กร และควรเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว”

สายสมร เมืองมูล
คณะกรรมการสวนดุสิตโพล

4 ภัยแฝงสำคัญของ “คนทำโพล”

“สวนดุสิตโพลมีลักษณะการทำงานที่เป็นทีม มีการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีความเคารพกันอย่างพี่น้อง คนทำงานที่เกี่ยวข้องกับการทำโพลย่อมรู้ดีว่าการทำโพลไม่เหมือนการทำงานอื่นๆ ดังนั้น คนทำโพลจึงต้องมีความอดทนและเสียสละเวลาให้กับงานที่ต้องทำ เพราะการทำโพลต้องตามให้ทันเหตุการณ์ของบ้านเมือง

หากจะให้คนทำโพล ‘อยู่ได้อย่างยั่งยืน’ ก็จำเป็นต้อง

1. มีการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา ให้ทันตามเหตุการณ์และเทคโนโลยีที่ทันสมัย
2. มีความรับผิดชอบมากขึ้น เพราะการทำงานโพลเป็นการทำงานที่เป็นขั้นตอน หากขาดความรับผิดชอบก็จะทำให้งานไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้
3. ให้อภัยซึ่งกันและกัน เพราะการทำงานย่อมเกิดความผิดพลาดขึ้นได้ เพราะฉะนั้นเมื่อเกิดข้อผิดพลาดหรือมีปัญหาเกิดขึ้น ควรมองข้ามปัญหานั้น และช่วยกันแก้ไขปัญหานั้น

4. ทำงานเป็นทีม นั่นคือพูดคุยกันให้มากขึ้นในระหว่างฝ่ายตนเองและฝ่ายอื่น

และสุดท้ายในส่วนที่ ‘คนสวนดุสิตโพล’ มีอยู่แล้วก็คือ ความอดทน ความสามัคคี และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ก็อยากให้คงความดีแบบนี้ไปเรื่อยๆ”

วชิราภรณ์ สุ่มเข็มทอง
คณะทำงาน สวนดุสิตโพล

ความเที่ยงตรงที่นำไปสู่การแก้ปัญหา ของภาครัฐที่ถูกต้อง

“สวนดุสิตโพลเป็นองค์กรหนึ่งในการสะท้อนปัญหาของสังคม และเป็นการสะท้อนให้ผู้ที่เกี่ยวข้องหันมามองและเห็นถึงปัญหา และนำมาถึงการแก้ไขอย่างถูกต้องและเหมาะสม จึงอาจกล่าวได้ว่าสวนดุสิตโพลเป็นองค์กรหนึ่งในสังคมที่สามารถเป็นตัวชี้วัดมาตรฐานสังคมนั้นๆ ได้เป็นอย่างดี

เมื่อสวนดุสิตโพลเป็นองค์กรที่มีความสำคัญ ดังนั้น การบริหารจัดการเพื่อให้ได้รับความน่าเชื่อถือและยอมรับของสังคม จึงต้องมีความถูกต้อง แม่นยำ จริงใจ ตรงไปตรงมา ซึ่งเป็นสิ่งที่ดีที่สุดต่อสังคมในปัจจุบัน โดยสร้างมาตรฐานผลสำรวจให้มีความเที่ยงตรง และแม่นยำ จะช่วยนำไปสู่การแก้ปัญหาของภาครัฐที่ถูกต้องและตรงไปตรงมาในที่สุด”

วณิ กิมเรือง
คณะทำงาน สวนดุสิตโพล

ผู้บริหารข้อมูลแห่งอนาคต

“สวนดุสิตโพลทำหน้าที่เสมือน ‘ผู้บริหารข้อมูล’ ดังนั้น สิ่งที่ต้องทำในอนาคตก็คือ การกำหนดโครงสร้างหรือรูปแบบของฐานข้อมูล ที่จะวิเคราะห์และรวมข้อมูลเข้าไว้ในระบบแบบใด ควรจัดเก็บข้อมูลด้วยวิธีใด เพื่อการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทันเวลา สามารถสืบค้นได้รวดเร็ว มีข้อมูลเป็นปัจจุบัน ทั้งยังต้องรวบรวมข้อมูลทั้งในอดีตถึงปัจจุบันและอนาคต โดยอาศัยยุคของการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงของข่าวสารสารสนเทศ นั่นคือการใช้โซเชียลมีเดียเป็นช่องทางในการทำงาน เพื่อให้การบริหารจัดการข้อมูลให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม ซึ่งนำมาสู่การสร้างชื่อเสียงในที่สุด”

สมกวีล สุริยะ-เรืองรัมย์
คณะทำงาน สวนดุสิตโพล

รู้เท่าทัน อย่าง ‘รู้เขา รู้เรา’

“สวนดุสิตโพลกำลังก้าวเข้าสู่ปีที่ 25 เป็นการเติบโตเข้าสู่วัยเบญจเพส โดยแต่ละก้าวที่ผ่านมา เต็มไปด้วยการสังสมความเชี่ยวชาญ ความชำนาญ ความเป็นมืออาชีพ ความมีชื่อเสียง การเป็นที่ยอมรับของสังคม การก้าวออกไปในอนาคตของสวนดุสิตโพล สิ่งแรกที่จะต้องก้าวมองคือ ‘มองตนเอง’ แล้ว สอดส่ายสายตาไป ‘มองรอบด้าน’ ว่า คู่แข่ง เทคโนโลยี กลยุทธ์องค์กร และ คนทำโพลก้าวอย่างไรข้างหน้าอย่างไร

สวนดุสิตโพลจะก้าวอย่างไรให้มั่นคง คนทำโพลต้องพัฒนาตนเองให้รู้เท่าทัน อยู่ตลอดเวลา ‘รู้เขา รู้เรา’ มีความคิดวิเคราะห์ คิดเชิงบวก ผนวกกับเทคโนโลยี แล้วนำมาประยุกต์และบูรณาการเข้าด้วยกัน”

ยุพาวส มาชบ
คณะทำงาน สวนดุสิตโพล

การเพิ่มประสิทธิภาพสู่การเป็น “องค์กรเชิงรุก”

“การเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วสืบเนื่องมาจากหลายปัจจัย โดยเฉพาะกระแสของสื่อออนไลน์และโซเชียลมีเดียที่มีบทบาทมากขึ้นเรื่อยๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม องค์กรต่างๆ ต้องมีการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่หลากหลายอย่างต่อเนื่อง มีการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อช่วยในการพัฒนาองค์กร และสร้างรายได้เปรียบในภาวะการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยขึ้นอยู่กับความพร้อมของปัจจัยภายในองค์กร ได้แก่ ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ ฐานข้อมูล ระบบเครือข่ายการสื่อสาร กระบวนการทำงาน ระบบสารสนเทศ เป็นต้น

อย่างไรก็ดี การปรับตัวตามสถานการณ์อาจยังไม่เพียงพอ สวนดุสิตโพลต้องเป็น ‘องค์กรเชิงรุก’ หรือเป็นองค์กรที่เป็นผู้นำอย่างชัดเจนในด้านการสำรวจความคิดเห็นสวนดุสิตโพล ควรมีการพัฒนาบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องต่างๆ มากยิ่งขึ้น เช่น การวิจัย การตลาด การประชาสัมพันธ์ การสร้างความสัมพันธ์ทั้งภายในและภายนอกองค์กร เทคโนโลยีต่างๆ เพื่อที่บุคลากรสามารถมองเห็นการเปลี่ยนแปลง แล้วนำมาพัฒนา ปรับปรุง จนเกิดเป็นผลงานที่มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ จนเป็นองค์กรที่มั่นคงต่อไป”

ปิยัตริ อ่อนน้อย
คณะทำงาน สวนดุสิตโพล

เป้าหมายเพื่อการเป็น “ที่หนึ่ง” ตลอดไป

“ด้วยชื่อเสียงที่มีมายาวนาน การนำเสนอผลสำรวจโพลจึงต้องอาศัยความละเอียดและรอบคอบของข้อมูล เพื่อรายงานผลต่อสื่อสาธารณะต่างๆ เพราะการ ‘รักษา’ ความน่าเชื่อถือของข้อมูลเป็นเรื่องสำคัญ เนื่องจากประชาชนคอยจับตามองอยู่

ดังนั้น เพื่อการก้าวไปข้างหน้าของสวนดุสิตโพล ทีมงานทุกคนไม่ว่าจะเป็นส่วนงานภาคสนามหรือที่อยู่ในสำนักงานส่วนกลาง ต่างมีความสำคัญเท่ากัน ต่างกันที่หน้าที่ที่รับผิดชอบ แต่ทุกคนมีเป้าหมายเดียวกัน คือ ‘รักษาความน่าเชื่อถือของข้อมูล’ เพื่อสวนดุสิตโพลที่เป็น ‘ที่หนึ่ง’ ตลอดไป”

นลินรัตน์ ชุรสม
คณะทำงาน สวนดุสิตโพล

“ชวนทนาย เดินหน้า มองการณ์ไกล”

“คนทำโพลมีโอกาสเติบโตก้าวหน้าได้ไม่ยาก ขึ้นอยู่กับบุคคลนั้นๆ ต้องพัฒนาความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ชีวิต ถ้ารู้จักชวนทนาย เดินหน้า มองการณ์ไกล อีกทั้งพัฒนาทักษะด้านต่างๆ พัฒนาศักยภาพตนเองให้ก้าวสู่อันดับต้นวันข้างหน้าที่จะมีการเปลี่ยนแปลงได้ทันต่อที่ ก็จะสามารเป็น “คนทำโพลได้อย่างมีความสุขและยั่งยืน”

ชัญชิตา อยุ่เดช
คณะทำงาน สวนดุสิตโพล

“เปลี่ยน” ตัวเองให้แข็งแกร่ง

“การเดินทางของสวนดุสิตโพลใน 25 ปีที่ผ่านมา นับว่าหนทางไม่ได้โรยด้วยกลีบกุหลาบ แต่เต็มไปด้วยขวากหนาม คงไม่มีใครเข้าใจสวนดุสิตโพล ได้ดีเท่า ‘คนทำโพล’ อุปสรรคที่ยากลำบากนานัปการก่อนผลการสำรวจจะส่งถึงมือผู้รับนั้น ต้องผ่านกระบวนการทำงานที่หลากหลาย ผ่านการวางแผนอย่างรอบคอบของผู้บริหารร่วมกับทีมงาน นำไปสู่ผู้ปฏิบัติจนได้ผลการสำรวจที่เป็นที่ยอมรับต่อสาธารณชน

จากนี้ไปอุปสรรคต่างๆ ย่อมเพิ่มมากขึ้น เกิดการแข่งขันทั้งภายในและภายนอก ในฐานะคนทำโพลต้องเพิ่มความพยายามในการทำงานให้มากขึ้น ศึกษาหาความรู้ใหม่เพื่อเพิ่มศักยภาพในการทำงานและเพิ่มความน่าเชื่อถือให้สวนดุสิตโพลก้าวไปข้างหน้าอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน”

นภณัฐ ชมพู
คณะทำงาน สวนดุสิตโพล

จากงานภาคสนามสู่ผลสำรวจ

“การทำโพลแต่ละครั้งก็จะประสบความสำเร็จได้ ประกอบด้วยหลายขั้นตอน เริ่มตั้งแต่การคิดหัวข้อโพล การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์และประมวลผล กระทั่งนำเสนอต่อสาธารณชน และกว่าจะมาเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไปต้องใช้เวลาานาน แต่ละฝ่ายงานก็มีหน้าที่แตกต่างกันไป สำหรับเจ้าหน้าที่ภาคสนามมีหน้าที่หากกลุ่มเป้าหมายในการเก็บข้อมูล บางครั้งได้รับการปฏิเสธก็ต้องไม่ย่อท้อ ต้องใจเย็น มีเหตุผล ยอมรับการตัดสินใจและให้ผู้ตอบด้วยความเต็มใจ เพื่อให้คนยอมรับโพลมากยิ่งขึ้น”

sunr สายบัวทอง
คณะทำงาน สวนดุสิตโพล

เครื่อง่ายมืออาชีพสู่งานมีคุณภาพ ของสวนดุสิตโพล

“สวนดุสิตโพล...พอได้ยินชื่อนี้ หลายคนคงคุ้นชินจากสื่อมวลชนแขนงต่างๆ ที่มักจะมีการนำผลโพลไปเผยแพร่ให้กับสาธารณชนได้รับทราบอยู่ตลอด ระยะเวลากว่า 20 ปี จนเป็นที่ยอมรับและรู้จักของประชาชนทั่วไป พอนึกถึง ‘โพล’ จะต้องนึกถึง ‘สวนดุสิตโพล’ โพลอันดับหนึ่งของประเทศไทย

ในฐานะคนทำโพลก็ต้องเพิ่มความพยายามในการทำงานให้มากขึ้น และมีการจัดการเครือข่ายให้มีประสิทธิภาพ เพราะความเที่ยงตรงของผลสำรวจ จำเป็นต้องอาศัยเครือข่ายที่มีคุณภาพและที่มงานภาคสนามมืออาชีพ จึงจะทำให้ได้ข้อมูลที่ดี มีคุณภาพ นำไปใช้ได้จริงและเกิดประโยชน์สูงสุด”

เปรมฤดี โยวัง
คณะทำงาน สวนดุสิตโพล

คนทำโพลต้องไม่ทำตัวเป็น “กบในกะลา”

“การจัดการองค์กรในปัจจุบันหนีไม่พ้นเรื่องของเป้าหมายขององค์กรว่าจะเป็นอย่างไรมีความสำเร็จในเรื่องใดบ้าง แต่...คำถามก็คือ ความสำเร็จนั้นเราจะช่วยกันทำให้ประสบความสำเร็จได้อย่างไร

คำตอบที่เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้องค์กรประสบความสำเร็จได้ คือการมีผู้บริหารที่มีความสามารถและพนักงานที่มีคุณภาพ โดยเริ่มจากการพัฒนาตนเองก่อน และการพัฒนาตนเองให้ประสบความสำเร็จนั้นก็ต้องรู้จักเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ กล้าคิด กล้าทำ กล้าเสี่ยง กล้าลอง มีทัศนคติที่ดีต่อการทำงานในองค์กร นอกจากนั้นการปรับตัวก็สำคัญ และต้องพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงไปสู่สิ่งที่ดีขึ้น เพราะความก้าวหน้าขององค์กรขึ้นอยู่กับการยอมรับและอยู่ร่วมกับการเปลี่ยนแปลง ต้องไม่ทำตัวเป็น ‘กบในกะลา’ ที่มองไม่เห็นการเปลี่ยนแปลงของโลกภายนอก”

ว่าที่ร้อยตรีหญิง จงนาพร แก้วสาริกรณ์
คณะทำงาน สวนดุสิตโพล

อนาคตของ “สวนดุสิตโพล” ก็คืออนาคตของ “คนสวนดุสิตโพล”

“ทุกวันนี้โลกเราเปลี่ยนแปลง ก้าวหน้าทันสมัยมากขึ้น จากยุคโลกาภิวัตน์ กลายเป็นยุคดิจิทัล การปรับตัวเพื่อตอบรับกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยการพัฒนาศักยภาพตนเองทั้งทางด้านความรู้ ความเชี่ยวชาญ ต้องมากขึ้นเพื่อขับเคลื่อนสวนดุสิตโพลให้ก้าวสู่ยุคดิจิทัลอย่างสมบูรณ์แบบ พร้อมเดินหน้าสร้าง ‘สวนดุสิตโพล’ ให้เป็นที่หนึ่งไปด้วยกัน เพราะสวนดุสิตโพล คือ ‘ครอบครัว’ คือ ‘บ้าน’ ของทุกคน

คนของสวนดุสิตโพลเปรียบเสมือนคนในครอบครัว คนทำโพลจะอยู่ได้ ก็เพราะ “สวนดุสิตโพล” อยู่ได้ ด้วยเหตุนี้ อนาคตของสวนดุสิตโพลก็คือ อนาคตของ ‘คนสวนดุสิตโพล’ นั่นเอง”

กรรณิการ์ ศรีโพลย์
คณะทำงาน สวนดุสิตโพล

PART 3

**WE ARE
THE ONE**

หากการทำงานเป็นทีมคือหัวใจสำคัญในการสร้างความสำเร็จของสวนดุสิตโพล ก็ย่อมปฏิเสธไม่ได้ว่า หนึ่งในความเข้มแข็งของสวนดุสิตโพลในยุคที่มีการก่อตั้งสำนักโพลขึ้นมาจำนวนมาก จนทำให้เกิดการแข่งขันที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ นั้น มาจากเครือข่ายที่มีอยู่มากมายทั้งจากองค์กรที่เคยดำรงสถานะ “สถาบันราชภัฏ” ที่มีอยู่ทั่วทุกภูมิภาค รวมถึงสถาบันการศึกษา และหน่วยงานต่างๆ ที่อยู่ภายใต้ความร่วมมือโดยการสร้างเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศ

เครือข่ายความร่วมมือเหล่านี้ นับเป็นกำลังสำคัญยิ่งในการทำงานของสวนดุสิตโพล เพราะนอกจากถือเป็น “แต้มต่อ” ที่ทำให้สวนดุสิตโพลแตกต่างจากสำนักโพลอื่นๆ ยังทำให้ผลงานของสวนดุสิตโพล กลายเป็น “โพลมีชีวิต” ที่สามารถ “รายงานความคิด” อย่างเข้าถึงทุกกลุ่มเป้าหมาย และสามารถนำมาใช้ประโยชน์จาก “เสียงสะท้อน” ของสาธารณชน ตอบโจทย์สังคม ช่วยแก้ปัญหาได้จริงตามบริบทของประเทศในด้านต่างๆ อย่างสร้างสรรค์ และเป็นบทพิสูจน์ว่า ไม่ว่าจะ “คนสวนดุสิตโพล” จะสังกัดสำนักใด แต่เมื่อได้ร่วมมือกันเป็นเครือข่าย ความร่วมมือนั้นก็กลายเป็นพลังสำคัญที่ทำให้สวนดุสิตโพลเติบโตและมีความแข็งแกร่งมาจนถึงทุกวันนี้

การสำรวจต้องฉับไว และเวลาคือข้อจำกัดสำคัญ

“แรกๆ เริ่มจากการได้รับแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ไปในชีวิตประจำวัน เมื่อได้รับทราบถึงการทำงานของสวนดุสิตโพลในระยะต่อมาก็มีความสนใจอยากมีส่วนร่วมเป็นส่วนหนึ่งของการออกสำรวจความคิดเห็นของสวนดุสิตโพล และได้รับคัดเลือกให้เข้าร่วมทีมสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับ ‘โครงการเงินกู้มีयाชาว่า’ ซึ่งต้องเดินทางไปสำรวจในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่างและภาคกลางตอนบน

งานโครงการเงินกู้มีयाชาว่านี้กลายมาเป็นความประทับใจมางานหนึ่งที่ได้ทำร่วมกับสวนดุสิตโพล เพราะประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามในตอนนั้นมี ความสนใจให้ ความร่วมมือ แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระกันเต็มที่ ทำให้ได้ข้อมูลที่หลากหลาย ได้รับรู้ถึงแง่มุมการใช้ชีวิตประจำวันกับกองทุนเงินกู้ต่างๆ จากการแสดงความคิดเห็นของประชาชน ทั้งยังเป็นความรู้ของผู้รวบรวมข้อมูลต่างๆ นับได้ว่าเป็นมูลค่าเพิ่มทางวิชาการเป็นอย่างดี

การสำรวจความคิดเห็นของสวนดุสิตโพลต้องเป็นข้อมูลที่รวดเร็ว ฉับไว และทั่วถึงกลุ่มเป้าหมาย การจะทำให้ทันเวลาจึงเป็นข้อจำกัดสำคัญ การสอบถามที่ได้ข้อมูลมากที่สุดคือการสัมภาษณ์บุคคลกลุ่มเป้าหมาย จึง

ทำงานกันโดยใช้นักศึกษาแบ่งกลุ่มออกไปตามพื้นที่กลุ่มเป้าหมายพร้อมกำหนดเวลาส่งแบบสอบถามคืนให้ตรงเวลามากที่สุด แต่ปัญหาที่พบอยู่เสมอระหว่างการดำเนินงานก็มี เช่น ประชาชนไม่ค่อยให้ความสำคัญ และไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและแสดงความคิดเห็น การใช้แบบสอบถามแล้วให้ประชาชนเขียนเองจึงไม่เป็นผลเท่าที่ควร ต้องแก้ปัญหาด้วยวิธีการสัมภาษณ์รายบุคคล ซึ่งบางครั้งอาจทำให้เกิดความล่าช้าบ้าง การมีส่วนร่วมของผู้ตอบมีน้อยมาก และยังขึ้นอยู่กับความมากน้อยของคำถามในแบบสอบถามด้วย”

ผศ.วิชรา เฉลยทรัพย์

อดีตอาจารย์ประจำภาควิชาศิลปะ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

การทำงานที่ทำให้รู้จักคนในพื้นที่ได้ดี

“ขณะสอนนักศึกษา ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ประมาณ 25 ปีที่แล้ว
जू มีเพื่อนที่ร่วมเรียนคนหนึ่งที่วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร (สมัยนั้น)
มาที่หน้าห้อง และบอกผมว่า ‘ซุ้ศักดิ์ ขอขุดจิ้งหะการสอนหน่อย’ ตอนนั้นผม
สอนเสร็จพอดีเลยตอบว่า ‘ได้เลยเพื่อน’ เพื่อนคนนั้นคือ รศ.ดร.สุชุม เฉลยทรัพย์
ที่เป็นผู้นำคนสำคัญของสวนดุสิตโพลนั่นเอง!

จากนั้น เพื่อนได้อธิบายรายละเอียดของงาน และชักชวนให้ร่วมงาน
ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

ผมได้ทำงานร่วมกับสวนดุสิตโพล โดยเป็นเครือข่ายในการเก็บข้อมูล
ในส่วนของภาคใต้ตอนล่าง เพราะสงขลาเป็นเมืองใหญ่ มีประชากรมาก ซึ่งเป็น
ตัวแทนของกลุ่มตัวอย่างได้เป็นอย่างดี

วิธีการทำงานของสวนดุสิตโพล คือ จะติดต่อสอบถามมาก่อนว่าจะมี
การสำรวจเรื่องนั้นๆ ท่านสามารถจะเก็บข้อมูลให้ได้หรือไม่ หากพิจารณาแล้ว
ว่าอยู่ในวิสัยที่จะเก็บข้อมูลได้ทันตามเวลา ก็จะรับงานนั้นๆ เพื่อให้การเก็บ
ข้อมูลได้ถูกต้อง โดยที่มีการกระจายตัวของกลุ่มตัวอย่างจะต้องมีองค์ประกอบ
ที่สำคัญ คือ

- วางแผนการเก็บในพื้นที่เป้าหมาย โดยใช้แผนที่เพื่อใช้สุ่มพื้นที่

- หาผู้ร่วมงาน เนื่องจากผมเป็นผู้สอนในมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา และดูแลนักศึกษาวิชาเอกสังคมศึกษา ซึ่งเป็นเรื่องที่สะดวกในการเก็บข้อมูลได้ทันที งานสำรวจบางงานต้องใช้ผู้ร่วมงานเป็นจำนวนมาก ดังนั้น จะต้องมีการสร้างเครือข่ายที่ไว้ใจได้ เช่น นักศึกษา เพื่อนครู-อาจารย์ ที่กระจายอยู่ในโรงเรียนต่างๆ ในพื้นที่เป้าหมาย ซึ่งจะส่งผลให้ข้อมูลที่เก็บได้น่าเชื่อถือ

- วางแผนโดยใช้หลักสถิติ เพื่อให้เกิดการกระจายตัวของกลุ่มตัวอย่าง เช่น เพศ อายุ อาชีพ รายได้ เพื่อให้เป็นตัวแทนของประชากรที่ถูกต้องที่สุด การร่วมงานกับสวนดุสิตโพลตั้งแต่เริ่มแรกกระทั่งบัดนี้ ผมได้เก็บข้อมูลมาแล้วไม่น้อยกว่า 100 แบบสำรวจ เมื่อเป็นเช่นนี้ หน่วยงานหรือนักการเมืองในท้องถิ่นต้องการสำรวจความเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น การหยั่งคะแนนเสียงเลือกตั้ง ก็มักจะมาใช้บริการให้สำรวจคะแนนเสียงให้เป็นการเบื้องต้น ซึ่งมีความถูกต้องและเป็นที่พอใจของผู้เข้ามาใช้บริการเสมอมา

ทั้งนี้ ด้วยแบบสำรวจต่างๆ ผมได้ขออนุญาตจากสวนดุสิตโพลในการดัดแปลงเพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป การเก็บข้อมูลแต่ละครั้งประโยชน์ที่ได้รับ ที่สำคัญ คือ ได้มีการทำงานร่วมกับนักศึกษา ทำให้เกิดความใกล้ชิดและเป็นกันเองกับนักศึกษา ทำให้มีความผูกพันและเป็นการสร้างเครือข่ายในการทำงานในเรื่องอื่นๆ ต่อไป

ประโยชน์อีกด้านที่สำคัญ คือ เป็นการช่วยเหลือนักศึกษาด้านทุนทรัพย์ เพราะเมื่อมีการเก็บข้อมูลแต่ละครั้งจะมีค่าตอบแทนให้กับนักศึกษา ซึ่งเป็นการช่วยเหลือนักศึกษาในด้านรายได้อีกทางหนึ่ง

ระยะเวลาที่ร่วมงานกับสวนดุสิตโพลทำให้ผมได้มีความรู้ในเรื่องการสำรวจความคิดเห็นต่างๆ และสามารถนำไปใช้ในการสอบในบางเรื่อง และที่สำคัญคือได้รู้จักผู้คนในพื้นที่ได้เป็นอย่างดี”

ผศ.ชูศักดิ์ แสงมุกดา
อดีตหัวหน้าโปรแกรมสังคมศึกษา
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

“สวนดุสิตโพล” มากกว่าผู้นำ มากกว่าการทำงาน มากกว่าประสบการณ์ มากกว่าการเรียนรู้ คือ เครื่อง่ายและโอกาส

“เมื่อกล่าวถึงชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือที่สั่งสมมาอย่างยาวนานมากกว่าสองทศวรรษของสำนักโพลซึ่งเป็นที่รู้จักในนาม ‘สวนดุสิตโพล’ จากมุมมองนอกรั้วเฟืองฟ้า-ขจร ของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต สวนดุสิตโพลเองอาจเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไปเพียงในนามสำนักโพลแห่งหนึ่ง ที่ดำเนินงานเกี่ยวข้องกับการวิจัยสำรวจวิเคราะห์และเปรียบเทียบความคิดเห็น เพื่อเผยแพร่ข้อมูลสถานการณ์เกี่ยวกับประเด็นที่สังคมให้ความสนใจ รวมถึงการเสนอถึงการเปลี่ยนแปลงและความเคลื่อนไหวต่างๆ ในสังคมให้สาธารณชนทราบ เพื่อเป็นความรู้ทั้งที่เป็นในระดับทั่วไป และหรือในระดับที่นำไปประกอบการคาดคะเนและตัดสินใจดำเนินการเรื่องต่างๆ เท่านั้น

หากแต่ในความเป็นจริงลึกลงไป สวนดุสิตโพลเป็นมากกว่าสำนักโพลทั่วไป ด้วยสวนดุสิตโพลมีที่มาอันเกิดจากความพยายามในการพัฒนาเชิงวิชาการและการพัฒนาการเรียนการสอน การฝึกฝนให้ผู้เรียนสามารถจัดการกับข่าวสารข้อมูล โดยการสร้างเสริมทักษะและประสบการณ์ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง ทั้งการจัดการข้อมูล การรวบรวม การจัดระบบและวิเคราะห์จาก

ข้อมูลดิบ จนถึงขั้นตอนที่ได้ข้อมูลและเผยแพร่ออกมาในรูปแบบของ ‘สารนิเทศ’ (Information) ในฐานะหน่วยงานด้านวิชาการ สวนดุสิตโพลมีการสร้างและถ่ายทอดองค์ความรู้อย่างเป็นระบบเพื่อผลิตบัณฑิต ‘นักสารนิเทศ’ ออกไปรับใช้สังคม ภายใต้หลักปรัชญาการทำงานบนความเป็นกลางตามหลักวิชาการ ตรงตามความต้องการและสะท้อนสังคม และวิสัยทัศน์อันแน่วแน่คือมีความเชี่ยวชาญเป็นที่ยอมรับในระดับประเทศและสากล และสามารถอยู่รอดได้อย่างยั่งยืน นั่นคือสวนดุสิตโพลที่ชาวสวนดุสิตภาคภูมิใจ

สำหรับศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งลำปางนั้น กล่าวได้ว่า ‘สวนดุสิตโพล’ เป็นกลไกต้นแบบของแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานด้านบริการวิชาการของ ศูนย์ฯ โดยศูนย์ฯ ลำปาง ได้นำรูปแบบกระบวนการให้บริการวิชาการในเชิง วิจัยสำรวจหรือการทำโพล ซึ่งเป็นรูปแบบและแนวทางเฉพาะของสวนดุสิตโพล มาเป็นเครื่องมือในการพัฒนา สร้างภาพลักษณ์ขององค์กรในเชิงวิชาการ และ สวนดุสิตโพลยังนับเป็นอีกหนึ่งฐานที่มาอันสำคัญในฐานะเครือข่ายที่สร้าง โอกาสแห่งการอยู่รอดให้แก่ศูนย์ฯ ลำปาง โดยศูนย์ฯ ลำปางได้มีการนำ กระบวนการทำงานของสวนดุสิตโพลมาปรับประยุกต์ใช้เพื่อการบริการ วิชาการภายในท้องถิ่น ซึ่งเริ่มต้นจากการพัฒนาบุคลากร คือ การศึกษาเรียนรู้ กระบวนการดำเนินงานของสวนดุสิตโพล และนำกลับมากำหนดปรับใช้ที่ ศูนย์ฯ พร้อมทั้งจัดตั้งชมรมนักวิจัยรุ่นใหม่และดุสิตลำปางโพล ซึ่งมีลักษณะ การดำเนินงานเช่นเดียวกับสวนดุสิตโพล จากจุดนี้นับเป็นจุดเริ่มต้นของการ เรียนรู้และการดำเนินงานร่วมกันในลักษณะเครือข่ายระหว่างสวนดุสิตโพล กับศูนย์ฯ ลำปาง อีกทั้งยังมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น เมื่อศูนย์ฯ ลำปางได้รับความไว้วางใจจากสวนดุสิตโพลโดยการมอบหมายให้ร่วมดำเนินงานบริการ วิชาการในเชิงวิจัยสำรวจภายในจังหวัดลำปางและพื้นที่ภาคเหนือ อาทิ การ สำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อสถานการณ์ต่างๆ ของประเทศ ทั้งด้านการเมือง สังคม เศรษฐกิจ พร้อมทั้งการทำหน้าที่เป็น ผู้ให้คำปรึกษาที่ดีแก่ศูนย์ฯ ลำปางเสมอ เมื่อได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบ ดำเนินงานวิจัยในลักษณะเดียวกันจากองค์กรหรือหน่วยงานต่างๆ ด้วยตนเอง

จากจุดเริ่มต้นของกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการดำเนินงาน ในลักษณะเครือข่ายดังกล่าว ส่งผลให้ศูนย์ฯ ลำปาง ได้พัฒนาการดำเนินงาน ในด้านนี้อย่างต่อเนื่อง โดยการให้บริการทางวิชาการซึ่งอาศัยกระบวนการ

วิจัยเชิงสำรวจเป็นฐานแก่องค์กรหรือหน่วยงานต่างๆ โดยไม่หวังผลตอบแทน กระทั่งเป็นที่ยอมรับ และเป็นจุดเริ่มต้นการสานต่อการพัฒนาต่อยอดทั้งในด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่างๆ และด้านการให้บริการวิชาการในรูปแบบอื่นๆ ที่หลากหลาย จนสามารถสร้างชื่อเสียงและการยอมรับในวงกว้าง โดยเป็นที่รู้จักและเชื่อถือในแวดวงวิชาการอย่างครอบคลุมทั้งภายในจังหวัดลำปาง ไปจนถึงระดับภาค ภูมิภาค และระดับประเทศ

ดังนั้น สำหรับศูนย์ฯ ลำปาง ‘สวนดุสิตโพล’ จึงเป็นมากกว่าผู้นำ เป็นมากกว่าการทำงาน เป็นมากกว่าประสบการณ์ และเป็นมากกว่าการเรียนรู้ เพราะสวนดุสิตโพลคือ ‘เครือข่ายและโอกาส’”

ดร.วัญญา สุภค
ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาออกกึ่งตั้ง ลำปาง
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

อยากเห็นสวนดุสิตโพลมีการผลิตวารสาร เพื่อให้ได้ติดตามเป็นรายสัปดาห์ รายปักษ์ หรือรายเดือน

“สวนดุสิตโพลเป็นเหมือน ‘คลังความคิด’ ที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยมีมหาวิทยาลัยสวนดุสิตเป็นเจ้าของ และเป็นผู้ดำเนินการเพื่อผลประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศชาติ การก้าวอย่างเข้าสู่ปีที่ 25 ของสวนดุสิตโพลจึงเป็นการยืนยันว่าผลที่ได้รับจากการดำเนินงานเป็นที่ยอมรับของสังคมและสถาบันต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง หากเปรียบเทียบเหมือนคนขณะนี้ก็เติบโตเป็นผู้ใหญ่แล้ว

ดังนั้น ก้าวต่อไปของสวนดุสิตโพล ดิฉันจึงอยากเห็นสวนดุสิตโพลทำอะไรเพื่อสังคม และมีการเพิ่มเติมในส่วนของการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ผลการสำรวจหรือข้อมูลต่างๆ หรือผลิตวารสารเพื่อให้ประชาชนได้ติดตามเป็นรายสัปดาห์ รายปักษ์ หรือรายเดือน ซึ่งสวนดุสิตโพลมีการสำรวจความคิดเห็นเพื่อการพัฒนาประเทศอยู่แล้ว และถ้าผลโพลถูกต้อง ตรงกับความเป็นจริง ความเชื่อถือก็จะมากขึ้น และมีโอกาสใช้ในการพัฒนาประเทศอย่างแน่นอน”

อ.เสริมจิตต์ ตุ่มสวัสดิ์

อดีตหัวหน้าโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

การได้มาอยู่ในช่วงเริ่มต้น ของสิ่งที่ยิ่งใหญ่คือความภาคภูมิใจ

“ภาพที่ปรากฏประการแรกเมื่อพูดถึงสวนดุสิตโพลก็คือ รศ.ดร.สุชুম เฉลยทรัพย์ ซึ่งท่านเป็นผู้บุกเบิกการทำโพล จนทำให้มหาวิทยาลัยสวนดุสิตมีชื่อเสียงในระดับประเทศ และเป็นแรงบันดาลใจให้นักเรียนเข้ามาเป็นนักศึกษา เพราะอยากเป็นส่วนหนึ่งของสวนดุสิตโพล การที่ตัวเองได้เคยมาอยู่ที่นี้ ในช่วงเริ่มต้นของสิ่งที่ยิ่งใหญ่จึงเป็นความภาคภูมิใจ ซึ่งแม้ในวันนี้ก็ยังติดตามการทำงานของสวนดุสิตโพลอยู่เสมอๆ”

เวลา 24 ปีนับว่าผ่านไปเร็วมาก เพราะทุกภาพของการทำงานยังแจ่มชัด อยู่ในความทรงจำ รวากับว่าสวนดุสิตโพลเพิ่งเริ่มต้นไม่นานมานี้เอง ในโอกาสที่สวนดุสิตโพลกำลังก้าวสู่ปีที่ 25 จึงอยากให้สวนดุสิตโพลทำโพลที่ทำให้คนเชื่อมั่น และน่าเชื่อถือ เข้าถึงกลุ่มตัวอย่างที่กว้างขึ้นและทั่วถึง ซึ่งจะทำให้ผลโพลที่ออกมามีความน่าเชื่อถือ เป็นที่ยอมรับในวงกว้างขึ้น และจะทำให้สามารถนำผลนั้นไปใช้ในระดับชาติได้”

พชรนันท์ ศรีแก้ว

ศิษย์เก่าโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต

โพลที่ตอบใจทงปัจจุบัน และอนาคต

“นียมสวนดุสิตโพลคือการนี้ถึงแบบสอบถาม มีความรู้สึกรินดีและมีความรู้สึกดีที่สวนดุสิตโพลอยู่มานานถึง 25 ปี และปีต่อๆ ไปอยากเห็นผลสำรวจที่ชี้แนะให้เสริมหรือกระตุ้นสังคมในทางที่ดี ทำประเด็นแบบสอบถามให้เหมาะกับสถานการณ์และเหตุการณ์ปัจจุบัน”

อัจฉมา เอี่ยมประสงค์
ศิษย์เก่าโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต

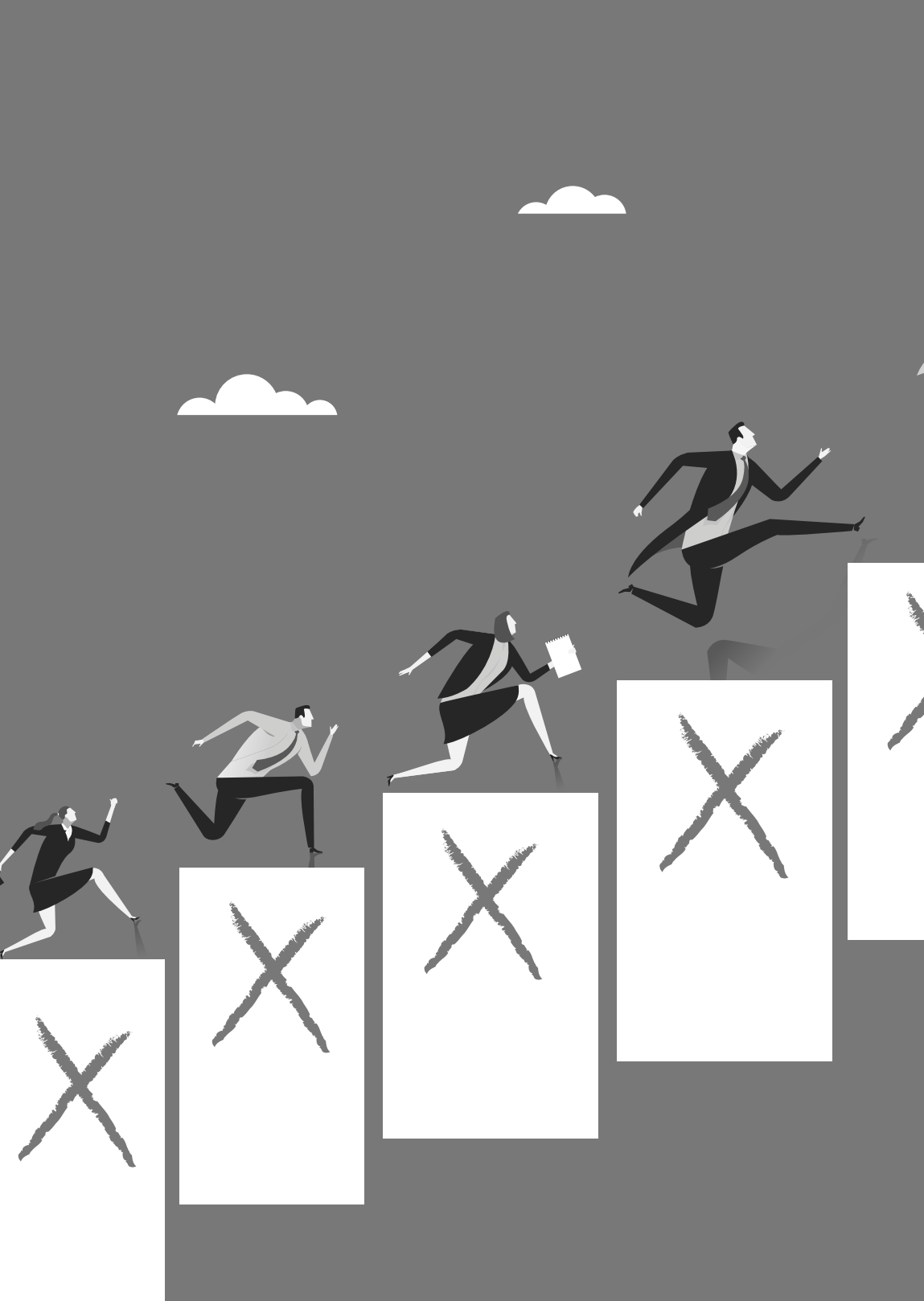

ภาพจำสวนดุสิตโพล

“สวนดุสิตโพลมีความเก่าแก่และเป็นสื่อกลางให้กับความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเรื่องต่างๆ ในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีระบบการสำรวจที่มีประสิทธิภาพ กลุ่มเป้าหมายต้องหลากหลาย และแสดงความคิดเห็นตามความเป็นจริง เพื่อให้ผลสำรวจเป็นสิ่งที่น่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับ จนนำไปสู่การนำข้อมูลไปใช้พัฒนาประเทศต่อไป”

เกิดศิริ คชสังข์สิทธิ์

ศิษย์เก่าโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต

PART 4

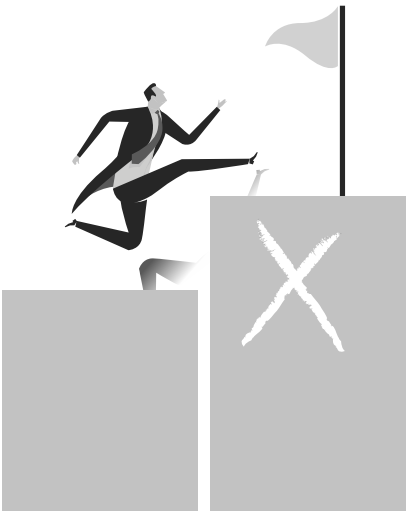
OUR CHALLENGES

เมื่อการทำโพลคือการรายงานความคิดเห็นของประชาชนตามระบบระเบียบวิธีวิจัย ซึ่งสวนดุสิตโพลได้ชื่อว่าเป็นผู้บุกเบิก และเป็นผู้นำนวัตกรรมด้านการทำโพลในสังคมไทย จนทำให้การทำโพลกลายเป็น “สิ่งที่ขาดเสียมิได้” ในทุกๆ เหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในสังคมไทย

อย่างไรก็ดี ด้วย “ผลโพล” คือการสะท้อนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อสถานการณ์ในขณะนั้น การทำงานของสวนดุสิตโพลจึงเปรียบได้กับ “ดาบสองคม” ที่แม้จะยึดหลัก “เป็นกลาง” และ “ถูกต้องตามหลักการ” มาโดยตลอด แต่บ่อยครั้งที่สวนดุสิตโพลต้องเผชิญกับข้อสงสัยถึงความไม่เป็นกลาง หรือการกล่าวหาว่าสวนดุสิตโพลตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด เมื่อผลโพลปรากฏออกมา “ไม่เป็นที่พอใจ” ของฝ่ายที่ได้รับผลกระทบ หรือเสียประโยชน์ ด้วยเหตุนี้เอง ทำให้บางครั้ง สวนดุสิตโพล

ถึงกับต้องยอมยุติบทบาทตัวเองเพื่อป้องกันข้อครหา
ว่ามีเบื้องหลังแอบแฝง ต้องการชี้นำสังคม เป็นเครื่องมือ
ของรัฐบาล เป็นมือปิ่นรับจ้างให้กับกลุ่มการเมือง หรือ
ทำเพื่ออำนวยความสะดวกให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นพิเศษ

ปัจจุบัน แม้จะผ่านร้อนผ่านหนาวมากกว่า 2 ทศวรรษ
แต่สวนดุสิตโพลก็ยังเผชิญกับความท้าทายใหม่ๆ ไม่สิ้นสุด
และด้วยเจตนาารมณ์แน่วแน่ที่จะให้สวนดุสิตโพลเป็น
“สถาบันโพล” ที่ได้รับการยอมรับในด้านความแม่นยำ
รวดเร็ว รอบด้าน โดยเฉพาะความ “เป็นกลาง” และ
“เชื่อถือได้” ดังนั้น ไม่ว่าจะเผชิญกับความท้าทายในรูปแบบใด
และมากขึ้นเท่าไร แต่ด้วยประสบการณ์กว่า 20 ปี จะยังทำให้
สวนดุสิตโพลทวีความแข็งแกร่งและเติบโตอย่างมั่นคงมากขึ้น
เท่านั้น!

วิบากกรรมสวนดุสิตโพล

ไม่มีใครอยากแกลงเท้าหาเสี้ยน หาหาใส่หัว หรือหาเรื่องเสียดคุงเสียดตะราง

สวนดุสิตโพลได้ทำหน้าที่ถ่ายทอด “ความในใจ” ของกลุ่มตัวอย่างต่อประเด็นต่างๆ ให้สังคม “รับรู้” ด้วยความบริสุทธิ์ใจเป็นที่ตั้ง โดยอิงหลักวิชาการที่ไม่เห็นแก่ฝ่ายใด แต่แม้จะดำเนินการตามเจตนารมณ์ชัดเจนเช่นนั้น หลายครั้งสวนดุสิตโพลก็ยังมี “โดนของ” เมื่อความในใจของสังคมกลายเป็น “เสียงดัง” ที่ไปทับเส้นประสาทใครเข้า

แน่นอนว่าไม่ว่าผลโพลจะออกมาอย่างไร สวนดุสิตโพลต้อง “เจอดี” อยู่วันยังค่ำ ทั้งเสียงชื่นชมจากฝ่ายที่ได้รับผลประโยชน์ เสียงก่นด่าจากผลที่ทำให้เกิดความเสียเปรียบ ร้ายหนักถึงขั้นถูกคุกคาม ชูเอาชีวิต ล่าหัวติดตามตัวสวนดุสิตโพลเจอมาหมด

บางครั้ง เจตนาหวังทำโพลแค่สร้าง “สีสัน” แต่กลับโดน “ป้ายสี” จนคนทำโพลขำไม่ออก

บทเรียนที่ต้องจำฝังใจกับเหตุ “เรื่องเล็ก” ที่กลายเป็นประเด็นระดับชาติเพราะ “ลิวลื้อ” ทำตัวป่วนจนเรื่องลูกกลมบานปลาย และถูกหยิบยกมา

เป็นอุทาหรณ์ให้กับคนสวนดุสิตโพลเสมอๆ ก็คือช่วงที่สถาบันการศึกษาในกลุ่ม
ราชภัฏขณะนั้นมีการจัดการแข่งขันกีฬาเพื่อสร้างความสามัคคีกลมเกลียว

ช่วงนั้นสวนดุสิตรับหน้าเสื่อเป็นเจ้าภาพ ซึ่งในพิธีเปิด ราชภัฏแต่ละแห่ง
ต้องจัดขบวนพาเหรดใช้ความคิดสร้างสรรค์มา “ประชันกัน” กัน เพื่อแย่งชิง
เสียงเชียร์จากผู้ชม

สวนดุสิตโพลซึ่งขณะนั้นโด่งดังสุดๆ กับการทำโพลการเมือง ก็ย่อมต้อง
รับมติจากที่ประชุมคณะกรรมการมหาวิทยาลัยให้จัดขบวนพาเหรดล้อการเมือง
โดยขณะนั้นผู้ที่ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี คือ ทักษิณ ชินวัตร ขณะที่ ขวน
หลีกภัย ทำหน้าที่ฝ่ายค้าน

เพื่อสร้างสีสันเรียกความสนใจให้กับงาน สวนดุสิตโพลจึงได้จัดทำ
แบบสอบถามถามประชาชนเรื่อง “การเมืองกับกีฬา” ในระหว่างวันที่ 2-12
มกราคม 2545 โดยหนึ่งในคำถามนั้นก็คือ

กีฬาที่ประชาชนอยากให้ “นายกฯ ทักษิณ” แข่งกับ “อดีตนายกฯ ขวน”
มากที่สุดคืออะไร โดยมีตัวเลือก คือ มวย ฟุตบอล วิ่ง หมากรูก ว่ายน้ำ กอล์ฟ
และชักเย่อ

ผลปรากฏว่าประชาชนเลือก “มวย” มากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง 32.82%
ตามมาด้วย ฟุตบอล 25.21% และวิ่ง 13.89%

แต่ขณะที่ลงมือเขียนป้ายผ้าสำหรับใช้ในขบวนพาเหรดว่าคนอยากดู
นายกฯ ทักษิณ “ชก” (มวย) กับอดีตนายกฯ ขวน มากที่สุด ซึ่งมีสื่อมวลชน
มะรุมมะตุ้มทำข่าวอย่างคึกคัก ก็เกิดมีคน “ฟังไม่ได้ศัพท์จับไปกระเดียด” จนถึง
หูนายกฯ ว่า สวนดุสิตโพลจะให้นายกฯ ทักษิณชกกับอดีตนายกฯ ขวน

สวนดุสิตโพล “งานเข้า” อย่างแรง ถูกลูกนายกฯ ทักษิณต่อสายตรงถึง
“เจ้าพ่อโพล” ตาหนิวว่าทำโพลไม่สร้างสรรค์ หาเรื่องให้คนตีกัน กว่าจะทำให้เรื่อง
โกลະพอนี้จบลง ก็ต้องเดือดร้อนทำหนังสือเปิดผนึกไปถึงทำเนียบแจกแจงว่า
โพลที่ว่าทำไปเพื่อสร้างสีสัน มิใช่ต้องการเห็นทั้งคู่ชกกันสักหน่อย

อุทธรณ์ครั้งนี้โชคดีที่ปรับความเข้าใจกันได้ แต่วิบากกรรมยังไม่หมดสิ้น

ที่ทำให้เอาคนสวนดุสิตโพลเครียดหนักก็คือช่วงเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2556 ที่นอกจาก “เจ้าพ่อโพล” จะถูกหนึ่งในผู้สมัครยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) กล่าวหาว่า กระทำการฝ่าฝืน พรบ.การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.2545 มาตรา 57 ซึ่งมีสาระสำคัญคือ การหลอกลวง หรือจงใจให้เข้าใจผิดในเรื่องอันเกี่ยวกับผู้สมัคร เพื่อจงใจผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้ลงคะแนนเลือกตั้งให้แก่ผู้สมัครใด

งานนี้คนทำโพลโดน “จัดเต็ม” มา 4 ข้อหา จากการทำโพลในเรื่อง “เจาะลึกการตัดสินใจเลือกผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร” ที่ถูกกล่าวหาว่า ตั้งคำถามขึ้นนำ มีเจตนาเข้าข้างผู้สมัครบางคน ร้ายแรงถึงขั้นว่ามีผลประโยชน์ทับซ้อนกับรัฐบาล

ที่ย่ำแย่กว่านั้น ยังมีการระบุว่า สาเหตุที่นายกสภามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตขณะนั้น ทนอยู่ได้ช่ายคา “สวนดุสิต” เดียวกันไม่ได้ ต้องขอ “ลาออก” จากตำแหน่ง เพราะไม่เห็นด้วยกับการทำโพลดังกล่าว จนเป็นข่าว Talk of the Town ดาร์กๆ สนั่นเมือง ที่คนสวนดุสิตโพลต้องเผชิญกับสายตาดูหมิ่นดูแคลน ถูกเหยียบย่ำศักดิ์ศรี ถูกลดความศักดิ์สิทธิ์ของการทำโพลที่อิงตามหลักวิชาการทุกชั้นทุกตอน

แถมยังเป็นทีจ้งเกลียดจ้งชังของคนในมหาวิทยาลัยเดียวกันเอง!

แต่เพราะ “ทองแท้” ย่อมไม่แพ้ “ไฟ”

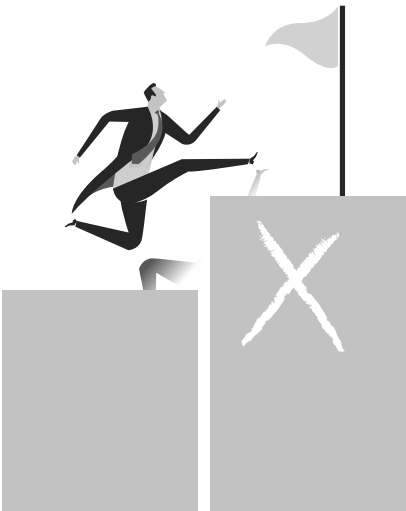
สวนดุสิตโพลสามารถกลับมาเชิดหน้ายืนหยัดได้อย่างมีเกียรติ มีศักดิ์ศรีก็ด้วยคำวินิจฉัยของ กกต. ลงวันที่ 13 สิงหาคม 2556 สรุปใจความสำคัญได้ว่า การทำโพลเป็นเพียงการคาดคะเนที่ผ่านวิธีการประมวลผลจากการสอบถามความคิดเห็นของประชาชนเท่านั้น หากเป็นการหลอกลวงหรือจงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกใครแต่อย่างใด อีกทั้งการตั้งคำถามของสวนดุสิตโพลก็มาจากปัจจัยต่างๆ ซึ่งไม่ได้สื่อไปในทางขึ้นนำ

ส่วนการที่นายกสภามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตลาออกนั้น ข้อเท็จจริงก็ไม่ปรากฏเหตุผลชัดว่ามีสาเหตุจากโพลของสวนดุสิตโพล!

เกือบ 5 เดือนที่สวนดุสิตโพลดำรงอยู่อย่างคนเสื่อมเกียรติ นับตั้งแต่มีหนังสือยื่นร้องเรียน ทำยที่สุดคำวินิจฉัยของ กกต. ก็พิสูจน์แล้วว่า สวนดุสิตโพลทำงานด้วยความบริสุทธิ์ใจ

และจากวันแรกดำเนินการกระทั่งวันนี้ เมื่อมองภาพแฟลชแบ็กกลับไปถึงวิบากกรรมต่างๆ ที่สวนดุสิตโพลต้องเผชิญหน้าแบกรับปัญหา ก็ยิ่งทำให้ได้เรียนรู้ว่า หากใจแห่งการทำงานมีความมั่นคง หนักแน่น ซื่อสัตย์ต่อตัวเอง แม้จะไม่มีใครรู้ แต่คนสวนดุสิตโพลย่อมตระหนักแก่ใจดี นั่นก็เพียงพอแล้ว

หนทางยอมพิสูจน์ม้า และกาลเวลาย่อมพิสูจน์ “คนสวนดุสิตโพล”

โพลยุคปฏิวัติรัฐประหาร

22 พฤษภาคม 2557 คณะรักษาความสงบแห่งชาติ หรือ คสช. เข้ายึดอำนาจการปกครอง โดยการรัฐประหาร ซึ่งขณะนั้น นิตยภัทร อึ้งไพศาล ทำหน้าที่รักษาการนายกรัฐมนตรี

อีก 3 เดือนต่อมา พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา หัวหน้าคณะ คสช. ก็ได้รับการโปรดเกล้าฯ ให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี คนที่ 29 ของประเทศไทย เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2557

อย่างไรก็ดี การรัฐประหารครั้งนั้นก็มีใช่เป็นปฏิบัติการครั้งแรกของประเทศไทย แต่เป็นครั้งที่ 13

สวนดุสิตโพลก่อตั้งเมื่อปี 2535 เมื่อทางตำราประวัติศาสตร์ นับได้ว่าสวนดุสิตโพลมี “ประสบการณ์” กับรัฐประหารมาแล้ว 2 ครั้ง

ครั้งแรก คือการรัฐประหารที่นำโดย พล.อ.สนธิ บุญยรัตกลิน ในนาม “คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข” หรือ คมช. ในปี 2549 ซึ่งครั้งนั้น พล.สนธิ “ไม่ขอรับ” ตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

ต่างกับการรัฐประหารโดย คสช. ที่ พล.อ.ประยุทธ์ “นั่งควบ” ทั้งตำแหน่งหัวหน้าคณะรัฐประหาร และนายกรัฐมนตรี จนมีคำกล่าวกันว่า ประเทศไทยตกอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ “รัฐบาลทหาร”

เป็นอำนาจที่มาพร้อมกับ “ดาบอาญาสิทธิ์” ตามมาตรา 44 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับชั่วคราว พุทธศักราช 2557 ที่ให้อำนาจ “เจ้าพนักงาน” ในลักษณะ “ครอบครัววาล” ในการดูแลความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง

ใครฝ่าฝืนหรือกระทำความผิดเบาๆ ก็อาจถูกเรียกไป “ปรับทัศนคติ” จนถึงขั้นถูกจับขังคุก สิ่งหยุด/สิ่งปิดกั้นการที่เข้าข่าย “ขัดต่อความสงบเรียบร้อย” ของบ้านเมือง

โดยเฉพาะในส่วนเนื้อหาของ ม.44 ที่เจ้าพนักงานมีอำนาจออกคำสั่งห้ามสื่อนำเสนอข่าวอะไรก็ตามที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อย

ภายใต้อำนาจนี้ สื่อที่ออกมาวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาล อาจมีความผิดตามกฎหมายได้ หาก คสช. เห็นว่าส่งผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของชาติ

เหตุนี้เอง “สวนดุสิตโพล” จึงถูกมองว่า นำเสนอโพลที่ “เอาใจ” รัฐบาล พล.อ.ประยุทธ์!

ประเด็นนี้ ต่อให้สวนดุสิตโพล นั่งยัน นอนยัน ว่า การทำงานของสวนดุสิตโพล ไม่เคยเอนเอียงหรือเอาใจฝ่ายไหน อย่างไร ก็คงไม่มีใครเชื่อ

มีเพียงเวลาเท่านั้นที่จะเป็นเครื่องพิสูจน์

อย่างไรก็ดี ในฐานะผู้ผ่านประสบการณ์การทำโพลในรัฐบาลมาหลายยุคหลายสมัย รศ.ดร.สุชัชวีร์ เฉลยทรัพย์ ผู้ดำรงตำแหน่ง “ประธานที่ปรึกษา” ของสวนดุสิตโพล ในวันนี้ กล่าวว่า สวนดุสิตโพลผ่านการปฏิบัติรัฐประหารมาจนรู้ว่าต้องวางตัวอย่างไร!

“สวนดุสิตโพลต้องรักษาเส้นทางเดินให้ได้ เวลาเกิดรัฐประหารอย่าไป
ใจฝ่อ แต่ต้องดูว่าในภาวะเช่นนี้ควรทำโพลเรื่องอะไร เพราะความเสี่ยงมี
ตลอดเวลา ปฏิวัติหรือไม่ปฏิวัติ การทำโพลก็เสี่ยงต่อการถูกวิพากษ์วิจารณ์
อยู่แล้ว แต่เราต้องมีจุดยืนของเรา และทำให้สำนักโพลยืนอยู่ได้อย่างคงเส้น
คงวา ให้ประชาชนเห็นว่าโพลเป็นที่พึ่งในการแสดงความคิดเห็นได้ ให้
คำตอบที่เขาได้ระบายออก สามารถนำเสนอให้ผู้บริหารประเทศให้รับรู้ รวมถึง
ให้ผู้เกี่ยวข้องของสามารถใช้ผลโพลไปประกอบการตัดสินใจ”

กระนั้น การทำงานในช่วงรัฐบาลทหาร ก็ต้องมีข้อที่ต้องระมัดระวัง
“เป็นพิเศษ”

อะไรที่จะ “ขัด” ต่อความสงบเรียบร้อย ก็ไม่ต้องไปทำ!

อะไรที่จะไปสร้างความแตกแยก ก็หลีกเลี่ยง

นอกจากนี้ หลายครั้งที่สวนดุสิตโพลทำโพลเพราะ “อยากรู้” แต่ไม่ได้
“อยากเผยแพร่” ก็มีถมไป

ซึ่ง “อาการ” อยากรู้นั้นก็เพื่อทำการ “เก็บ” ความคิดเห็นเพื่อให้รู้
“ทิศทางการทำงาน” มิใช่การ “ปั่นกระแส” เพื่อให้สวนดุสิตโพลโด่งดังแต่
ประการใด

ความกระหายใคร่รู้ที่ลุ่มเสี่ยงต่อการได้รับเชิญไป “ปรับทัศนคติ” ก็
“เสี่ยง” การเผยแพร่

เพราะการทำงานของโพลต้องมีใช้ “การทำทนาย” คณะผู้บริหารประเทศ

รศ.ดร.สุขุม กล่าวว่า การทำโพลคือการวัดกระแสประชาชน “โพลที่ดี”
ต้องเป็นการนำ “กระแส” นั้น ไปใช้ในเชิงสร้างสรรค์

แต่หากเป็น “กระแส” ที่ส่งผลเสียต่อสังคม เป็นผลร้ายต่อประเทศชาติ
สวนดุสิตโพลต้องไม่นำออกเผยแพร่เด็ดขาด

ยิ่งไปกว่านั้น โพลที่จะสามารถนำ “กระแส” ไปใช้ในทางสร้างสรรค์ได้ ประการแรกสุดก็ต้องเกิดจาก “คำถามที่ชาญฉลาด” เพื่อให้ได้ “คำตอบ” ที่ “ฉลาดกว่า”

และเพื่อให้ได้คำตอบที่ฉลาดกว่า คนทำโพลก็ต้อง “รู้สถานการณ์ดีกว่า ผู้ตอบคำถาม”

นี่จึงเป็นความท้าทายของ “คนสวนดุสิตโพล” ที่จะตั้งประเด็นคำถาม ด้วยสูตรสำเร็จเดิมๆ ไม่ได้อีกต่อไป

เมื่อสถานการณ์เปลี่ยน ชุดคำถามก็ต้องเปลี่ยน ยกตัวอย่างเช่น สมัยรัฐบาลยิ่งลักษณ์ ชินวัตร สวนดุสิตโพลถามว่า ท่านมีความพึงพอใจต่อผลงาน รัฐบาลยิ่งลักษณ์หรือไม่ พอใจแค่ไหน แต่เมื่อมาเป็นรัฐบาล พล.อ.ประยุทธ์ สวนดุสิตโพลจะลอกคำถามเดียวกันมาใช้เพื่อนำไปเปรียบเทียบไม่ได้ อีกต่อไป เพราะอย่าลืมว่า ขณะที่เรามีรัฐบาลยิ่งลักษณ์จากพรรคเพื่อไทย เราก็มี พรรคประชาธิปัตย์เป็นฝ่ายค้าน

แต่รัฐบาล พล.อ.ประยุทธ์ ไม่ได้มีฝ่ายค้าน คำถามจึงต้องต่างกัน และ ต้องคำนึงถึงกฎเกณฑ์และกติกากำหนดขึ้น ณ แต่ละช่วงเวลา แต่ละรัฐบาล ที่เข้ามาบริหารประเทศด้วย

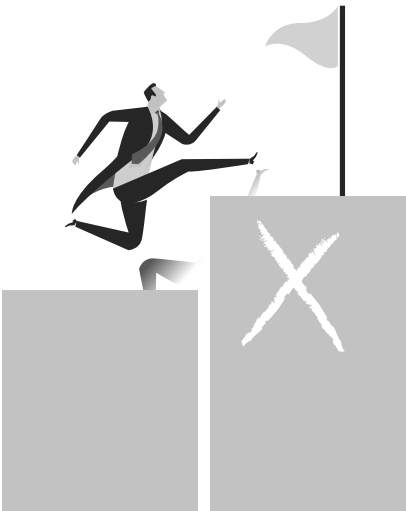
ที่สำคัญ คำถามต้องไม่ใช่คำถามที่เชย ล้าสมัย เพราะคนยุคปัจจุบัน รับรู้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว และการบริโภคข้อมูลจะมีลักษณะเหมือนการ “เม้าท์มอย” กันมากขึ้น

การตั้งคำถามจึงต้องเป็นอะไรที่เข้ากับยุคสมัย เช่น สวนดุสิตโพลเคยถามประชาชนว่า “ท่านหนักใจแทน พล.อ.ประยุทธ์ ในเรื่องใดบ้าง” คำถามอย่างนี้เองที่จะทำให้ผู้ตอบรู้สึก “อิน” มากขึ้น

การทำโพลยุคใหม่ต้องตั้งประเด็นอย่างชาญฉลาด เพื่อให้คนรู้สึกสนุกกับ เรื่องเหล่านั้น ซึ่งทำให้โพลมี “ชีวิตชีวา” ไม่แห้งแล้ง ไม่น่าเบื่อ

โพลที่ “มีชีวิต” ไปถามใครก็มีแต่คนอยากตอบ จะเอาไปเผยแพร่สื่อก็
กระตือรือร้นที่จะลงข่าว คนอ่านก็อยากจะรู้

หากเข้าใจธรรมชาติของคน โดยสามารถ “เจาะ” เข้าไปถึงความอยากรู้
ของคนได้ จะปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติ สำนักโพลก็ยังคงรักษาที่ยืนของตัวเองได้อย่าง
มั่นคง!

“สร้าง” หรือ “เสียม”

ในที่สุด ประเทศไทยก็มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

ถือได้ว่า นี่คือนรัฐธรรมนูญ “ฉบับแรก” ของประเทศไทยที่ให้ “อำนาจประชาชน” ในการ “ลงประชามติ” ว่าจะ “รับ” หรือ “ไม่รับ” รัฐธรรมนูญที่ว่ากันว่า เป็นฉบับ “ปราบโกง”

แม้ก่อนการลงประชามติ จะเกิดการแตกแยกทางความคิดเห็นจนหลายฝ่ายกังวลว่า “ร่าง” รัฐธรรมนูญฉบับนี้จะ “ถูกคว่ำ” มากกว่า “ผ่านฉลุย” แต่ “มติประชาชน” วันอาทิตย์ที่ 7 สิงหาคม 2559 ก็แสดงให้เห็นประจักษ์ชัดว่า ประชาชน “เอาด้วย” เกินความคาดหมายของใครหลายคน ด้วยจำนวนของผู้ที่เห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญที่ 61.35% (16,820,402 คน) จากผู้มาใช้สิทธิประมาณ 29,740,677 คน (ผู้มาใช้สิทธิคิดเป็น 59.40% จากผู้มีสิทธิประมาณ 50 ล้านคน) ขณะที่จำนวนผู้ไม่เห็นชอบมีเพียง 38.65% (10,598,037 คน) เท่านั้น

ส่วนประเด็นคำถามพ่วงซึ่งเพิ่มเติมโดยสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ผ่านความเห็นชอบ 58.07% (15,132,050 คน) ไม่เห็นชอบ 41.93% (10,926,648 คน)

ในวันนี้...ประชาธิปไตยของประเทศไทยกำลังเดินหน้าไปสู่การเลือกตั้งที่จะมีขึ้นในปี 2560 ซึ่งหลายฝ่ายต้องการเห็น “ความสงบเรียบร้อย” เกิดขึ้นหลังจากประเทศได้รับความบอบช้ำจากการขัดแย้งทางการเมืองจนนำไปสู่ความรุนแรงซ้ำแล้วซ้ำเล่า

ทุกครั้งที่มีการรัฐประหาร จะต้องมีการฉีกรัฐธรรมนูญฉบับเก่าทิ้ง และมีการจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่

การ “ยกร่าง” รัฐธรรมนูญแต่ละครั้งจึงถูกจับตามองเป็นพิเศษว่าจะเป็นการ “สืบทอด” อำนาจของกลุ่มบุคคลใดหรือไม่ หรือจะเป็น “ประชาธิปไตย” แท้จริง เพียงไร

ช่วงเวลาแห่งการยกร่างรัฐธรรมนูญแต่ละครั้งจึงมีเสียงทั้งเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย เกิดการแบ่งฝักแบ่งฝ่ายทางความคิด มีประเด็นละเอียดอ่อนที่อาจนำไปสู่ความขัดแย้งอันก่อให้เกิดความรุนแรงที่เพิ่มขึ้นได้

การทำ “โพล” ในช่วงยกร่างรัฐธรรมนูญจึงมีบทบาทสำคัญในการ “นำเสียงของคนในสังคม” ให้ผู้เกี่ยวข้องรับรู้ถึงเสียงสะท้อนของกลุ่มบุคคลต่างๆ ในสังคม

เมื่อคนในสังคมมีที่ “ระบาย” ความอัดอัดใจ อย่างน้อยโพลก็เหมือน “ยาบรรเทา” ความรุนแรง

เมื่อผู้มีอำนาจตัดสินใจ “รับรู้ความในใจ” ของประชาชน อย่างน้อยโพลก็ช่วยเป็น “ไกด์ไลน์” ในการตัดสินใจดำเนินการเรื่องราวต่างๆ

หรือในยามที่สังคมต้องการ “ระดม” ความคิดเห็น สำนักโพลก็ทำหน้าที่ประหนึ่ง “เวทีสาธารณะ” ที่เปิดโอกาสให้แต่ละฝ่ายมีที่ถกเถียงแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์

ทั้งนี้ รศ.ดร.สุชুম เฉลยทรัพย์ กล่าวว่า สมัยก่อน โพลอาจจะเป็นเพียง “เสียงนกเสียงกา” ในสายตาผู้มีอำนาจ แต่ปัจจุบัน “รัฐบาล” ก็ต้อง “ฟัง” ผลโพล

ถ้าผลโพลออกมาระบุว่า กระทรวงไหนทำงาน “ไม่เข้าตา” ประชาชน “รัฐมนตรี” ก็อาจโดน “นายกรัฐมนตรี” เล่นงานได้!

แต่เหนืออื่นใด โพลต้องมีเป้าหมายสำคัญคือ การ “สร้าง” ความปรองดอง มิใช่ “เสียม” ให้เกิดการแตกแยก

“เมื่อไหร่ก็ตามที่คนยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน มันจะทำให้ความแตกต่างกลายเป็นสิ่งที่เข้าใจกันได้ สวนดุสิตโพลจึงไม่ได้นำเสนองานเพื่อเชียร์ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง แต่ต้องให้ความสำคัญกับคนที่มีความเห็นแตกต่างเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย เพราะเมื่อไหร่ก็ตามที่บอกว่า สวนดุสิตโพลเป็นพวกแดงหรือเป็นพวกเหลืองนี้ เป็นเรื่อง!”

ประธานที่ปรึกษาสวนดุสิตโพลระบุว่า ใครเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย สวนดุสิตโพลจะต้องไม่นำเสนอเพียงตัวเลขเท่านั้น แต่ต้องนำเสนอถึงเหตุผลด้วยว่า เห็นด้วยเพราะอะไร ไม่เห็นด้วยเพราะอะไร และหากจะให้มีความเห็นที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันต้องทำอย่างไร

“เป็นหลักกรรมดาของโพลที่เวลาถามว่าใครเห็นด้วย เราต้องนำเสนอด้วยว่าไม่เห็นด้วยเพราะอะไร เห็นด้วยเพราะอะไร ถ้าจะให้เห็นด้วยเหมือนกันนี้ ควรจะทำอย่างไร นี่คือลักษณะของโพลที่นำเสนอ เพื่อให้เกิดความเข้าใจกัน นอกจากนี้พื้นฐานของการทำการสำรวจเป็นการใช้กลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น Area Sampling มันจะมีการแบ่งเป็นความคิดเห็นที่แตกต่างกัน มีสิ่งใดที่คิดเหมือนกันบ้างไหม แล้วมีเหตุผลอย่างไร มันเป็นการสร้างความเข้าใจในลักษณะการสร้างความปลอดภัยอยู่แล้ว สมัยนี้ยิ่งโชคดีเพราะเป็นยุคของข้อมูลข่าวสารที่มีการแลกเปลี่ยนกันทั้งฝ่ายที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย การสำรวจจึงไม่ใช่ฟังความแค่ส่วนใดส่วนหนึ่ง”

และหากปรายตาไปดูการทำสำรวจเกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2559 ตลอดปี 2559 ที่ผ่านมา สวนดุสิตโพลล้วนนำเสนอประเด็นที่มีส่วนช่วย “สร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง” เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องจะได้นำ “ความคิด” จากการ “สำรวจ” นั้น ไปเป็น “ข้อมูล” ในการดำเนินสิ่งต่างๆ ที่ก่อให้เกิดประโยชน์และเพิ่มพูนประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น

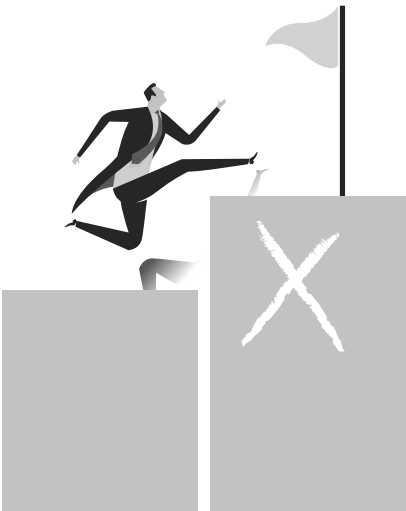
- ประชาชนกับกระแสวิพากษ์วิจารณ์ร่างรัฐธรรมนูญ (เผยแพร่วันที่ 7 ก.พ.)
- ประชาชนคิดอย่างไรต่อร่างรัฐธรรมนูญ (เผยแพร่วันที่ 27 มี.ค.)
- ประชาชนคิดอย่างไรกับการลงประชามติ (เผยแพร่วันที่ 2 เม.ย.)
- ทำอย่างไรคนไทยจึงจะไปลงประชามติรัฐธรรมนูญ (เผยแพร่วันที่ 16 เม.ย.)
- ปัจจัยที่มีผลต่อการลงประชามติ “รับ” หรือ “ไม่รับ” ร่างรัฐธรรมนูญ (เผยแพร่วันที่ 23 เม.ย.)
- การปรองดองของคนไทย (เผยแพร่วันที่ 14 พ.ค.) ความคิดเห็นของคนไทยต่อการปรองดองในวันนี้ ทำไมการปรองดองของคนไทยจึงทำได้ยาก
- ประชาชนกับการลงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ (เผยแพร่วันที่ 21 พ.ค.) ประชาชน “รับรู้” และ “เข้าใจ” ร่างรัฐธรรมนูญฉบับที่ลงประชามติมากน้อยเพียงใด
- ความวิตกกังวลของประชาชนต่อการลงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ (เผยแพร่วันที่ 4 มิ.ย.)
- รัฐธรรมนูญในสายตาประชาชน (เผยแพร่วันที่ 12 มิ.ย.) ประชาชนรู้หรือไม่ว่ารัฐธรรมนูญฉบับใหม่มีความเกี่ยวข้องกับประชาชนอย่างไร สิ่งที่ประชาชนจะได้จากรัฐธรรมนูญฉบับนี้คืออะไร ประชาชนรู้หรือไม่ว่ารัฐธรรมนูญฉบับใหม่ระบุเรื่องสิทธิเลือกตั้งของประชาชนไว้อย่างไร
- การลงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ (เผยแพร่วันที่ 25 มิ.ย.) ประชาชนคิดอย่างไรกับความเห็นที่แตกต่างของการจะลงประชามติ การวิพากษ์วิจารณ์ของแต่ละฝ่ายมีผลต่อการตัดสินใจมากน้อยเพียงใด
- สิ่งที่ประชาชน “สมหวัง” และ “ผิดหวัง” ในการจะลงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ (เผยแพร่วันที่ 16 ก.ค.)

- โค้งสุดท้าย “ประชามติร่างรัฐธรรมนูญ” (เผยแพร่ 23 ก.ค.) ทำให้การทำประชามติจึงมีความขัดแย้ง ประชาชนอยากรู้เรื่องอะไรเพื่อประกอบการตัดสินใจ และอยากให้ กกต. ประชาสัมพันธ์เรื่องอะไรบ้างเกี่ยวกับการทำประชามติวันที่ 7 สิงหาคม 2559

- ประชาชนคิดอย่างไรกับการจัดเวทีดีเบตร่างรัฐธรรมนูญ (เผยแพร่ 24 ก.ค.)

อย่างไรก็ตาม เจ้าพ่อโพลที่ผ่านการทำโพลมาอย่างซ้ำของก็ให้ข้อสังเกตว่า โพลที่ “เทคไซด์” นั้น ดูไม่ยาก โดยสังเกตง่ายๆ จากการตั้งคำถามที่มี “นัย” ที่นำไปสู่ “ผล” ที่ตัวเองต้องการ ซึ่งก็ต้องยอมรับว่า ไม่ใช่ทุกโพลที่ “เป็นกลาง” จริงๆ บางโพลอาจเป็นของพวกใดพวกหนึ่ง หรือทำโพลเพื่อออกมาเชียร์ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ซึ่งโพลประเภทนี้เองจะก่อให้เกิดความแตกแยก โดยนำเสนอเพียงความคิดของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเท่านั้น

แต่หาก “สำนักโพล” ทำงานอยู่บน “พื้นฐาน” ของวิธีสำรวจวิจัยแล้ว ผลโพลที่ออกมาจะ “บ่งบอก” ตัวเองได้อยู่ในตัว ว่าสำนักโพลแห่งนั้น “สร้างสรรค์” ให้เกิดการปรองดอง หรือ “เสี้ยม” เพื่อให้เกิดการแตกแยก!

จากอนาล็อกสู่ยุคดิจิทัล สวนดุสิตโพลมาถึงจุดนี้ได้อย่างไร

หากถามว่าสิ่งแรกที่จะนึกถึงเมื่อเอ่ยชื่อ “มหาวิทยาลัยสวนดุสิต” คืออะไร ร้อยทั้งร้อย ณ เวลานี้ “สวนดุสิตโพล” คือภาพจำอันดับแรก

และมีใช่เป็นการกล่าวเกินเลยแม้แต่น้อย หากจะระบุกันชัดๆ ว่าสวนดุสิตโพลในวันนี้ เปรียบประหนึ่ง “สัญลักษณ์” ของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต

เป็น “แบรนด์” ที่แข็งแกร่งจนใครต่อใครนึกไม่ออกเสียแล้วว่า สถาบันแห่งนี้ คือ “โรงเรียนการเรือนแห่งแรก” ของประเทศไทย!

และเป็นโรงเรียนการเรือนที่มี “ท็อฟฟี่เค้ก” ภายใต้แบรนด์ “Home Bakery” ขนมแสนอร่อย หวาน มัน รสชาติเข้มข้น รับประทานแล้วหยุดยาก

จากการเดินทางที่เริ่มต้นจากโรงเรียนการเรือนสำหรับกุลสตรี ไล่เรียงตั้งแต่การสอนงานบ้านงานเรือน การจัดดอกไม้ งานศิลปะ การประกอบอาหาร มารยาท และการเข้าสังคม ฯลฯ กลายมาเป็นสถาบันการศึกษาที่มี “สำนักโพล” ระดับชั้นนำของประเทศ

“สวนดุสิตโพล” มาถึงจุดนี้ได้ได้อย่างไร?

สวนดุสิตโพลก่อตั้งขึ้นในยุคที่ “สวนดุสิต” มีสถานะเป็น “วิทยาลัยครู” ในช่วงปี 2535 ซึ่งการดำเนินงานสำรวจความคิดเห็นขณะนั้น เป็นเพียง “การลงภาคสนาม” เพื่อให้นักเรียนมี “คะแนน” ส่งอาจารย์ เท่านั้น

ดังที่ รศ.ลำพอง บุญช่วย อดีตอธิการ วิทยาลัยครูสวนดุสิต ระบุว่าทำงานกับแบบ “บ้านๆ” คือ ไม่มีออฟฟิศ เครื่องใช้ไม้สอยก็หาเอาเท่าที่มีในสำนักงานอธิการ!

กระนั้นการทำงานแบบบ้านๆ ก็ใช่ว่าหมายถึงทีมงานจะปล่อยผลงานออกมาแบบ “ซุ่ยๆ”

เมื่อผลสำรวจออกมา “แม่นยำ” ติดต่อกันหลายครั้ง สวนดุสิตโพลก็ “ดังเปรี้ยงปร้าง” และนำไปสู่กระแส “โพลพีเวอร์” ในยุคสมัยหนึ่ง

เป็นยุคที่วิทยาครูสวนดุสิตซึ่งเริ่มเปลี่ยนสถานะเป็น “สถาบันราชภัฏสวนดุสิต” ได้มีโอกาสต้อนรับนักศึกษาใหม่ เพราะอยากมาทำงานให้กับ “สวนดุสิตโพล”

ชื่อเสียงที่ส่งผลให้ “เจ้าพ่อโพล” กลายเป็น “ตัวเอก” ในนวนิยายเรื่อง ปีกเปล่า ของ ชูวงศ์ ฉายะจินดา ซึ่งเพิ่งได้รับตำแหน่งศิลปินแห่งชาติ ประจำปี 2559

การสร้างผลงานที่ “เข้าตา” จนทำให้สวนดุสิตโพลสามารถ “หารายได้” เลี้ยงตัวเองได้อย่างสบายในฐานะ “มือปืนรับจ้าง” ให้กับบริษัทและองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน โดยไม่ต้องพึ่งพียงงบประมาณจากมหาวิทยาลัย

การทำงานแบบบ้านๆ ก็เริ่มมีระบบระเบียบ มีการวางโครงสร้างภายในองค์กรเป็นแบบแผนตามการขยายตัวของสวนดุสิตโพล

จาก วิทยาลัยครูสวนดุสิต (2535) สู่การได้รับการยกสถานะเป็น สถาบันราชภัฏสวนดุสิต (2535-2547) มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต (2547-2558) และมหาวิทยาลัยสวนดุสิต (2558-ปัจจุบัน) ตามลำดับ

ปัจจุบัน สวนดุสิตโพลเป็นหน่วยงานอิสระ ตั้งแต่วันที่ 17 กรกฎาคม 2558 ตามประกาศของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต 2558 ซึ่งหมายความว่า สวนดุสิตโพลได้มีการเติบโตอย่างมั่นคง ขณะเดียวกันก็มีความคล่องตัวสูงในการทำงาน

กระนั้นก็ปฏิเสธไม่ได้เช่นกันว่า นอกจากจะเลี้ยงตัวเองได้โดยไม่ต้องอาศัยงบประมาณจากต้นสังกัดแล้ว “ก้าวต่อไปของสวนดุสิตโพลจะต้องเป็นหน่วยงานที่ทำรายได้ให้กับมหาวิทยาลัย” รศ.ดร.สุชুম เฉลยทรัพย์ กล่าว

โดยเฉพาะในวันข้างหน้า วันที่มหาวิทยาลัยจะออกนอกระบบอย่างเต็มตัว สวนดุสิตโพลก็จำเป็นต้องบูรณาการการบริหารจัดการในหลากหลายมิติ เพื่อสร้าง “รากแก้ว” ให้เป็น “รากฐาน” ที่มั่นคง

และไม่เฉพาะการเตรียมพร้อมสำหรับการออกนอกระบบ สวนดุสิตโพลยังจำเป็นต้องพัฒนารูปแบบการสำรวจให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในยุค Thailand 4.0 ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย ที่รัฐบาลได้ประกาศเป็นแนวทางไว้

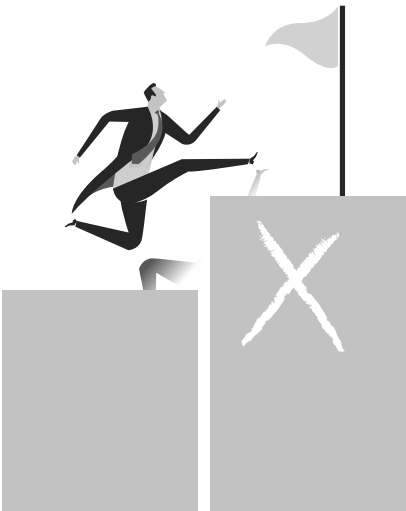
ช่องทางการสำรวจและการเผยแพร่ ณ วันนี้ จึงต้องใช้วิธีที่เปลี่ยนแปลงไปจากอดีต

การทำโพลต้องไม่จำกัดเพียงการลงพื้นที่เก็บข้อมูล หรือการเก็บข้อมูลภาคสนาม การสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม เท่านั้น

แต่การทำโพลต้องอาศัยช่องทางออนไลน์ในทุกรูปแบบ โซเชียลมีเดียต้องถูกนำมาใช้ประโยชน์ให้เต็มที่

บุคลากรต้องใช้เทคโนโลยีดิจิทัล “ให้เป็น” และรู้จักทำ “Digital PR” อย่างมีประสิทธิภาพ

สิ่งเหล่านี้จึงเป็นความท้าทายอย่างยิ่งสำหรับ “คนสวนดุสิตโพล” ในการพ่วงองค์กรให้ยังคงความเป็น “สำนักโพล” ที่ “มีชีวิต” และคงตำแหน่งอยู่ในระดับหัวแถวในยุคโซเชียลมีเดียครองเมือง!

สวนดุสิตโพล โก “สตรอง” ใน AEC?

1 มกราคม 2559 คือ “วันแรก” ที่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หรือ AEC (ASEAN Economic Community) ทำงาน “เต็มรูปแบบ” อย่างเป็นทางการ

เป็นวันที่เปลี่ยนประเทศไทยเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจที่มีประชากรรวมกว่า 600 ล้านคน จาก 10 ประเทศ ได้แก่ สิงคโปร์ บรูไน ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย เวียดนาม ลาว กัมพูชา เมียนมา และไทย

เป็นเขตภูมิภาคการค้าที่จะช่วยทำให้เกิดความเป็นปึกแผ่นของประเทศสมาชิก เพิ่มพลังอำนาจการต่อรองในเวทีต่างๆ

และเป็นเครื่องมือสำคัญในการขยายปริมาณการค้าการลงทุนในภูมิภาค รวมถึงความร่วมมือต่างๆ ตลอดจนการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

สวนดุสิตโพลได้จับตามองความเปลี่ยนแปลงนี้อย่างใกล้ชิด จึงได้เตรียมขับเคลื่อนการสร้างความร่วมมือระหว่างสำนักโพลในภูมิภาคอาเซียนมาตั้งแต่ปี 2557 โดยมีการเดินทางไปศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างมหาวิทยาลัยและสำนักโพลต่างๆ ภายในกลุ่มประเทศอาเซียน ทั้ง บรูไน กัมพูชา อินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย เมียนมา ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และเวียดนาม

นับเป็นสำนักโพลแห่งแรกของไทยที่เตรียมพร้อมกับการก้าวสู่ AEC

นอกจากความตั้งใจที่ทำงานเชิงรุกเพื่อสร้าง “ก้าวแรก” ที่มั่นคงในการแสวงหา “พันธมิตร” เพื่อเป็น “ใบเบิกทาง” ในการใช้ “โพล” เป็น “เครื่องมือ” ในการพัฒนาการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ในระดับประเทศและภูมิภาคแล้ว

สวนดุสิตโพลยังมองไกลถึงการมี “สำนักโพลแห่งอาเซียน” อีกด้วย!

ซึ่งแน่นอนว่า การทำงานเพื่อให้ “ไปถึง” เป้าหมายแห่งการเป็น “สำนักโพลระดับภูมิภาค” นั้น นับเป็น “ความท้าทาย” ของ “คนสวนดุสิตโพล” อย่างยิ่ง

ณัฐพล แยมฉิม ประธานดำเนินงานสวนดุสิตโพล กล่าวว่า ในการพัฒนาต่าง ๆ มิอาจหลีกเลี่ยงการสำรวจความคิดเห็นของประชาชน ซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลหรือสถิติที่น่าสนใจได้ เพราะเรื่องของ “ฐานข้อมูล” จะเป็น “ข้อมูลพื้นฐาน” ที่เปรียบเสมือน “แผนที่นำทาง” ในการพัฒนาตั้งแต่ระดับบุคคล สังคม ประเทศชาติ ภูมิภาค รวมถึงระดับโลก

บทบาทของสำนักโพลหรือสำนักวิจัยในอนาคตจึงไม่สามารถมองเพียงเรื่องการสำรวจวิจัยเท่านั้น แต่ต้องมองถึงการจัดเก็บฐานข้อมูลที่เป็นระบบเพื่อการเชื่อมโยงข้อมูลในระดับต่างๆ

คนสวนดุสิตโพลจึงต้อง “เติมเต็มศักยภาพ” ให้พร้อม ทั้งเรื่องภาษาและทักษะการทำงานแบบมืออาชีพที่ต้องไปให้ถึงระดับสากล

อย่างไรก็ดี เนื่องจากในช่วงที่ประเทศไทยเปลี่ยนผ่านสู่ AEC สถานการณ์ในบ้านเราก็เป็นช่วงเปลี่ยนผ่านอำนาจการปกครองด้วยเช่นกัน

ซึ่งการเปลี่ยนผ่านครั้งนั้นก็คือการรัฐประหารที่ทำให้ประเทศไทยได้รัฐบาลทหารเข้ามาทำหน้าที่บริหารบ้านเมือง โดยมี พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

ด้วยเหตุนี้ การดำเนินงานจึงมี “เหตุสะอูด” ชั่วคราว เพราะบ้านเมือง
ยังอยู่ในช่วง “การเมืองแกว่งไกว”

สวนดุสิตโพลจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนแผน

นั่นคือ ฝ่ายรอกการปิดกวดทำความเข้าใจ “บ้าน” ให้เรียบร้อยในระดับที่
สวนดุสิตโพลสามารถ “เดินเครื่อง” โภ AEC ต่อไปได้

แล้วอย่างไรถึงจะเรียกว่าไปต่อได้

นั่นคือก็ต้องเป็นช่วงเวลาที่บอว “ต่างบ้านต่างเมือง” ได้ว่า
ประเทศไทยมีการเลือกตั้ง เรากลับมามีรัฐธรรมนูญ มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ตามวิถีประชาธิปไตยอย่างถูกต้องตามกระบวนการแล้ว

ซึ่งที่ว่ามาจะเกิดขึ้นในไม่ช้าไม่นานนี้

“ช่วงการเข้า AEC เราไปแล้วทุกประเทศ เพื่อดูว่าแต่ละประเทศเขา
ทำโพลเรื่องอะไร ทำอย่างไร แต่ต้องยอมรับว่าสถานการณ์ในบ้านเกิดการ
เปลี่ยนแปลงบ่อยครั้ง ซึ่งจะเป็นตัวแปรสำคัญในการทำโพล เพราะผลโพลที่
ได้มาอาจได้รับการมองว่าถูกครอบงำด้วยปัจจัยทางการเมือง ดังนั้น ตอนนี้
เราต้องดูว่ารัฐบาล พล.อ.ประยุทธ์ มีแผนพัฒนาประเทศระยะยาวอย่างไร ปีนี้
รัฐบาลจะทำอะไรได้มากน้อยแค่ไหน ซึ่งจะมีผลต่อการวางแผนการดำเนินงาน
ของสวนดุสิตโพลด้วย” รศ.ดร.สุชุม เฉลยทรัพย์ กล่าว

แต่หากถามว่าในวันนี้ สวนดุสิตโพลพร้อมแค่ไหนกับการไต่ฝืนสู่การเป็น
“สำนักโพลระดับอาเซียน”

คำตอบนี้ “คนสวนดุสิตโพล” เท่านั้นที่จะตอบตัวเองได้!

PART 5

ON THE PUBLIC

“เสียงของประชาชน” เป็น “เสียง” สำคัญต่อ “ผลโพล” ในการสะท้อนความนึกคิดและความรู้สึกของคนในสังคม ที่มีต่อสถานการณ์ทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม อันใด “มุมมอง” ที่มีต่อการทำงานของ “คนทำโพล” ก็มีบทบาทสำคัญในการสะท้อนถึง “ศักยภาพ” และ “คุณภาพ” ของคนทำโพล ฉะนั้น

ตลอดระยะเวลา 25 ปี สวนดุสิตโพลได้รับเสียงชื่นชม และคำวิพากษ์วิจารณ์ที่มีปรากฏให้เห็นตามสื่อต่างๆ ต่อเนื่อง ซึ่งสวนดุสิตโพลก็ไม่ได้เพิกเฉยต่อกระแสวิพากษ์วิจารณ์ แต่กลับเห็นเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงประสิทธิภาพ การทำงานและพัฒนาศักยภาพของทีมงานให้มีความเป็น มืออาชีพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ก็ด้วยเป้าหมายสูงสุดคือ หวังจะให้ “สำนักโพล” แห่งนี้ เป็น “สถาบัน” ของคนทำโพลที่ทุกคน เชื่อมั่น ไว้วางใจได้ และสามารถยืนหยัดอยู่คู่สังคมไทย ตราบนานเท่านาน

ทำอะไรก็ได้ให้ประชาชนได้ ไม่ใช่ประชาชนเสีย

“การสำรวจความคิดเห็นของสวนดุสิตโพลส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับเรื่องการเมือง เพราะการเมืองเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุด บ้านเมืองของเราในวันนี้ปัญหาที่สำคัญที่สุดคือเรื่องของการเมืองเป็นหลัก เพราะการเมืองปัจจุบันไม่ใช่เพื่อประชาชน กลับกลายเป็นเพื่อคนกลุ่มน้อย คนที่มีฐานะดี จึงมีปัญหาและข้อขัดแย้ง เพราะฉะนั้นจะต้องแก้ตรงนี้ให้ได้ เพื่อให้ประเทศชาติเดินไปได้”

การดำเนินงานของสวนดุสิตโพลนั้นดีแล้ว เหลืออย่างเดียวคือให้มองว่าปัญหาคืออะไร และทำยี่สิบที่สุดต้องทำเพื่อประชาชน ทำอะไรก็ได้ให้ประชาชนได้ ไม่ใช่ประชาชนเสีย โดยยึดหลักต้องมีความรู้ ซึ่งมีอยู่ 2 ประการคือ หนึ่ง รู้ว่าอดีตที่ผ่านมาทำอะไรไม่ดี สอง รู้ว่าในอนาคตจะทำอะไร มีความสอดคล้องเหมาะสมหรือไม่ ขณะเดียวกันก็ต้องศึกษาสถานการณ์ในอนาคตว่าอะไรจะเกิดขึ้นต่อไป โดยส่วนตัวขอให้งำลึงใจ ให้ทีมงานรู้จักคิดอย่างมีเหตุมีผล รู้จักฟังพาตนเองดังที่พระพุทธองค์ท่านกล่าวไว้ว่าตนเป็นที่พึ่งแห่งตนนั่นเอง”

พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ
นายกรัฐมนตรี คนที่ 22 ของประเทศไทย

25 ปีของสวนดุสิตโพล มาจากการเริ่มต้น ที่ถูกต้อง แนวทางที่เดินมามีความเข้มแข็ง มีหลักมีเกณฑ์

“ถ้าเทียบกับอายุองค์กร ต้องบอกว่าเพิ่งรู้จักสวนดุสิตโพลไม่นานนี้เอง แต่ที่ว่าที่ ‘รู้จักไม่นาน’ ก็ได้มองเห็นการทำงานของสวนดุสิตโพลในการมีบทบาทด้านการสำรวจความคิดเห็นกับประชาชนในเรื่องการเป็นสื่อให้ประชาชนได้รับความรู้ในการทำแบบสำรวจ ตลอดจนความคิดเห็นต่างๆ ที่เป็นประโยชน์มากมาย ซึ่งคงไม่ต้องอธิบาย

ผมคิดว่าที่ผ่านมา ‘สวนดุสิต’ ก็เป็นสถาบันที่ดีตรงเริ่มต้นมาจากสถาบันการศึกษา สอนเด็ก ให้ความรู้กับคนทั่วไป รวมถึงด้านวิชาการและการสำรวจความคิดเห็น ซึ่งผมคิดว่าเรามีทั้งวิชาการ หลักการ คิดว่าเป็นมืออาชีพ ผมไม่ได้มายกย่องสวนดุสิตโพลว่าเป็นมืออาชีพ เพราะทุกสำนักก็มีเจตนา มีเจตจำนงเดียวกัน แต่ผมคิดว่าสวนดุสิตดีตรงที่เกิดมาจากคนที่มีความรู้ มีหลักเกณฑ์ในการทำงาน และมีองค์พหุพที่ค่อนข้างพร้อม เช่น มีนักศึกษาดูงานในด้านนี้ ซึ่งเรียกได้ว่าได้รับการสั่งสอนมาแล้ว อีกประการหนึ่ง ‘สวนดุสิตโพล’ ไม่ได้ตั้งขึ้นมาเพื่อทำอาชีพนี้ ไม่ได้ทำงานเพื่อรับใช้ใครคนใดคนหนึ่ง แต่เป็นเรื่องของสถาบันการศึกษา เว้นแต่จะมีใครมาแทรกแซงบ้าง ซึ่งประเด็นนี้ผมไม่ทราบ

แต่ผมมั่นใจว่าสวนดุสิตโพลไม่ยอมให้ใครมาแทรกแซงในหลักการศึกษาหรือหลักวิชาการที่จำเป็น ซึ่งควรต้องสืบสานไปหลายชั่วอายุของคนที่เข้ามาสัมผัส

ต่อมาผมได้รู้จักสวนดุสิตโพลมากขึ้นก็ตอนเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งก็ได้มาให้อำนาจให้ช่วยทำงานจนสำเร็จลุล่วงไปหลายๆ เรื่อง เรื่องโพลก็เช่นเดียวกัน เมื่อก่อนผมไม่ค่อยมีความรู้เท่าไร แต่มาเจอที่สวนดุสิต ได้ความรู้มากขึ้น โดยเฉพาะ รศ.ดร.สุชุม เฉลยทรัพย์ ซึ่งเคยมาอธิบายให้ผมฟังว่า ท่านเคยทำงานอย่างไร ล้มลุกคลุกคลานกับการทำโพลทำสำรวจมามากมาย จนกระทั่งตอนนี้เริ่มอยู่ตัวขึ้นมา ผมคิดว่า 25 ปีของสวนดุสิตโพล ไม่ใช่ 25 ปีที่ผ่านไปเฉยๆ แต่เป็น 25 ปีที่มาจากกรเริ่มต้นที่ถูกต้อง แนวทางที่เดินมา มีความเข้มแข็ง มีหลักมีเกณฑ์ ถ้าเปรียบคนเดินทางก็เรียกว่าเดินทางจากที่ขรุขระ มาจนกระทั่งมีถนน มีรถแล่นได้แล้ว

ในโอกาสต่อไปก็อยากให้กำลังใจกับคณะทำงาน ประสบการณ์ที่ผ่านมา ก็เก็บไว้เป็นความรู้ หรือความคิดที่จะนำมาต่อยอด หรือนำมาปรับปรุงแก้ไข ผมมั่นใจว่าสถานการณ์บางสถานการณ์ หรือเวลาบางเวลา อาจผ่านมาแล้ว ผ่านไป มีทั้งสิ่งที่ก่อให้เกิดปัญหา สิ่งที่เป็นอุปสรรค มีทั้งสิ่งที่ดีที่เรามีความพึงพอใจ แต่ถ้าเรามีความมุ่งมั่นและตั้งใจที่จะพัฒนาให้เจริญ ให้ประชาชนของเราได้สัมผัสกับสิ่งที่ดีและถูกต้อง ซึ่งผมคิดว่าประเด็นนี้เป็นวัตถุประสงค์ของสวนดุสิตโพลอยู่แล้ว ก็ขออวยพรให้สำเร็จตามความประสงค์ทุกอย่าง”

สมชาย วงศ์สวัสดิ์
นายกรัฐมนตรี คนที่ 26 ของประเทศไทย

การทำงานที่ให้ข้อมูลสำคัญแก่สังคม

“การสำรวจความคิดเห็น และการมีข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชน มีความสำคัญมากในยุคปัจจุบัน เป็นประโยชน์สำหรับทั้งผู้กำหนดนโยบาย ผู้ที่อยู่ในวงการเมือง ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการแผ่นดิน หรือแม้กระทั่งหน่วยงานเอกชน รวมทั้งประชาชนที่ติดตามสนใจข่าวสารของบ้านเมืองด้วย

สวนดุสิตโพลเป็นสำนักที่สำรวจความคิดเห็นแรกๆ ที่เผยแพร่ผลอย่างสม่ำเสมอในประเด็นที่อยู่ในความสนใจของประชาชน เพราะฉะนั้นการทำงานนี้ถือว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการให้ข้อมูลที่สำคัญแก่สังคม ผมก็หวังว่าการก้าวเดินไปข้างหน้าจะทำให้การทำงานทางด้านสำรวจความคิดเห็นนั้น มีความชัดเจน มีความแม่นยำ มีความเที่ยงตรงมากขึ้น และสามารถทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องนำข้อมูลเหล่านี้ไปใช้ประโยชน์เพื่อส่วนรวมได้”

อภิสัทธ์ เวชชาชีวะ
นายกรัฐมนตรี คนที่ 27 ของประเทศไทย

YS

ผู้สะท้อนความคิด ค่านิยม และแนวโน้ม ของสังคมได้อย่างถูกต้องแม่นยำ

“สวนดุสิตโพลเป็นสถาบันทางการสำรวจวิจัยและสะท้อนความคิดของคนไทยที่มีชื่อเสียงมานาน ผลงานที่เป็นที่ประจักษ์แล้วว่ามีความเที่ยงตรง และเชื่อถือได้ มาถึงวันนี้วันที่สังคมไทยมีความเปลี่ยนแปลงในเชิงซับซ้อนมาก ซึ่งยากที่จะทำความเข้าใจได้ง่ายๆ นั้น สวนดุสิตโพลก็ยังคงเป็นผู้สะท้อนความคิด ค่านิยม และแนวโน้มของสังคม ได้อย่างถูกต้องแม่นยำ และมีความเป็นกลางอย่างเคร่งครัดเหมือนเดิม เนื่องจากมีบุคลากรที่มีความชำนาญ มีความรู้ ความสามารถในการดำรงความถูกต้องเที่ยงตรงตลอดมา ในโอกาสที่สวนดุสิตโพลดำเนินการมาจนครบ 25 ปี ก็ขอให้รักษาความถูกต้องเป็นกลางเอาไว้เหมือนเช่นที่ได้ปฏิบัติมา และพัฒนาให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป เพื่อคนไทย ประเทศไทย จะได้ใช้เป็นแหล่งอ้างอิงที่มีประสิทธิภาพต่อไป”

ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร
นายกรัฐมนตรี คนที่ 28 ของประเทศไทย

ถ้าไม่ได้รับความเชื่อถือ คงไม่สามารถอยู่มานานถึง 25 ปี

“เมื่อก่อนนี้ใครพูดถึงสวนดุสิตโพลผมจะนึกถึง รศ.ดร.สุชুম เฉลยทรัพย์ แต่ปัจจุบันนี้ผมนึกถึงสถาบันโพลเก่าแก่ที่สุดที่มีผลงานสม่ำเสมอ และได้รับความเชื่อถืออย่างกว้างขวาง ถ้าอยากรู้ว่าประชาชนคิดอย่างไร ต้องติดตามสวนดุสิตโพล

ที่ควรชมอย่างหนึ่งก็คือการหยิบยกประเด็นมาล้วนแต่น่าสนใจทั้งสิ้น บางครั้งเป็นประเด็นที่คาดไม่ถึง แต่พอตั้งขึ้นมาแล้วน่าสนใจ ถือเป็นความสำเร็จขอปรบมือให้ ถ้าไม่ได้รับความเชื่อถือคงไม่สามารถอยู่มานานถึง 25 ปี วันนี้เป็นสถาบันไปแล้ว

การจะใช้โพลเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาประเทศ เรื่องนี้ไม่น่าพะวงนัก ขึ้นอยู่กับผู้ที่มีหน้าที่จะเห็นประโยชน์ของประเด็นของโพลหรือเปล่า ถ้าเป็นเพชรแท้ผู้คนย่อมเห็นคุณค่าเอง แต่ถ้าไปตั้งใจจะให้เขานำไปใช้โพลจะขาดอิสระ เพราะจะไปคอยอ่านใจว่าหน่วยงานที่เราอยากให้อาโพลของเราไปใช้ต้องการประเด็นอะไร เรื่องนี้ต้องระวังให้มากเพราะจะถูกมองเป็น ‘มือปืนรับจ้าง’ ไป

การสะท้อนให้ผู้คนได้ทราบว่าชาวบ้านชาวเมืองคิดอย่างไรต่อประเด็นต่างๆ ที่สวนดุสิตโพลสำรวจ ถือได้ว่าทุกวันนี้สวนดุสิตโพลก็ทำหน้าที่เพื่อสังคมอยู่แล้ว”

รศ.สุพุม นวลสกุล
นักวิชาการ

เพิ่มเติมผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อช่วย สื่อความหมายให้ลึกซึ้งในก้าวต่อไป

“สวนดุสิตโพลเป็นสำนักโพลที่มีทำการสำรวจสาธารณมติที่ทันสมัย ทันเหตุการณ์ มีตัวเลขให้เห็น และได้เข้าใจสถานการณ์ต่างๆ ที่มีความเป็นปัจจุบัน การที่สวนดุสิตโพลมีอายุยาวนานถึง 25 ปี และยังคงดำรงอยู่ต่อไป แสดงให้เห็นว่าผลงานมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของประชาชนโดยทั่วไป และเป็นที่น่าสนใจสำหรับสื่อมวลชนที่สนใจใช้ข้อมูลเชิงปริมาณเป็นพื้นฐานในการเขียนและวิเคราะห์ข่าว การทำงานในอนาคตก็อยากให้สวนดุสิตโพลมีผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวเลขเชิงปริมาณ มาเป็นผู้ตีความ สื่อความหมายของตัวเลขให้มีความละเอียดลึกซึ้ง น่าเชื่อถือ อันจะเป็นประโยชน์ในการระเหียงปัญญา ประชาชน ตลอดจนต้องสร้างภาพลักษณ์ความน่าเชื่อถือให้กับนักการเมือง นักวิชาการ และข้าราชการ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนานโยบายสาธารณะ เพื่อให้ท่านเหล่านั้นยอมรับที่จะนำเอาข้อมูลจากสวนดุสิตโพลมาเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจในกระบวนการวางแผนพัฒนาประเทศ”

ดร.อิสรีย์ วงษ์มณฑาทา
นักสื่อมวลชนอิสระ

อนาคตของสวนดุสิตโพล ก็คือ การริเริ่มกิจกรรมสาธารณะที่มีความแตกต่าง แต่ก่อประโยชน์ส่วนรวม

สวนดุสิตโพลเป็นที่รับรู้ในฐานะ ‘ผู้ให้ข้อมูล’ ในเรื่องราวต่างๆ ที่กำลังเป็นที่สนใจของประชาชน ข้อมูลที่สวนดุสิตโพลนำเสนอต่อสาธารณะจะมีลักษณะเฉพาะก็คือ การนำเสนอข้อมูลเชิงปริมาณ (ตัวเลข) ที่ถูกประมวลผลจากความรู้สึกของประชาชนทั่วไป ซึ่งดูแล้วก็จะสามารถทำให้ประชาชนได้เข้าใจความรู้สึกนั้นๆ ได้โดยง่าย สวนดุสิตโพลจึงกลายมาเป็นสัญลักษณ์ทางสังคม ในฐานะของผู้ให้ข้อมูลแก่สาธารณะ ถึงแม้บางครั้งข้อมูลที่น่าเสนออาจไม่ถูกใจ (ความรู้สึก) แก่กลุ่มคนบางกลุ่ม และถูกนำไปวิพากษ์วิจารณ์ในหลายกรณี แต่นั่นก็คงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้เพราะสวนดุสิตโพลได้กลายเป็นสื่อของสาธารณะไปแล้ว ดังนั้นเมื่อเรานึกถึงสวนดุสิตโพล เราจึงนึกถึง ‘ข้อมูลทางตัวเลขที่อธิบายถึงความรู้สึกของประชาชนที่มีต่อเหตุการณ์หนึ่ง’

เมื่อคนเราเข้าสู่วัยเบญจเพส ตามความเชื่อที่เชื่อกันเหลือเกินว่าในวัย 25 ปีของคนเรานั้น จะต้องประสบเหตุการณ์ที่เป็นไปได้ทั้งเรื่องดีและเรื่องร้าย (ส่วนใหญ่จะเชื่อว่าจะร้าย) ซึ่งทำให้คนทั่วไปหวาดผวา เมื่อตนเองหรือคนใกล้ชิดเข้าสู่วัยเบญจเพส สวนดุสิตโพลที่กำลังย่างเข้าสู่ปีที่ 25 ก็เช่นกัน แต่ในทีนี้ขอ

มองต่างไปจากเดิมก็คือ เชื่อว่าเมื่อองค์กรหนึ่งสามารถดำเนินกิจกรรมสาธารณะได้มาอย่างยาวนานถึง 25 ปี คงถือได้ว่าเป็นองค์กรที่บ่งบอกถึงประสิทธิภาพการดำเนินงาน และแสดงให้เห็นถึงความตั้งใจที่ดำเนินกิจกรรมสาธารณะมาอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังสามารถบ่งชี้ได้ว่าการดำเนินการมาอย่างยาวนาน สวนดุสิตโพลจะต้องประกอบด้วย การมีคุณธรรม จริยธรรมทางวิชาชีพของตนเองเป็นอย่างมาก มิฉะนั้นสวนดุสิตโพลคงถูกดำเนินคดีทางกฎหมาย หรือไม่ก็ถูกกลุ่มเห็นต่างประท้วงในที่สาธารณะไปแล้ว ดังนั้น ‘25 ปี’ ของสวนดุสิตโพล จึงเป็นการดำรงไว้ซึ่งกิจกรรมสาธารณะที่ดำเนินการด้วยความถูกต้อง เป็นธรรม เป็นกลาง และเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะสืบไป

สำหรับการดำเนินงานของสวนดุสิตโพลในอนาคตนั้น ผมอยากเห็นกิจกรรมใหม่ที่ถูกสร้างสรรค์จากความเป็นสวนดุสิตโพล ดังเช่น กิจกรรม Debate (ถกแถลง) ทางมิติด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง หรือเรื่องราวที่เป็นข้อขัดแย้งในสังคม ด้วยเหตุผลที่ว่าสวนดุสิตโพลมีฐานข้อมูลที่หลากหลายและเป็นข้อมูลที่ผ่านการประมวลผลมาอย่างถูกต้อง ดังนั้น กิจกรรมต่างๆ จะถูกกำหนดโดยข้อมูลที่มีอยู่แล้ว การเพิ่มเสน่ห์ของการดำเนินกิจกรรมก็คือ การกำหนดหัวข้อในการ Debate การแถลงการณ์หรือการแถลงข่าว ให้มีความน่าสนใจ ไปจากเดิม เช่น การสนับสนุนการค้าประเวณีอย่างถูกกฎหมาย การเปิดเสรีทางการพนัน หรือแม้กระทั่งประเด็นด้านความรับผิดชอบของรัฐบาลต่อประชากรผู้สูงอายุควรจะมีมากหรือน้อยกว่าปัจจุบัน (การทำทนายพัฒนาธรรมและศาสนา) หัวข้อที่ยกตัวอย่างดังกล่าวถือได้ว่าเป็นเรื่องที่ทำให้สังคมเกิดแนวคิดใหม่และอาจนำไปสู่การพัฒนาสังคมได้อย่างยั่งยืนในอนาคต ดังนั้น อนาคตของสวนดุสิตโพลก็คือ ‘การริเริ่มกิจกรรมสาธารณะที่มีความแตกต่าง แต่ก่อประโยชน์ต่อส่วนรวม’

ในส่วนบทบาทของผลโพลต่อการพัฒนาประเทศนั้น ผมอยากให้พิจารณาถึงงานวิจัยเรื่อง ‘การบริหารจัดการข้อมูลการสำรวจสาธารณมิติในการวางยุทธวิธีการเมืองและนโยบายสาธารณะ (2549)’ ที่ รศ.ดร.สุชুম เฉลยทรัพย์ เคยทำไว้ งานวิจัยชิ้นนั้นเป็นการอธิบายถึงกระบวนการกำหนดนโยบายสาธารณะที่มาจากการทำโพล ซึ่ง รศ.ดร.สุชুম ชี้ให้เห็นว่า ผลโพลที่เรียกว่า ‘3p = Perpoda (Perfect Poll Data) เป็นการได้มาซึ่งสาธารณมิติที่มีประสิทธิภาพต่อการวางยุทธวิธีทางการเมืองและนโยบายสาธารณะของ

พรรคการเมือง งานวิจัยเสนอว่าผลโพลที่ดีต้องเริ่มตั้งแต่การพัฒนาปัจจัยนำเข้า ได้แก่ คนทำโพล กระบวนการทำโพล และการนำเสนอผลโพล (Pollster + Process + Publicity) เพื่อผลิตผลลัพธ์ที่เรียกว่าข้อมูลสาธารณมติที่สมบูรณ์แบบ (Perfect Poll Data) นั่นคือข้อมูลสาธารณมติที่พิสูจน์ได้ (Provable) ผลโพลลักษณะนี้สามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบายสาธารณะได้อย่างมีประสิทธิภาพได้ เหตุที่ต้องกล่าวถึงงานของ รศ.ดร.สุชุม นี้ มิใช่เพราะท่านเป็นหัวหน้าของสำนักโพลมาก่อน แต่พยายามแสดงให้เห็นว่ายังมีงานวิจัยชิ้นหนึ่งที่สวนดุสิตโพลสามารถนำมาใช้เพื่อทำให้ ‘ผลโพล’ มีความถูกต้อง มีความน่าเชื่อถือ และสร้างศรัทธาต่อพรรคการเมืองหรือรัฐบาลที่จะนำผลโพลไปใช้เพื่อก่อประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศได้ ดังนั้น ‘ผลโพลจะเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาก็ต่อเมื่อผลโพลนั้นได้รับความศรัทธาจากสาธารณะ’”

รศ.ดร.รุ่งกพ คงฤธีระจัน
อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

ขอให้ยังคงยึดหยัดในจุดยืน ของการเป็นเสียงสะท้อนของสังคม อย่างเที่ยงตรง แม่นยำ ชัดเจน และเป็นกลาง

“ในฐานะที่ทำงานสื่อสารมวลชน ผมมักนำผลสำรวจของสวนดุสิตโพล มานำเสนอผ่านสื่อบ่อยครั้ง เชื่อว่าประเด็นที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะและสิ่งที่เป็นความต้องการของประชาชนจะได้รับการนำไปวางแผนเพื่อพัฒนาประเทศต่อไป เพราะนโยบายต่างๆ จากภาครัฐจะเป็นที่ต้องการของประชาชนหรือไม่นั้น ก็ต้องฟังเสียงสะท้อนจากประชาชนส่วนใหญ่ ขณะเดียวกันเสียงส่วนน้อยเองก็มีประโยชน์ในการที่จะรับฟังเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้สิ่งต่างๆ เกิดประโยชน์กับทุกๆ คนให้ได้มากที่สุด

สวนดุสิตโพลทำหน้าที่ได้อย่างชัดเจน ตรงไปตรงมา เปรียบเสมือนกระจกเงาที่สะท้อนสิ่งต่างๆ ในสังคมมาตลอด พูดถึงสวนดุสิตโพลจะนึกถึงกระจกเงาที่คอยส่องสะท้อนความเห็นของสังคมต่อประเด็นต่างๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งสวนดุสิตโพลมีความใส่ใจต่อประเด็นต่างๆ ในสังคมไทยเสมอมา มั่นใจว่าผลงานที่สวนดุสิตโพลได้ดำเนินการมาโดยตลอดเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสังคมไทยไม่น้อย

ขอให้ยังคงยืนหยัดในจุดยืนของการเป็นเสียงสะท้อนของสังคมอย่าง
เที่ยงตรง แม่นยำ ชัดเจน และเป็นกลางต่อไป และก้าวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง
ในยุคปัจจุบัน ขยายขอบเขตการสำรวจให้กว้างไกลมากยิ่งขึ้นต่อไป โดยเฉพาะ
กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลก็อยากให้เพิ่มความสำคัญมากขึ้น”

บรรจง ชิวมงคลกานต์
รอง ผอ.ฝ่ายข่าวช่องเวิร์คพอยท์ทีวี / ผู้ดำเนินรายการข่าว /
ผู้สื่อข่าว Workpoint News - ข่าวเวิร์คพอยท์ ช่อง 23

การประมวลผลต้องแม่นยำ ถ้าถูกต้อง แม่นยำ เชื่อถือได้

“การที่สวนดุสิตโพลก้าวมาถึงปีที่ 25 แน่แน่นอนว่าย่อมมีก้าวต่อไป อยากให้สวนดุสิตโพลเป็นสำนักโพลที่สำรวจความคิดเห็นประชาชนในสถานการณ์ต่างๆ ด้วยการทำงานที่ถูกต้อง แม่นยำ ประชาชนสามารถให้ความเชื่อถือ มีความเป็นมืออาชีพในการสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้องตรงไม่เอนเอียง เป็นโพลที่จะช่วยสะท้อนปัญหาที่แท้จริงในสังคม เพื่อสังคมจะได้ช่วยกันเสนอแนวทางแก้ไข ให้เป็นศูนย์กลางการหาทางออกให้สังคมเมื่อเกิดปัญหา และเป็นจุดศูนย์กลางในการสะท้อนความรู้สึกรักของคนส่วนใหญ่ไปให้ภาครัฐช่วยแก้ไข มีการนำเสนอหัวข้อการสำรวจที่เป็นประโยชน์กับสังคม ในส่วนของการสำรวจข้อมูลต้องทำจากกลุ่มเป้าหมายที่ถูกต้อง ถ้าหัวข้อที่จะทำเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของคนทั้งประเทศก็ควรขยายกลุ่มเป้าหมายไปตามภูมิภาคต่างๆ ที่สำคัญ ส่วนของการประมวลผลต้องแม่นยำ ถ้าถูกต้อง แม่นยำ เชื่อถือได้ ก็จะได้รับการยอมรับและถูกนำไปใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงที่เชื่อถือได้นั่นเอง”

กฤตติกา (ศศิ์คัมภ์) วอโพลูอัย
ผู้ดำเนินรายการ “เรื่องเล่าสาร-อาทิตย์” ช่อง 3

สวนดุสิตโพลจำเป็นต้องรักษา ความเชื่อถือและศรัทธาที่ประชาชนมอบให้ ด้วยการสานงานต่อ ก่อวิธีใหม่ๆ ให้นำเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

“ผลสำรวจของสวนดุสิตโพลในยุคเริ่มแรก ผมมองว่าเป็นบทสรุปความคิดเห็นที่สำรวจมาด้วยความอยากรทราบ และน่าเชื่อถือในทันที แต่ในยุคต่อๆ มา ด้วยเหตุที่สังคมมีตัวแปรต่างๆ มากมาย มีโพลสำนักอื่นเกิดขึ้นมากด้วยเช่นกัน แม้ความอยากรทราบยังมีอยู่ แต่ก็จะเปรียบเทียบกับโพลอื่นๆ ไปพร้อมกันด้วย แต่สวนดุสิตโพลก็มีต้นทุนน่าเชื่อถือกว่า เพราะเป็นผู้เริ่มทำงานในด้านนี้ก่อนโพลสำนักอื่นๆ ดังนั้น เมื่อสวนดุสิตโพลกำลังก้าวสู่ปีที่ 25 ก็จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องรักษาความเชื่อถือและศรัทธาที่ประชาชนมอบให้ด้วยการทบทวนวิธีคิด วิธีทำงาน เพื่อคุณภาพในทุกๆ ด้าน ให้ก้าวหน้าสมกับที่ผ่านประสบการณ์มาจนเข้าสู่ปีที่ 25 ด้วยวิธีสานงานต่อ ก่อวิธีใหม่ๆ ให้นำเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

ผมคิดว่าสวนดุสิตโพลมีบทบาทอย่างมากในการเป็นปากเสียงให้กับประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ ไม่ว่าจะในด้านความปลอดภัยในชีวิตและ

ทรัพย์สิน ความปลอดภัยในการดำรงชีพ ความปลอดภัยของผู้บริโภค ดังนั้น หากสวนดุสิตโพลต้องการให้ผลโพลเป็นส่วนหนึ่งที่ถูกนำไปใช้ในการพัฒนาประเทศ สิ่งที่สวนดุสิตโพลต้องกระทำคือการทำให้มีคนน่าเชื่อถือจนเป็นที่กล่าวขาน มีการประชาสัมพันธ์ผลโพลให้เกิดเป็นกระแสสังคมโดยผ่านสื่อทุกชนิดอย่างรวดเร็ว มีการสรุปผลโพลแล้วนำเสนอต่อกระทรวงหรือผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบในประเด็นที่เกี่ยวกับผลโพลนั้นๆ โดยเพิ่มคำถามเชื่อมโยงถึงรัฐบาลหรือกระทรวงนั้นโดยตรง นอกจากนี้ก็ควรรหาพันธมิตรมาเชื่อมต่อผลสำรวจของโพลทั้งในประเทศและต่างประเทศ เช่น หน่วยงานภาครัฐและเอกชน สมาคมที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจ การลงทุน การทูตในประเทศไทย พร้อมกับเปิดโอกาสหรือขยายผลสำรวจของโพลสู่สื่อต่างประเทศทุกครั้ง รวมถึงสำรวจความคิดเห็นของคนไทยในต่างแดน และสำรวจความคิดเห็นชาวต่างประเทศที่อยู่ในเมืองไทยด้วยเช่นกัน”

ปิเวศน์ กันไทยราษฎร์
คอลัมนิสต์ / นักเขียน

นักทำโพลจำเป็นที่จะต้องคำนึงอยู่ตลอดเวลาว่าเราไม่ใช่กรรมการตัดสิน

“เมื่อพูดถึงโพลก็ต้องนึกถึงเสียงของประชาชน การสำรวจความคิดเห็นของประชาชน และสำนักโพลที่เก่าแก่สำนักหนึ่งของบ้านเราก็คือสวนดุสิตโพล ซึ่งเป็นสถาบันที่น่าเชื่อถือของประชาชนและสังคมโดยรวม การก้าวเข้าสู่ปีที่ 25 ของสวนดุสิตโพลหากเปรียบเทียบกับช่วงอายุของคนก็เข้าสู่วัยเบญจเพสแล้ว มีความพร้อมจะก้าวไปข้างหน้าโดยมีทุนทางสังคมที่ดีอยู่แล้ว จะต้องมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยต่างๆ เข้ามาเกี่ยวข้องในกระบวนการต่างๆ ของการทำโพล เพื่อให้เกิดความถูกต้อง แม่นยำ ลดทอนความผิดพลาด ที่จะเกิดขึ้น ทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอก

เสียงของประชาชนเป็นสิ่งสำคัญ หัวใจของการทำโพลคือทำให้เสียงของประชาชนมีความสำคัญ ในอนาคตทั้งภาครัฐและภาคเอกชนจะให้ความสนใจเสียงของประชาชนที่ผ่านการทำโพล ผ่านการสำรวจมากยิ่งขึ้น อย่างในปีที่ผ่านมา (2559) รัฐบาลที่บริหารประเทศรับฟังความคิดเห็นของประชาชน มองความต้องการของประชาชนเป็นหลัก ผลสำรวจต่างๆ ที่ออกมารัฐบาลจะนำไปประกอบการตัดสินใจ นักทำโพลจำเป็นที่จะต้องคำนึงอยู่ตลอดเวลาว่าเราไม่ใช่กรรมการตัดสิน ข้อมูลที่ได้ไม่ใช่กรรมการตัดสิน ข้อมูลที่ได้เป็นองค์ประกอบหนึ่ง

ในการตัดสินใจ บทบาทที่แท้จริงของนักทำโพลคือการเป็นฝ่ายวิชาการที่จะไป ‘ชวนข้อมูล ชวนความรู้สึกนึกคิด’ ของประชาชนขึ้นมา จากนั้นจะขึ้นอยู่กับผู้ที่มีอำนาจจะตัดสินใจนำไปใช้ประโยชน์อย่างไร ที่สำคัญคือผู้ที่มีอำนาจต้องไม่ให้นำข้อมูลหรือบางส่วนไปใช้ประโยชน์เพื่อกลุ่มหรือฝ่ายของตนเอง (Picky)

หลายคนมองว่าสวนดุสิตโพลและเอแบคโพลส์ (เดิม) แข่งขันกัน แต่หัวใจของนักทำโพลรู้ดีว่าเราช่วยเหลือเกื้อกูลกันในการที่จะเห็นความสำคัญของเสียงประชาชน ความสัมพันธ์ของเราจึงคล้ายกับพี่น้อง ให้กำลังใจกันในฐานะคนทำโพลที่เห็นคุณค่าความคิดเห็นของประชาชนเป็นสำคัญ ให้ยึดมั่นกับความดี มุ่งมั่นที่จะทำความดี นักทำโพลรุ่นใหม่จะต้องพัฒนาให้เกิดความยั่งยืนยิ่งขึ้นไป”

ดร.อุพล กรรณิกา
ผู้อำนวยการสำนักวิจัยซูเปอร์โพล

ผลการสำรวจจากโพลนั้น เป็นปัจจัยหนึ่ง ในการพัฒนาประเทศได้

“ขอแสดงความยินดีในโอกาสที่ ‘สวนดุสิตโพล’ ครบรอบ 25 ปี ถือว่าเร็วมาก จากปี 2535 ผมเป็นนักข่าวปี 2537 ยังเคยไปสัมภาษณ์ รศ.ดร.สุขุม เฉลยทรัพย์ เมื่อประมาณปี 2539-2540 ได้เห็นการเติบโตของสวนดุสิตโพล มาโดยตลอด ขอชื่นชมและยอมรับว่าสวนดุสิตโพลเป็น ‘สถาบันแห่งหนึ่ง’ ของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต”

อย่างไรก็ตาม เมื่อพูดถึงสวนดุสิตโพลต้องยอมรับว่าผมนึกถึง รศ.ดร.สุขุม เพราะท่านเหมือน ‘Idol’ ของสวนดุสิตโพล เป็นเหมือน ‘Brand’ ที่ทุกคนต้องนึกถึง ด้วยที่ รศ.ดร.สุขุม เป็นบุคคลกลุ่มแรกๆ ที่ทำโพล และมีการนำเสนอผลการสำรวจผ่านสื่อเป็นประจำสม่ำเสมอจนเป็นที่รู้จัก และด้วยความที่สวนดุสิตโพลเป็นหน่วยงานที่สังกัดอยู่ในสถาบันการศึกษาของรัฐ ทำให้ได้รับการยอมรับนับถือ ได้รับความน่าเชื่อถือสูง จนเป็นที่ติดตามว่าสวนดุสิตโพลจะมองเหตุการณ์หรือประเด็นทางสังคมอย่างไรบ้าง มีอะไรที่น่าสนใจ นำตื่นเต็น ออกสู่สายตาสาธารณชนบ้าง

ในโอกาสที่สวนดุสิตโพลก้าวเข้าสู่ปีที่ 25 ผมเห็นความเข้มแข็งและความก้าวหน้าของสวนดุสิตโพล จากหน่วยงานเล็กๆ แต่สามารถดำเนินงาน สร้างความ

เข้าใจกับประชาชนเกี่ยวกับความสำคัญของการทำโพล จนเป็นที่ยอมรับและเป็นที่สนใจของคนในสังคม สามารถพัฒนาตนเองให้เป็น ‘สถาบัน’ ที่สามารถอยู่ได้อย่างเข้มแข็ง ซึ่งในอนาคตผมก็ต้องการให้สวนดุสิตโพลมีการพัฒนาเทคนิคใหม่ๆ ในการทำโพลให้หลากหลาย โดยยังคงความเข้มแข็งของเครือข่ายที่จะช่วยในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพราะถือว่าเป็นจุดแข็งของสวนดุสิตโพล

นอกจากนี้ ผมยังต้องการให้สวนดุสิตโพลทำโพล หรือมีโพลออกมาในประเด็นที่เพื่อหาคำตอบให้กับสังคม เพื่อให้เกิดความกระจ่างชัดว่า ประชาชนส่วนใหญ่ในสังคมมีความคิดเห็นต่อประเด็นนั้นๆ อย่างไร ขณะเดียวกันผมคิดว่า ผลการสำรวจจากโพลนั้น เป็นปัจจัยหนึ่งในการพัฒนาประเทศได้ ภาครัฐและภาคเอกชนควรให้ความสนใจ และนำผลจากการสำรวจที่ได้นั้นไปประยุกต์กับการปฏิบัติงานเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กร ยังไม่ควรตั้งอคติ แต่ให้มองสิ่งที่เป็นกระบวนการและข้อมูลที่ได้ สิ่งที่น่าสนใจโพลต่างๆ ได้ทำการสำรวจนั้นเป็นประโยชน์ต่อสังคมอยู่แล้ว ขึ้นอยู่กับแต่ละภาคส่วนว่าจะนำผลการสำรวจที่ได้ไปใช้ประโยชน์อย่างไร เพราะโพลคือการวัดมิตมหาชน”

พศ.ดร.สุวิชา เป้าอารีย์
ผู้อำนวยการศูนย์สำรวจความคิดเห็น “นิด้าโพล”

ประเด็นที่น่าเสนอถือเป็นพันธกิจ ทางสังคมที่ดี มีมิติมุมมองที่ลึกซึ้ง

“สวนดุสิตโพลก่อตั้งมาเป็นระยะเวลาที่ยาวนานถึง 25 ปี เป็นโพลที่คนไทยรู้จักดี มีการนำเสนอประเด็นข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับมิติทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองมาอย่างยาวนาน เป็นกระจกที่สะท้อนให้สังคม และสร้างความตระหนักรับรู้ให้กับสังคม ขอแสดงความยินดีกับการก่อตั้งครบ 25 ปีด้วย

เมื่อกล่าวถึงสวนดุสิตโพล จะนึกถึงความเป็นกลาง ความน่าเชื่อถือที่มีมานาน สิ่งสำคัญคือการบูรณาการกิจกรรมการเรียนของนักศึกษาให้เข้ากับองค์กร เข้ากับคณะ เข้ากับสถาบัน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ดีมาก อีกส่วนหนึ่งที่นึกถึงคือเมื่อมีการเผยแพร่ผลการสำรวจทางสื่อต่างๆ ประเด็นที่น่าเสนอถือเป็นพันธกิจทางสังคมที่ดี มีมิติมุมมองที่ลึกซึ้ง

การทำหน้าที่ของสำนักโพลควรมีมิติมุมมองที่ลึกซึ้ง เข้าใจความต้องการของคนในประเทศ เข้าใจความต้องการในการพัฒนาประเทศว่าประเทศชาติต้องการจะพัฒนาไปในมิติใด และสร้างการตระหนักรับรู้ในมิติด้านนั้นให้กับประชาชนและประเทศชาติ ซึ่งจะช่วยให้โพลสามารถเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาประเทศได้ต่อไป

ทุกสำนักโพลควรช่วยกันประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจว่า การทำโพลมีส่วนสำคัญอย่างไรต่อการนำไปพัฒนาสังคมในทุกมิติและในทุกภาคส่วน ถือเป็น การเก็บข้อมูลภาคสนามที่มีประโยชน์ที่สุดในการนำมาใช้พัฒนาประเทศ

การดำเนินกิจกรรมทางด้านการสำรวจข้อมูลของสวนดุสิตโพล ได้สืบสานพันธกิจในแง่ของการเก็บข้อมูลทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ซึ่งเป็นประเด็นที่น่าสนใจ และสร้างความตระหนักรู้ให้กับประชาชนทั่วไปได้ดีอยู่แล้ว ขอให้สืบสานพันธกิจนี้ต่อไป รักษาความเป็นกลางและความน่าเชื่อถือที่มีอยู่ให้มากขึ้น และอยู่คู่สังคมไทยอีกนานๆ”

อ.อิสริย์ ประดิษฐ์ธีระ
ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยมหาวิทยาลัยกรุงเทพ (กรุงเทพโพลล์)

รศ.ดร.สุชুম เจलयทรัพย์ หลากแง่มุมของ “โพล” หลักสังคม หรือ หลักปึกเถล

“เดี๋ยวนีโพลเชื่อไม่ได้หรอก”

ประโยคนี้ทำให้ต้องกลับมาคิดทบทวน ว่าจริง-เท็จแค่ไหน พลองอ่านผลโพลจากสำนักต่างๆ เช่น สำนัก ก. สนับสนุนให้นาย ข. นั่งเก้าอี้นายกฯ อีก 3 ปี สำนัก ค. สนับสนุนให้ปรองดองก่อนการเลือกตั้ง หรือสำนักข่าว จ. สรุปว่าประชาชนมีความสุขกับการบริหารประเทศของรัฐบาล ต. เป็นต้น

เชื่อว่าเมื่อหลายคนอ่านผลโพลบางชิ้นแล้วต้อง “อึ้ง” แล้วสำหรับ “คนทำโพล” ละ มีมุมมองอย่างไร

ทีมข่าวเฉพาะกิจ มีโอกาสได้พูดคุยกับ รศ.ดร.สุชুম เจलयทรัพย์ ประธานที่ปรึกษาสวนดุสิตโพล ซึ่งคลุกคลี ทำงานกับสวนดุสิตโพล เกือบ 20 ปี เพื่อตอบรับข้อสงสัยของสังคมว่า “โพล เชื่อได้แค่ไหน”

โพลไทยไม่เป็นกลาง...จริงหรือ?

รศ.ดร.สุชুম ตอบอย่างตรงประเด็นว่า ก็เป็นสิทธิที่จะพูด เพราะองค์กรที่ทำโพลในเมืองไทยมีจำนวนมาก มาตรฐานในการทำก็อาจแตกต่างกันไป สำหรับคนทั่วไป ก็มักยอมรับผลโพลที่เป็นประโยชน์กับตัวเอง ส่วนฝ่ายที่เสียประโยชน์ก็มักเกิดข้อสงสัยและออกมาต่อว่า เราจึงต้องแยกแยะว่า “ผู้ต่อว่า” คือใคร เขาเสียประโยชน์หรือเปล่า ทั้งนี้ เราก็มีสิทธิวิพากษ์วิจารณ์ได้

“เราจะมีดวงเรื่องของคุณภาพ โดยเฉพาะมาตรฐานการทำโพลที่ต้องมีทฤษฎีรองรับ และจากประสบการณ์ 25 ปี ก็สอนให้รู้ว่าบริบทของสังคมไทยในการใช้หลักวิชาของโพลออกมา ต้องมองสภาพการเมืองการปกครอง สังคม หรือเศรษฐกิจของไทยประกอบเข้าไปด้วย

3 แหล่งที่มา ก่อนจะเป็นโพล

สวนดุสิตโพลมีผลโพลออกมาทุกสัปดาห์ รศ.ดร.สุชুম บอกว่า หัวข้อหรือเรื่องที่ทำการสำรวจ มีที่มา 3 ทาง 1) สถานการณ์ในปัจจุบัน มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันในเรื่องเดียวกัน เห็นแตกต่างกัน การจะบอกว่าคนส่วนใหญ่คิดอย่างไร โพลก็ต้องออกมาทำในเรื่องนั้นๆ 2) กรณีที่มีความขัดแย้งเรื่องใดเรื่องหนึ่งและไม่สามารถหาข้อยุติได้ โพลจะเป็นแหล่งข้อมูลหนึ่งที่ประชาชนใช้ประกอบการตัดสินใจ 3) เสียงเรียกร้องทั้งจากสื่อมวลชน สังคม ว่าหัวข้อนั้นน่าจะทำโพล

“ในต่างประเทศจะมีอีกส่วนหนึ่งคือ ในลักษณะของการให้ความรู้กับประชาชน โพลจะวัดคุณหมุมที่สาธารณชนมีต่อเรื่องนั้นๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการร่างโครงการ เป็นแผนงานเพื่อจะใช้เป็นหลักหรือแนวทางในการดำเนินงาน

โดยสรุป หัวข้อโพลมีที่มาหลากหลาย แต่ในเมืองไทยจะใช้สถานการณ์เป็นตัวตั้ง ซึ่งเมื่อใช้สถานการณ์แล้ว บางครั้งดูเหมือนว่าซ้ำแล้วซ้ำเล่า แต่ก็เป็นการวัดคุณหมุมของสังคมในแต่ละช่วงเวลา โพลเรื่องเดียวกันแต่ทำคนละช่วงเวลา ผลอาจจะแตกต่างกันก็ได้ ขึ้นอยู่กับอารมณ์และความรู้สึกของประชาชนในช่วงเวลานั้นๆ”

ส่วนการสำรวจที่ประชาชนให้ความสนใจตลอดมา คือ โพลเกี่ยวกับกีฬา วงการบันเทิง และเรื่องสุขภาพอนามัย

‘โพลการเมือง’ ดาบสองคม-เหรียญสองด้าน ที่คนทำโพลต้องยอมรับ

ประธานที่ปรึกษาสวนดุสิตโพลบอกว่า หากเป็นโพลที่เกี่ยวข้องกับการเมือง จะมีพวกเปื้อนการเมือง ไม่ชอบการเมือง และการเมืองก็มีหลายฝ่าย ทำให้บางคนไม่ยอมอ่าน ไม่อยากติดตาม

ยิ่งในช่วงที่สถานการณ์การเมืองคุกรุ่น รศ.ดร.สุชুম รับว่า สำนักโพลต่างๆ มักถูกมองเป็นเครื่องมือ เป็นกระบอกเสียงของฝ่ายการเมืองต่างๆ

“แน่นอน การเมืองก็มีทั้งฝ่ายค้าน ฝ่ายรัฐบาล รวมทั้งกองเชียร์ ผู้ทำโพลต้องระมัดระวังอย่างยิ่ง คำถามต้องมีทั้ง 2 ด้าน ไม่ใช่คำถามเชิงบวกอย่างเดียว เชิงลบอย่างเดียว หรือแม้กระทั่งคำถามที่เป็นกลางๆ ต้องมี ซึ่งการจะตอบออกมาของแต่ละคน ต้องให้สิทธิเขาพอสมควร เขาอาจจะเห็นด้วยก็ได้ ไม่เห็นด้วยก็ได้ หรือเฉยๆ ก็ได้

ฉะนั้น โพลการเมืองที่ออกมาแต่ละครั้งจะถูกวิพากษ์วิจารณ์พอสมควร ทั้งนี้ เพราะว่าฝ่ายที่ได้รับประโยชน์ก็จะดีอกดีใจ ฝ่ายที่เสียประโยชน์หรือได้รับผลกระทบจากโพล ก็จะไม่ดีใจ ไล่เรียงมาตั้งแต่วิธีไม่ถูกคำถามชี้หน้า หรือประมวลผลถูกต้องหรือเปล่า แม้กระทั่งโยงว่าเป็นโพลของสำนักไหน แบ็กอัพคือใคร เคยรับทุนจากใครไหม สนับสนุนพรรคใด พรรคหนึ่งเป็นพิเศษหรือเปล่า กระทั่งกลายเป็นพูดว่า โพลนี้ชี้หน้า หรือเชียร์ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง”

รศ.ดร.สุชুম สรุปว่า โพลที่ทำค่อนข้างยากและต้องอาศัยความละเอียดรอบคอบ แน่ใจว่าเป็นเรื่องโพลการเมือง เพราะเกี่ยวกับการได้-เสียผลประโยชน์

การดำรงความเป็นกลางในกระแสความคิดเห็นที่เชี่ยวกราก

“ต้องยอมรับอย่างหนึ่งว่า โพลโดก็ตาม ที่ออกมาแล้วมีทั้งคนที่เห็นด้วยและคนคัดค้าน เป็นลักษณะของมิติของโพลค่อนข้างแหลมคม”
รศ.ดร.สุชুম กล่าว

ก่อนอธิบายเพิ่มเติมว่า เมื่อเราพูดประโยคใดประโยคหนึ่งมีทั้งคนเห็นด้วยและคัดค้าน ซึ่งสวนดุสิตโพลจะมีเหตุผลเสริมว่าเห็นด้วยเพราะอะไร ไม่เห็นด้วยเพราะอะไร รู้สึกเฉยๆ เพราะอะไร เหตุผลเหล่านี้จะช่วยลดกระแสของการโต้เถียง เช่น คนไม่ชอบรัฐบาล พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา เพราะไม่สามารถแก้ปัญหาเศรษฐกิจได้ ส่วนคนที่บอกว่าชอบรัฐบาล พล.อ.ประยุทธ์ เพราะไม่มีการชุมนุม ซึ่งตรงนี้คนที่ไม่เห็นด้วยจะบอกว่าระบอบประชาธิปไตยต้องมีการชุมนุม ไม่เห็นด้วยก็ออกมาประท้วง

รศ.ดร.สุชুম แนะนำว่า ผลการสำรวจเป็นอย่างไรก็ควรนำเสนอแบบนั้น ส่วนการแสดงความความคิดเห็นควรเป็นเรื่องของสื่อมวลชนที่มีการวิพากษ์วิจารณ์กันออกไป แต่บางครั้ง สื่อมักหยิบเพียงบางส่วนบางประเด็นไปนำเสนอ โดยเฉพาะสื่อเลือกข้าง เช่น ช่องทีวีของพรรคการเมืองต่างๆ

มองโพลสหรัฐฯ อีกมิติของประชาธิปไตยที่ต้องเรียนรู้

กรณีการเลือกตั้งประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกา ชาติที่ได้รับยกย่องเป็นต้นแบบของประชาธิปไตย “ผลโพล” ก็ถูกมองว่ามีปัญหา ผลสำรวจแทบทุกสำนักบอกว่า นางฮิลลารี คลินตัน เป็นฝ่ายคว้าชัย แต่มาถึงวันนี้เราต่างรู้ดีว่า นายโดนัลด์ ทรัมป์ ต่างหาก ที่ได้นั่งเก้าอี้ประธานาธิบดีสหรัฐฯ ด้วยคะแนนเสียงท่วมท้น

“มันจึงย้อนกลับมาสู่สามัญเดิมอีก เริ่มเอาความคิดเห็นของตัวเองเข้าไป... ผลโพลที่ออกมา เราต้องบอกว่าเราอยู่ตรงไหน เราเป็นประชาชนคนหนึ่ง แต่จะอยู่กลุ่มไหน ระหว่างกลุ่ม 80 เปอร์เซ็นต์ กับกลุ่ม 20 เปอร์เซ็นต์ เราอาจจะอยู่ในกลุ่มเสียงข้างน้อย แต่ธรรมชาติของคนอยากอยู่ฝ่ายผู้ชนะ อยากให้มีพวกที่เห็นด้วยกับตัวเองมาก ๆ”

เรื่องกลุ่มตัวอย่าง ถ้าเป็นเมืองไทยเราอาจบอกว่าเลือกไม่ดี สุ่มไม่ดี แต่สหรัฐฯ เป็นต้นแบบประชาธิปไตย เป็นต้นแบบของการทำโพล ได้มาตั้งแต่แกลล์โพล ครั้งนี้การสุ่มตัวอย่างเขาทำเหมือนเดิม ทั้งยังพัฒนาวิธีการดีขึ้น ฉะนั้น วิธีการไม่ผิด ก็ทำให้คิดไปอีกว่ามีการโกงการเลือกตั้งเกิดขึ้นจริงหรือ ส่วนที่ 2 คือคนตอบ จิตวิทยาในคนตอบ ระยะเวลาหลังมี ‘คนหลอกโพล’ เยอะ จะเลือกอย่างหนึ่งแต่ตอบอย่างหนึ่ง นี่ก็ทำให้เป้”

แม้จะมี “คนหลอกโพล” แต่คนทำโพลก็พยายามพัฒนาวิธีการเพื่อดึงความจริงจากคนตอบ ผู้ทำโพลจึงต้องเรียนรู้หลักจิตวิทยาบุคคล จิตวิทยาฝูงชน จิตวิทยามวลชน

“หลายครั้ง โพลการเลือกตั้งก็ผิดยกกระบิ โดยเฉพาะของสหรัฐฯ เป็นตัวอย่างว่าทำไมผิด หากผลออกมาว่าสูสียังพอรับได้ แต่โพลกลับบอกว่าคลินตันชนะขาด แต่ผลเลือกตั้งคืออีกฝ่ายชนะขาดลอย”

รศ.ดร.สุชুম ให้ภาพต่อไปว่า ระยะเวลาแรกๆ ของการทำโพลในไทย คนไม่อยากตอบโพลการเมืองเพราะกลัวเดียดรื้อน เวลาผ่านไปคนอยากตอบมากขึ้น กระทั่งเกิด “สมน้ำหน้าโพล-ไม่เชื่อใจโพล-อยากลองดีโพล”

คนทำโพลจึงต้องเรียนรู้อยู่เสมอ โดยเฉพาะเรียนรู้กับประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่เป็นแหล่งที่มาสำคัญของข้อมูลดิบของการทำโพล

วิธีการสำรวจที่ดีที่สุดคือการลงพื้นที่ (Area Sampling) เพราะมีวิธีการ
สุ่มที่เห็นชัดเจน ทีมเก็บข้อมูลลงพื้นที่ไปตามจังหวัดต่างๆ แล้วเลือกตาม
บ้านเลขที่ เช่น เลขคู่ เลขคี่ ปัจจุบันมีแบบสำรวจออนไลน์ หากเป็นเรื่องไม่
คอขาดบาดตายก็จะมีคนตอบ แต่หากเป็นเรื่องที่มองว่าคอขาดบาดตายก็
จะไม่ตอบ เช่น ถามว่าชอบนักการเมืองคนใด ชอบพรรคการเมืองไหน ฯลฯ
แบบสำรวจออนไลน์จึงใช้ได้เพียงบางเรื่อง บางเรื่องที่แหลมคมมาก ๆ ก็ไม่
สามารถได้คำตอบ

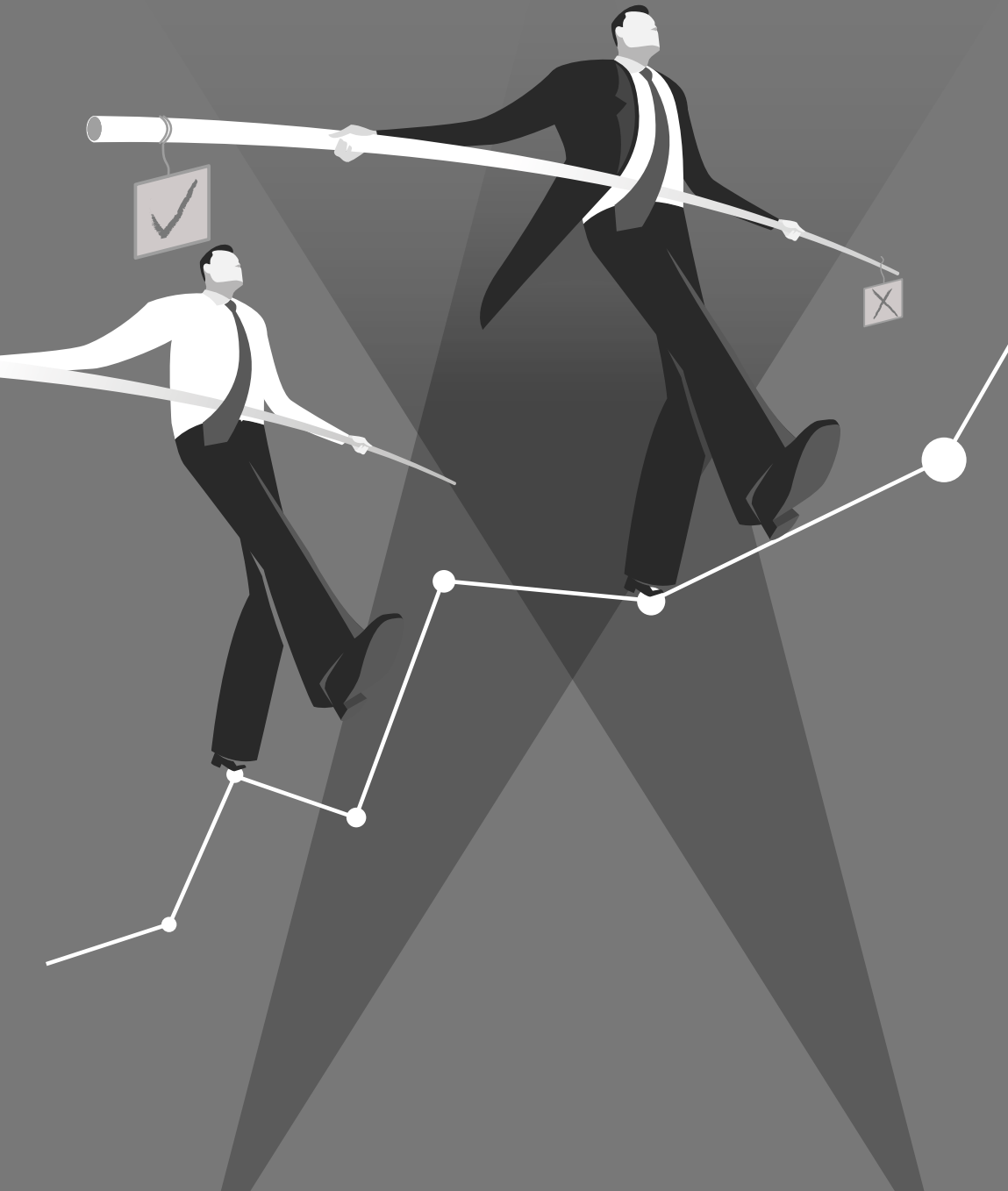
คำตอบที่โพลสะท้อนกับการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจริง

“เราค่อนข้างดีใจ ว่าปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม
เศรษฐกิจ การเมือง เมื่อก่อนเราบอกว่าคนแก้ปัญหาคือรัฐบาล แต่ใน
สภาพปัจจุบัน บางครั้งปัญหาต่างๆ ถูกแก้ที่ประชาชน ที่ชุมชน ที่โรงเรียน
ซึ่งเป็นหน่วยย่อยกระจายออกมา เช่น โพลเรื่องยาเสพติด ว่าครอบครัวมี
แนวทางการจัดการอย่างไร ชุมชนมีแนวทางอย่างไร เมื่อผลออกมามันก็ถูก
นำไปใช้ หรือในโรงเรียนก็ปรับหลักสูตรโดยนำผลโพลไปใช้”

แม้โดยหลักการ โพลเป็นสิ่งสะท้อนเสียงของประชาชนส่วนใหญ่
แต่ทั้งนี้เราต้องไม่ลืมตั้งคำถามว่า “กลุ่มตัวอย่าง” ที่ถูกเลือกนั้นเป็น
“ตัวแทน” ของ “ประชากร” ได้เพียงใด และคำตอบที่เราได้เห็น-ได้ยินนั้น
“น่าเชื่อถือ” ได้มากน้อยเพียงใด

ทางที่ดี ควรเปิดรับข้อมูลจากหลายแหล่ง กลั่นกรองอย่างไร้อคติ
ก่อนตัดสินใจเชื่อหรือลงมือทำ จะดีกว่า

กฤตยา เชื้ออมรศาสตร์
สฤปัสมาภรณ์ หนังสือพิมพ์มติชน วันพุธที่ 18 มกราคม พ.ศ.2560

PART 6

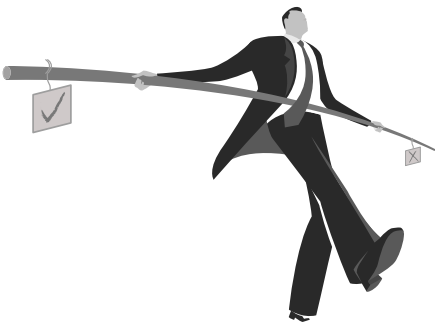
THE NEW CHAPTER

ในยุคสมัยหนึ่ง คงไม่ผิดนัก หากจะกล่าวว่ “สวนดุสิตโพล” ก็คือ “สุ่มโพล” นั่นก็เพราะ รศ.ดร.สุภูมิ เฉลยกรัษย์ ทำให้ “การทำโพล” เป็นที่รู้จักกันตั้งแต่ระดับ “ผู้นำ” ไปจนถึงระดับ “รากหญ้า” ของประเทศ จน รศ.ดร.สุภูมิ กลายเป็น “โลโก้” ของสวนดุสิตโพลไปโดยปริยาย

เมื่อชื่อเสียงของ รศ.ดร.สุภูมิ กลายเป็น “แบรนด์” ที่แข็งแกร่งของ “สวนดุสิตโพล” ก็ย่อมเป็นการยากที่จะหา “ตัวตายตัวแทน” หรือยากที่จะมีเงาใครสักคนจะเท่ากับ จนบดบังริศมีของ “ผู้ก่อตั้ง” สำนักโพลชั้นนำแห่งนี้

แต่ฤดูกาลย่อมมีการหมุนเวียนเปลี่ยนผ่าน ปัจจุบัน สวนดุสิตโพลบริหารงานโดยประธานดำเนินงานคนใหม่ ณัฐพล แยมฉิม ผู้ได้รับการคัดเลือกเข้ามารับช่วงบริหาร เพื่อสืบสานภารกิจสวนดุสิตโพล ให้เติบโตไปข้างหน้า แทน รศ.ดร.สุภูมิ ซึ่งเป็นประธานคนเก่า

ในฐานะประธานดำเนินงานสวนดุสิตโพลคนใหม่ นอกจากจะพบความท้าทายในการสร้าง “แบรนด์” ของ “สวนดุสิตโพล” ให้เป็นที่จดจำในฐานะ “องค์กร” มิใช่ “ตัวบุคคล” แล้ว ในยุคที่สังคมโลกเชื่อมต่อข้อมูลข่าวสารรวดเร็วอย่างยิ่งผ่านโซเชียลมีเดีย ภารกิจในการสร้าง การเติบโตของสวนดุสิตโพลก็ยิ่งพบความท้าทายมากขึ้น เป็นทวีคูณ และจะเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึง “ตัวตน” ของ “สวนดุสิตโพล” ในก้าวต่อไปเช่นกัน

เปิดรับ และปรับตัว เพื่อก้าวไกลระดับโลก

“ตามประวัตินั้น สวนดุสิตโพลเริ่มทำงานจริงๆ มาตั้งแต่ก่อนปี 2535 แล้ว แต่ที่กลายเป็นการเปิดตัวในช่วงปี 2535 ก็เนื่องจากว่า ปีนั้นมีการเลือกตั้ง ส.ส. ซึ่ง สวนดุสิตโพลทำนายผลการเลือกตั้งของเขตดุสิตได้อย่างถูกต้อง ที่นับว่าเป็นการแจ้งเกิดในฐานะสำนักโพลอย่างเต็มตัว เมื่อทำนายผลการเลือกตั้งออกสื่อสาธารณะ เป็นครั้งแรก ด้วยการทำนายว่า คุณสมัคร สุนทรเวช จะได้รับการเลือกตั้งเป็น ส.ส. เขตดุสิต ทำให้สื่อมวลชนเกิดความสนใจและหันมาเล่นกับการทำนายผลครั้งนี้มาก ‘สวนดุสิตโพล’ จึงเริ่มเป็นที่รู้จัก และได้ทำงานสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเรื่อยมา และมีการนำเสนอผลโพลอย่างสม่ำเสมอ ก็ได้รับความสนใจอย่างต่อเนื่องจวบจนวันนี้

สวนดุสิตโพลไม่เคยยกตัวเองว่าเป็นโพลแรกของประเทศไทย ถ้าไปศึกษาความเป็นมาของการทำโพลในบ้านเรา จะพบว่า เป็นองค์กรอื่นอีกแห่งหนึ่งซึ่งมีการทำโพลขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ.2518 ขณะที่สวนดุสิตโพล ‘เริ่มนับ’ ที่ปี พ.ศ.2535 โดย รศ.ดร.สุชุม เพลยทรัพย์ ที่ดำรงตำแหน่งประธานที่ปรึกษาสวนดุสิตโพล ในเวลานี้ เป็นผู้ดูแลงานในฐานะ ‘ประธานดำเนินงานสวนดุสิตโพล’ ยาวนานมาถึง 21 ปี พอช่วงกรกฎาคม 2556 ท่านอาจารย์สุชุมเห็นว่าควรที่จะพัฒนาคนรุ่นใหม่ขึ้นสู่สายผู้บริหาร ทางคณะผู้บริหารจึงได้คัดเลือกบุคลากร และผมก็ได้รับการแต่งตั้งมาดำรงตำแหน่งประธานดำเนินงานสวนดุสิตโพล โดย

ท่านอาจารย์สุขุมก็ยังคงคอยเป็นที่ปรึกษาอยู่ในตำแหน่งประธานที่ปรึกษา
สวนดุสิตโพล

ผมเข้ามารับหน้าที่ประธานดำเนินงานตั้งแต่ได้รับคำสั่งแต่งตั้งในปี
พ.ศ.2556 เป็นต้นมา การดำเนินงานของผมยึดหลักง่ายๆ คือ เราเป็นสถาบัน
ทางการศึกษา เราทำสำรวจเพื่อสาธารณะเป็นหลัก การดำเนินงานต้องยึดหลัก
วิชาการ ยึดความเป็นกลาง และด้วยธรรมชาติของความเป็นโพลก็ต้องรวดเร็ว
ทันสถานการณ์ จากหลักการต่างๆ นี้ ก็ไม่สามารถนำมาเป็นข้ออ้างให้ทำผิด
หลักการ ผิดวิชาการได้ เราต้องยึดหลักการทำงานของเราอย่างเหนียวแน่น
พร้อมทั้งเป้าหมายที่จะนำเสนอผลการสำรวจอย่างน้อย 1 ประเด็นต่อสัปดาห์
อาจจะมากขึ้นถ้าในช่วงนั้นๆ มีประเด็นที่น่าสนใจ มีเรื่องที่สังคมกำลังให้ความสนใจ
สำคัญ หรือมีการถกเถียงกันอยู่มากกว่า 1 ประเด็น แต่อย่างไรก็ตามจะไม่น้อย
กว่า 1 ประเด็นในรอบสัปดาห์

จุดแข็งของสวนดุสิตโพลคือการทำงานที่เราสามารถสร้างสรรค์ในเชิง
ปริมาณออกมาได้ดังที่กล่าวไปแล้วว่าสม่ำเสมอ ไม่ขาดตอน การวิจัยความ
คิดเห็นเชิงปริมาณจะเป็นผลโพลที่เราเรียกว่า ‘โพลสาธารณะ’ ประเด็นความ
คิดเห็น ข้อถกเถียงของประชาชนต่อเหตุการณ์ต่างๆ ในสังคมซึ่งมักเกี่ยวกับการ
การบริหารบ้านเมืองของรัฐบาล กิจกรรมทางการเมือง และการทำงานอีก
ส่วนหนึ่งคือ ‘โพลธุรกิจ’ ที่ถือได้ว่าเป็นงานวิจัยที่ส่วนใหญ่จะเกี่ยวกับการตลาด
ของประชาชนผู้บริโภค เป็นงานที่รับทำให้กับผู้ว่าจ้างทั่วไป บริษัทเอกชนก็มี
หน่วยงานราชการก็มี ค่าบริการดำเนินงานจะขึ้นกับลักษณะของงาน แตกต่าง
กันไปตามรายละเอียดและความซับซ้อนของงาน ไม่สามารถเอาความเป็น
วิชาการมาตั้งแล้วกำหนดราคาล่วงหน้าได้ว่าจะสูงหรือต่ำกว่าราคาตลาด
ทั่วไป โดยสวนดุสิตโพลต้องคำนึงถึงความอยู่รอดขององค์กรเองด้วย เพราะ
ในทางปฏิบัติแม้จะใช้บุคลากรของมหาวิทยาลัย แต่ก็เพียงเป็นส่วนหนึ่งของ
การดำเนินการ อีกส่วนหนึ่งเป็นการร่วมงานของเครือข่าย มีค่าใช้จ่ายในการ
ลงพื้นที่ภาคสนาม รายได้จากส่วนของโพลที่เราเรียกว่าโพลธุรกิจนี้จะนำไป
สนับสนุนการทำโพลสาธารณะโดยที่ไม่ต้องของบประมาณจากมหาวิทยาลัย

ในส่วนการพัฒนา วันนี้ประเทศไทยได้ก้าวสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจ
อาเซียน แต่สวนดุสิตโพลไม่ได้ตีกรอบแค่ 10 ประเทศในอาเซียนเท่านั้น เรามองไกล

ไปถึงสากลทั้งในยุโรปและสหรัฐอเมริกา ซึ่งเราไปศึกษาดูงานการทำโพลช่วงเลือกตั้งที่สหรัฐอเมริกามาแล้ว รวมถึงที่ญี่ปุ่น และเกาหลี

ส่วนเรื่องของเทคโนโลยี เครื่องมือ หรือกระบวนการทำงาน ปัจจุบันซึ่งเรียกได้ว่าเป็นยุคดิจิทัล ยุคของสังคมออนไลน์ สื่อสังคมออนไลน์มีบทบาทและเข้าถึงประชาชนได้มาก การพัฒนารูปแบบของการสำรวจของเรากำลังอยู่ในช่วงที่เปิดรับและปรับตัวเพื่อให้การทำงานสอดคล้องกับโลกดิจิทัล แต่ก็ยังเป็นเรื่องที่ต้องค้นหาและทดลองกันอยู่ว่าจะทำอย่างไรให้การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ช่วยเราทำงานได้อย่างถูกหลักวิชาการ เป็นไปตามหลักการ ที่งานสวนดุสิตโพลยังได้วิเคราะห์ถึงการดำเนินงานแบบใหม่ในทุกๆ ครั้งที่เข้าสู่ยุคของการเปลี่ยนแปลง ซึ่งบอกได้ว่าเราไม่อยู่นิ่ง เราจะเป็นหน่วยงานที่ติดตามข้อมูลและสามารถปรับเปลี่ยน ปรับปรุงการทำงาน ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในแต่ละยุคแต่ละสมัย ตั้งแต่ยุคแรกที่คอมพิวเตอร์ยังไม่มี ยังใช้คอมพิวเตอร์ไม่คล่อง ยังใช้เครื่องพิมพ์ดีด ใช้แผ่นกระดาษ ใช้เครื่องคิดเลข ณ ปัจจุบันมีโปรแกรมมากมายเข้ามาให้เลือกใช้ การนำเสนอผลโพลไม่ว่าจะเป็นสื่อสังคมออนไลน์ต่างๆ เราพยายามที่จะดำเนินการเพื่อสื่อผลงานของสวนดุสิตโพล ออกสู่สังคมในทุกช่องทาง

การเก็บสถิติความคิดเห็นแบบออนไลน์เป็นแนวคิดที่เราเพิ่งเริ่มต้น อยู่ในขั้นตอนวางระบบ ยังมีปัจจัยด้านหลักการที่เราจะต้องยึดมั่นไว้เสมอ รวมทั้งในส่วนของฐานข้อมูลที่เราจะต้องเก็บรวบรวมในระบบออนไลน์ให้สำเร็จ การทำงานในระบบออนไลน์หรือการใช้สื่อสังคมมาเก็บข้อมูล เราต้องคำนึงถึงความถูกต้องแม่นยำ ไม่ซ้ำซ้อน เราต้องทำให้แน่ใจเสียก่อนว่า 1 คนที่ตอบคำถามแล้ว จะตอบแค่เพียงครั้งเดียว หรือการแทรกแซงการทำงานที่เข้ามาป่วนโดยพวกที่มีพฤติกรรมอย่างที่เรียกว่า ‘นักเลงคีย์บอร์ด’ จะไม่ทำให้ข้อมูลของเราคลาดเคลื่อนหรือทำให้ความน่าเชื่อถือลดน้อยลง จนนำไปสู่ข้ออ้างว่างานของเราไม่น่าเชื่อถือ เหล่านี้เป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึงและพิจารณากันให้รอบคอบ รอบด้าน เพื่อความถูกต้องและเป็นกลางตามหลักวิชาการ ซึ่งที่จริงไม่ยากเลยที่จะทำงานผ่านระบบออนไลน์ ส่วนนี้สามารถเป็นไปได้ทั้งการให้เข้ามาตอบเองทางอินเทอร์เน็ต หรือจะมีบุคลากรของสวนดุสิตโพลถือแท็บเล็ตออกไปพบประชาชนก็ไม่ใช่ว่าเรื่องยาก ซึ่งวิธีนี้ถือเป็นการประชาสัมพันธ์หน่วยงาน บอกกล่าวข่าวสารส่งผ่านข้อมูลถึงประชาชนโดยตรงอีกด้วย

จากการดำเนินงานในอดีต ผู้ปัจจุบัน และอนาคต ในการจะก้าวต่อไป เราต้องมองเห็นเสียก่อนว่าสวนดุสิตโพลเป็นหน่วยงานที่โตขึ้นเรื่อยๆ มีความเป็นอิสระในการทำงานมากขึ้น การบริหารจัดการองค์กรอีกส่วนหนึ่งที่สำคัญ ไม่น้อยกว่าการสร้างผลงานที่น่าเชื่อถือ ได้รับการยอมรับจากภายนอก คือการทำให้องค์กรได้ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า เมื่อผนวกเทคโนโลยีที่เข้ามาช่วยให้การทำงานมีประสิทธิภาพ นั่นจะช่วยให้บุคลากรไม่จำเป็นต้องเดินทางมาทำงานที่ออฟฟิศ คนทำงานสามารถออกไปทำงานในภาคสนามได้อย่างอิสระ หรือจะทำงานกับเราแบบฟรีแลนซ์ ทางสำนักโพลก็จะคงไว้เพียงบุคลากรบางส่วนเพื่อติดตามงานในส่วนที่จำเป็น แนวคิดนี้ทำให้เรามองว่าเราอาจพัฒนาไปสู่การเป็น ‘องค์กรเสมือน ’ ที่มีเพียงชื่อและที่ตั้ง

การเป็นองค์กรเสมือนเช่นนี้เป็นอีกแนวทางที่คิดว่าน่าจะทำได้ มีข้อดีคือช่วยในเรื่องการประหยัดทรัพยากรขององค์กรได้มาก แต่ก็ยังมีข้อเสียอยู่คือ อาจส่งผลกระทบต่อวินัยการทำงาน แต่หากได้ฝึกให้บุคลากรเป็นคนทำงานมืออาชีพ ที่มีความรับผิดชอบสูงเพียงพอ ก็ถือว่าไม่มีอะไรมาจำกัดกรอบความคิดเราได้อีกต่อไป เราต้องไม่ลืมว่าการทำงานของสวนดุสิตโพลต้องรวดเร็ว เพราะถ้าทำให้เรื่องของเวลาคคลาดเคลื่อนไปก็อาจทำให้งานพลาดทั้งหมดได้ ดังนั้น เราจะไม่มี การต่อรองเรื่องเวลา เพราะจะส่งผลกระทบต่อความเชื่อถือในการทำงาน เมื่อเราล่าช้า บ่อยๆ การทำงานไม่เป็นไปตามเป้า ตามกรอบ ตามเวลา ความน่าเชื่อถือก็ไม่มี สวนดุสิตโพลยึดเรื่องเวลาเป็นสำคัญ ถ้าไม่สามารถสร้างความน่าเชื่อถือเรื่องกรอบเวลาได้ ก็อาจเกิดความบกพร่องเรื่องอื่นได้เช่นกัน

ในฐานะผู้บริหารหรือผู้นำขององค์กรสวนดุสิตโพล กล่าวได้ว่าผมพึ่งพอใจกับการทำงานในระดับหนึ่ง ถ้าผมไม่มีความพึงพอใจต่อคนในองค์กร หรือลูกน้อง ก็อาจกล่าวได้ว่าผมคงไม่สามารถที่จะไว้วางใจต่อความเป็นองค์กรของเราได้ ซึ่งหากถามว่าเราจะทำให้ดีกว่านี้ได้หรือไม่ ผมเชื่อว่าศักยภาพของคนสวนดุสิตโพลสามารถพัฒนาได้อีก ขึ้นอยู่กับว่าพวกเราจะสามารถเชื่อมั่นในตัวเองแค่ไหน

ความพึงพอใจในผลงานที่ผ่านมาของสวนดุสิตโพล ผมคิดว่าเราสามารถพูดได้ว่าภูมิใจกับงานทุกชิ้น เราพึงพอใจกับงานทุกชิ้นที่เราทำอย่างเต็มที่กับทุกๆ งาน และบุคลากรทุกๆ คน ผมในฐานะประธานดำเนินงาน อยากจะบอก

บุคฉลากรขงเราทุกคนว่า จงภุมิใจในสิ่งทีตัวเองได้ทำและยอมรับในผลสะท้อนกลับ (Feedback) ทีสะท้อนมาจากผลโพลแต่ละชั้น ซึ่งเมื่อเผยแพร่ไปก็จะมีทั้งคนที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย บ้างนำไปใช้ประโยชน์ก็ดี หรือนำไปตีความบิดเบือนก็มี โดยบทบาทเราเป็นหน่วยงานทีรับฟังความคิดเห็น ก็ต้องรับฟังคำติชมต่างๆ เหล่านั้นด้วย และจงภุมิใจในความเป็นสวนดุสิตโพล”

ณัฐพล แยมฉิม
ประธานดำเนินงาน สวนดุสิตโพล

10 ความท้าทายของสวนดุสิตโพล ในก้าวต่อไป

กล่าวกันว่า การจะรักษาความเป็นที่หนึ่งหรือตำแหน่งผู้นำให้ได้นั้น ทำทายยิ่งกว่าการจะขึ้นไปยืนบนแท่นในตอนแรกเสียอีก

การยืนยงยาวนาน 25 ปี ถือเป็นความท้าทายหนึ่งที่สวนดุสิตโพลพิชิตได้แล้วในวันนี้ แต่บนเส้นทางการทำโพลยังมีวันข้างหน้าอีกมากมาย นั่นคือยังมีความท้าทายหลากหลายรออยู่ในวันหน้า ปีหน้า และปีต่อไป

1 รอยเท้าใหม่ต้องใหญ่ขึ้น

ที่ผ่านมา “สวนดุสิตโพล” มักถูกกล่าวถึงอย่างไม่เป็นทางการว่า “สุขุมโพล” ซึ่งมีผลกระทบต่อ “แบรนด์” สวนดุสิตโพล เพราะเป็นไปได้ว่าในสมัยของประธานคนต่อไป “สำนักโพล” จะถูกเรียกตามชื่อ “ประธาน” คนนั้นได้ ซึ่งส่งผลต่อชื่อเสียงองค์กรในภาพรวม

ความท้าทายคือการ “สร้าง” ร่องรอยใหม่ หรือรอยเท้าใหม่ที่ใหญ่กว่าเดิม เพราะการใหญ่ขึ้นหมายถึง ดีขึ้น มีการพัฒนา เพื่อครอบคลุมทับ

ร่องรอยจารึกต่างๆ ให้รวมอยู่ด้วยกันอย่างเป็นกลุ่มก้อนภายใต้ชื่อองค์กร อันเป็นเอกภาพ และไม่ว่าบุคคลหรือหน่วยย่อยใดโดดเด่นขึ้นมา ก็จะได้รับ การกล่าวขานถึงอย่างภาคภูมิใจ ภายใต้กรอบหนึ่งเดียวกัน คือ “สวนดุสิตโพล”

2 วิธีการใหม่ๆ ในการ “ส่งข้อมูล” สู่ประชาชน

อะไรก็ตามที่ยังคงเป็นแบบเดิมๆ ก็เท่ากับย่ำอยู่กับที่ และนั่นย่อมหมายถึงความน่าเบื่อหน่ายที่พาลนำไปสู่ “จุดจบ” ของทุกๆ เรื่อง

การทำโพลก็เช่นกัน หากยังคงใช้วิธีนำเสนอแบบเดิม รูปแบบคำถาม ยังเป็นแบบเดิมๆ โดยยึดความสำเร็จของอดีตมาเป็นบรรทัดฐานการทำโพล สวนดุสิตโพลก็คง “สิ้นชื่อ” ในไม่ช้า

หนึ่งในความท้าทายของสวนดุสิตโพล จึงเป็นการ “คิด” วิธีการใหม่ๆ ในการนำเสนอ โพลจะ “ส่งข้อมูล” อะไรให้ประชาชน นี่คือโจทย์ที่ทีมงานทุกคนต้องช่วยกันหาคำตอบแต่ต้องอยู่ในกรอบที่ว่าไม่เป็นการชี้นำสังคมแต่ต้องทำโพลเพื่อประกอบการตัดสินใจของประชาชน

3 ทำโพลที่สังคมต้องการคำตอบ

คุณสมบัติประการหนึ่งของการเป็นสำนักโพลคือต้องเกาะอยู่กับกระแสสังคม ความท้าทายในส่วนนี้คือหากจะให้ เป็น “โพลที่ดี” ต้องทำประเด็นที่สามารถนำกระแสสังคมได้ หมายความว่า ต้องมีความ “ทันข่าวสาร” ต้องรู้ความต้องการของสังคม ต้องไม่ถามคำถามเพียงเพราะโพลเองต้องการรู้ แต่โพลต้อง “ถาม” คำถามที่ “สังคมต้องการคำตอบ”

4 ความเป็นกลางที่สัมผัสได้จริง

จากประสบการณ์ของสถาบันโพลที่ผ่านร้อนหนาวมากกว่า 2 ทศวรรษ

สิ่งหนึ่งที่สัมผัสได้เสมอคือ เมื่อใดที่ข้อมูลอันเป็นกลาง (จากการประมวลความคิดเห็นประชาชน) ถูกนำเสนอ ฝ่ายที่เสียประโยชน์มักตัดสินใจสวนดุสิตโพล เอนเอียงอยู่กับฝั่งตรงข้าม ถูกกล่าวหาว่าเข้าข้างผู้มีอำนาจ หรือขั้วอำนาจ ในขณะนั้น

การรักษาความเป็นกลางถือเป็นความท้าทายใหญ่ เพราะสวนดุสิตโพล เป็นกลางเสมอ และผลที่เกิดขึ้นคือฝ่ายที่ตรงข้ามกันในเรื่องนั้นๆ จะพากัน ผลักโพลออกมาว่าเป็นพวกฝั่งตรงข้ามตนเสมอ ความเป็นกลางของ สวนดุสิตโพลมักถูกผลักอยู่ร่ำไป ดังนั้น สวนดุสิตโพลจึงต้องทำให้องค์กร ีความเป็นกลางที่ทุกคนสัมผัสได้

5 “ง.งู” ก็ต้อง “รักษา”

“ชื่อเสียง” กับ “ชื่อเสียง” มีความแตกต่างกันสุดขั้ว เพียงแค่ “มี” หรือ “ไม่มี” ตัว ง.งู ทุกวันนี้ปฏิเสธไม่ได้ว่า สวนดุสิตโพลเป็นหนึ่งในองค์กร ที่มีชื่อเสียงในสังคมวงกว้าง ชื่อเสียงนี้เกิดจากการสั่งสมความดีจากคุณภาพ ของงาน รวมถึงการยึดโยงกับองค์กรต้นสังกัด มหาวิทยาลัยสวนดุสิต สถาบัน การศึกษาของรัฐที่มีชื่อเสียงยาวนานเกือบร้อยปี

การใช้ชื่อเดียวกันบ่งบอกต้นกำเนิด ถือเป็นส่วนหนึ่งของความภูมิใจ สะท้อนความเป็นวิชาการ น่าเลื่อมใส จึงเป็นความท้าทายยิ่งใหญ่ที่จะรักษา ตัวสะกด ง.งู ในคำว่า “ชื่อเสียง” ไม่ให้เลื่อยหนีหายไป อย่างสุดความสามารถ โดยต้องรักษาชื่อเสียงและความดีงามในอดีตที่ผ่านมา ทั้งของสำนักโพลและ สถาบันต้นสังกัดไม่ให้เกิดความต่างพร้อย เสื่อมเสีย

6 ก้าวสู่สวนดุสิตโพล 4.0

ในยุคที่ประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่ยุค “Thailand 4.0” หรือ ยุคของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ผู้คนจะพากันก้มหน้าก้มตาให้ความสนใจกับ อุปกรณ์เชื่อมต่อส่วนตัวของแต่ละคน ซึ่งรองรับกิจกรรมทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะ

ข้อมูลข่าวสาร ความบันเทิง ไปจนถึงธุรกิจธุรกรรมต่างๆ สวนดุสิตโพลสังเกตเห็นและเตรียมรับมือกับกระแสไวรัลวงหน้าแล้ว ทั้งในด้านการเผยแพร่ผลโพล และกระบวนการเก็บข้อมูลแบบออนไลน์ รวมถึงช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ทุกแพลตฟอร์ม

7 ไปให้ไกลกว่าอาเซียน

ประชาคมอาเซียนเป็นเรื่องใหญ่ระดับภูมิภาค ซึ่งสวนดุสิตโพลได้ตะลุยไปเยือนเพื่อทำความรู้จัก เรียนรู้ และเชื่อมโยงสร้างเครือข่ายความร่วมมือทุกประเทศในอาเซียนมาแล้วตั้งแต่เมื่อ 2-3 ปีก่อน

ในยุคใหม่ หลังจาก 25 ปีแรกผ่านไป สวนดุสิตโพลสามารถไปได้ไกลกว่าอาเซียน เพราะหากมองไปที่การทำงานของสำนักโพลชื่อดังระดับโลกอย่าง “แกลล์พโพล” (Gallup Poll) ที่มีชื่อเสียงมาถึงหูคนไทย สวนดุสิตโพลก็มีสิทธิ์ที่จะโด่งดังเป็นที่รู้จักติดหูติดปากคนทั่วโลกได้ในวันหนึ่งข้างหน้าเช่นกัน

ในยุคนี้ “โจทย์” ของสวนดุสิตโพลคือการก้าวสู่สากล การบ้านที่ต้องทำอย่างหนักจึงมีหลายข้อ ทั้งการทำอย่างไรเพื่อไปจีน ไปญี่ปุ่น และไปยุโรป ฯลฯ

8 “อาชีพ” ที่สร้าง “ปัจจัยที่ 5” ในการดำรงชีวิต

“Pollster” หรือคนทำโพล ที่มีหน้าที่ออกเก็บข้อมูลต่างๆ นำมาวิเคราะห์ก่อนนำเสนอ นั่น ในสังคมโลกนับว่าเป็นงานสาขาอาชีพหนึ่งที่เลี้ยงตัวได้ แต่ในประเทศไทยยังเป็นงานที่ไม่ค่อยมีการพูดถึงนัก ความท้าทายส่วนนี้คือการทำให้คนทำโพลต้องไม่ถูกมองข้าม หรือมองว่าเป็นเพียงหน่วยงานการกุศล หรือหน่วยเสริมของมหาวิทยาลัยเพื่อสนับสนุนงานส่วนอื่น

การที่สวนดุสิตโพลนำเสนอผลการวิจัยความคิดเห็นสังคมหรือโพลสาธารณะอย่างสม่ำเสมอปีละไม่น้อยกว่า 52 หัวข้อ นั่นคือการทำงานที่ต่อเนื่อง สามารถยึดเป็นอาชีพประจำ นำมาซึ่งปัจจัย 4 ของการดำรงชีวิต ดูแล

ความเป็นอยู่ และพัฒนาไปสู่การมอบปัจจัยที่ 5 นั่นคือ การเป็นที่ยอมรับ ทั้งจากเพื่อนร่วมงาน สังคมในมหาวิทยาลัยสวนดุสิต คนอ่านโพล และประชาชน

9

เครือข่ายที่เข้มแข็ง

เครือข่ายคนทำงานของสวนดุสิตโพลเป็นหน่วยสนับสนุนที่ได้รับการวางระบบไว้ทั่วประเทศ แบ่งเป็นโซนตามภูมิภาคเหนือ ใต้ ตะวันออก ตะวันตก โดยใช้ศูนย์การศึกษานอกพื้นที่ของมหาวิทยาลัยสวนดุสิตเป็นจุดเชื่อมต่อ และเป็นกองบัญชาการ ทำให้สวนดุสิตโพลแตกต่างจากสำนักโพลอื่นๆ และเป็นหนึ่งในจุดแข็งของสวนดุสิตโพลที่มีเครือข่ายครอบคลุมทั่วประเทศ และยังเชื่อมต่อไปในกลุ่มอาเซียนด้วย สวนดุสิตโพลจึงต้องเพิ่มความแข็งแกร่งโดยการหาพันธมิตรให้มากขึ้น พร้อมๆ กับทำให้ทีมงานเครือข่ายเห็นว่าการทำโพลสามารถเป็น “อาชีพหลัก” ได้ไม่ต่างกับอาชีพอื่นๆ

10

พร้อมปรับเปลี่ยนสู่ “นิติบุคคล”

ไม่มีใครบอกได้ว่าอนาคตจะเป็นเช่นไร แต่จากผลงานที่สั่งสมมาตลอดระยะเวลา 25 ปี สวนดุสิตโพลสามารถเลี้ยงตัวเองได้ โดยไม่จำเป็นต้องใช้งบประมาณสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย ซึ่งในวันข้างหน้ามหาวิทยาลัยมีนโยบายที่จะเปลี่ยนแปลงการบริหารเป็น “นิติบุคคล” สวนดุสิตโพลก็มีความพร้อมในการดำเนินงานภายใต้รูปแบบ “บริษัท” ซึ่งในความเป็นจริงนั้นวันนี้...สวนดุสิตโพลก็มีความพร้อมที่เป็น “บริษัทเอกชน” เต็มตัว แต่การดำเนินงานในรูปแบบนิติบุคคลของสวนดุสิตโพลนั้น ต้องรักษาหัวใจสำคัญของการทำโพลเอาไว้ คือ การทำงานที่ยึดหลักวิชาการ เทียบตรง และมีความเป็นกลาง โดยมีการบริหารจัดการบนพื้นฐานของการจัดการคุณภาพของงานคุณภาพของคน และคุณภาพขององค์กร

24 ปีสวนดุสิตโพล รับจ้าง-ช่วยสังคม

งานโพลสาธารณะในชื่อสวนดุสิตโพล มีกรอบคือเสนอผลการสำรวจอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปีหนึ่งเรื่องต่อสัปดาห์ เรื่องที่สำรวจเป็นประจำที่น่าสนใจในสัปดาห์นั้นๆ โพลที่ทำให้มีชื่อเสียงรู้จักคือโพลเลือกตั้งซ่อมของเขตดุสิต สมัยท่านสมัคร สุนทรเวช ปี พ.ศ.2535

และการรู้จักสวนดุสิตโพลนั้น ควบคู่ไปกับการรู้จักชื่อ รศ.ดร.สุภูมิ เจริญทรัพย์ กับตำแหน่งเป็นทางการ ประธานที่ปรึกษาสวนดุสิตโพล

ณัฐพล แยมฉิม อายุ 38 ปี ทำงานเป็นนักวิจัยสวนดุสิตโพลตั้งแต่ปี 2547 จนถึงปี 2556 อาจารย์สุภูมิได้มอบหมายให้ดำรงตำแหน่งประธานดำเนินงานสวนดุสิตโพล

“หน้าที่หลักๆ คือบริหารงานในเรื่องของโพลสาธารณะ โพลธุรกิจ สำนักงานต่างๆ การออกสื่อ กระบวนการทำงานวิจัย ถ้ามีอะไรไม่เข้าใจ หรือมีปัญหา ก็ยังคงปรึกษาอาจารย์สุขุมอยู่”

ณัฐพลมีทีม 30 คนคิดประเด็น คำถามสวนดุสิตโพลส่วนใหญ่เป็นคำถามปลายเปิด คือให้แสดงความคิดเห็นอย่างเปิดเผย แล้วเอามาวิเคราะห์ ถ้าเป็นงานโพลสาธารณะ จะเป็นงานที่ไม่มีรายได้

ส่วนงานโพลธุรกิจ เป็นการรับจ้างหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชน เนื่องจากมีเครือข่ายในการเก็บข้อมูลคือนักศึกษาและนักวิจัย รับดำเนินการสำรวจให้กับหน่วยงานภายนอก นำเงินส่วนหนึ่งมาสนับสนุนโพลสาธารณะ

อัตราค่าจ้างโพลธุรกิจ ตั้งแต่ห้าหมื่นถึงหนึ่งแสนบาท ถ้าเป็นงานใหญ่ๆ อาจถึงหลักล้าน

ราคาที่ว่า แล้วแต่หน่วยงานที่จ้างต้องการงานลักษณะแบบไหน เช่น สำรวจกรุงเทพฯ อย่างเดียว หรือทั่วประเทศ อาจเป็นการเก็บข้อมูลอย่างเดียว หรือเขาเก็บมาให้แล้วเราช่วยวิเคราะห์

งานที่ยาก คืองานของภาครัฐที่ลงไปหาประชาชน ประชาชนบางส่วนไม่มีความเข้าใจ ต้องไปอธิบายใช้เวลาเก็บนาน ที่เคยเจอเป็นงานของกระทรวงพลังงาน โครงการบรรเทาผลกระทบจากการขึ้นราคาแก๊สแอลพีจี

“เราทำแผนข้อมูล ต้องไปสำรวจร้านค้า หาบเร่แผงลอย ซึ่งประชาชนหรือพ่อค้าแม่ค้าไม่ได้รับรู้ข้อมูลมาก่อน เพราะฉะนั้นจะเกิดพิດแย้งต่างๆ ตอนนั้นเป็นช่วงการเมืองด้วย เราก็จะถูกปฏิเสธ ก็ต้องหาวิธีการแก้ไขและพัฒนาต่อไป”

ทุกโพลจะมีเจ้าหน้าที่สวन्दูสิตโพลลงไปกำกับ เรามีเครือข่ายตาม ศูนย์การศึกษาของมหาวิทยาลัย ภาคเหนือลำปาง ภาคใต้ตรัง ภาคอีสาน อุบลราชธานี ภาคกลางนครนายก สุพรรณบุรี บางส่วนใช้ฟรีแลนซ์ที่ทำมานานไว้วางใจสามารถตรวจสอบได้ และนักศึกษาที่สนใจทำงานพาร์ทไทม์

โพลสาธารณะไม่สามารถเข้าหมู่บ้าน คอนโด หรือสำนักงานได้ ช่วงเวลาการเก็บตั้งแต่เก้าโมงเช้าถึงห้าโมงเย็น เก็บบริเวณตลาด หรือช่วงเที่ยง จะเก็บตามร้านอาหารภายนอกของสำนักงาน

คนที่ลงพื้นที่ต้องมีบัตรของสวन्दูสิตโพล แม้ไม่ใช่บุคลากรของ มหาวิทยาลัย แต่เป็นคนที่รับรอง ถ้าคนที่ลงประจำจะมีรูปติด ถ้าเป็น นักศึกษาที่มาชั่วคราวจะเป็นบัตรแข็งใช้เสร็จเอามาคืน

การคิดคำถามแต่ละโพล ฐัฐพลบอกว่า เราจะดูว่าสัปดาห์นี้เสาร์ ถึงอังคาร มีประเด็นอะไรที่ฮอตฮิต เช่น ถ้าวันอังคารประชุม ครม. นายกช พุฒอะไรน่าสนใจ โพลวันพุธก็จับมาเป็นประเด็น

โพลเริ่มเก็บตั้งแต่วันพุธถึงเสาร์ เสนอผลในวันอาทิตย์

ส่วนโพลที่เราจะไม่แตะเลย คือความมั่นคง ความเชื่อ ศาสนา

เมื่อได้คำถามมาไม่เกิน 5 คำถาม หนึ่งหน้ากระดาษเอสี่ จะมีทีมที่ ดูว่าควรใช้ภาษาอย่างไร ควรถามเหตุผลรับรู้ ไม่รู้ พอใจหรือไม่พอใจ เรา ไม่มีคำตอบให้เลือก

เมื่อเก็บเสร็จแล้ว เราจะนำเสนอผลผ่านสื่อ อยู่ที่ว่าโพลนั้นจะไป หนักฝ่ายไหน การเมือง หน้าหนึ่ง การศึกษา สังคม เศรษฐกิจ แล้วจะส่งไป ยังสำนักพิมพ์ต่างๆ ในเช้าวันอาทิตย์

ทำไมต้องเข้าวันอาทิตย์ เพราะพื้นที่ข่าววันอาทิตย์ค่อนข้างน้อย จะได้เปรียบตรงที่ว่าโพลได้ถูกนำเสนอ เมื่อส่งข่าววันอาทิตย์คนเล่นข่าวก็จะเล่นได้เป็นข่าวเที่ยง ข่าวเย็น และข่าวเช้าวันจันทร์

นี่คือประสบการณ์ที่สั่งสมมา ถ้ามีประเด็นแรง เช่น เรื่องตุ๊กตาเทพ เราเก็บวันอาทิตย์ต่อเนื่องและนำเสนอผลวันพุธ คำถามต้องไม่เอนเอียง ไม่สะท้อนความคิดเห็นส่วนบุคคล เพื่อเป็นประโยชน์ของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง แต่เมื่อตอบออกมาแล้วดูว่าไม่ใช่ เราก็ปิดคำถามนั้น คำถามคำตอบอยู่ในกระแส สื่อจะเสนอผลให้เรา

ณัฐพลบอกว่า ความน่าเชื่อถือของโพลบอกไม่ได้ เมื่อเสนอผลไปแล้ว เขาจะเชื่อหรือไม่เชื่อ อาจจะถูกหรือผิด โพลสาธารณะทั่วไปแทบไม่มีค่าเลย

นอกจากโพลเลือกตั้งที่มีผลออกมาว่าที่ทำนายไป...ตรงหรือไม่ตรง

ส่วนใหญ่สวนดุสิตโพลที่ออกไปได้การยอมรับ เพราะทำอย่างต่อเนื่อง ประชาชนเริ่มจะคุ้นหูหรือรู้จัก ยังเป็นโพลหนึ่งที่ลงภาคสนามเป็นหลัก ได้พบปะกับคนที่ตอบจริงๆ และสะท้อนปัญหาออกมาจริงๆ

ในส่วนของความน่าเชื่อถืออีกอย่าง คือความเป็นกลาง

สวนดุสิตโพลอยู่ภายใต้สถาบันการศึกษา เป็นหน่วยงานวิชาการ ต้องรักษาคุณภาพของการทำงาน ไม่เสนอผลที่เข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง แต่เรามักจะถูกจับเข้าไปอยู่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเสมอ

เช่น ผลโพลออกมาเป็นบวกกับฝ่ายหนึ่ง อีกฝ่ายหนึ่งก็จะมองเราว่าเป็นพวกฝ่ายนั้น เราจะถูกจับอยู่อย่างนี้ ปัญหานี้อยู่ที่มุมมองของคน

การทำงานของเราจะไม่เข้าไปข้องเกี่ยวกับฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด

เราขออยู่ตรงกลาง ผลใครจะเอาไปทำอะไร เราไม่พูดถึง เราเสนอผลไปห้าข้อ คุณหยิบยกหนึ่งข้อไปใช้ เพื่อเป็นประโยชน์ของฝ่ายตัวเอง เราก็ไม่ได้ว่าอะไร เราเสนอผลในภาพรวมให้เห็นทั้งหมด ทุกข้อทุกประเด็นลงในเว็บไซต์ ไม่มีการหมกเม็ดหรือปกปิด

ข้อจำกัดของโพลจริงๆ หนึ่งเอสดี แต่ไม่สามารถเสนอได้เยอะ เพราะจริงๆ สื่อเสนอได้แค่ประเด็นสองประเด็น สื่อทั่วไปอย่างช่อง 3 5 7 9 อาจเสนอผลให้ครบ แต่ถ้าสื่อที่เลือกข้างก็จะหยิบยกประเด็นที่เป็นประโยชน์กับกลุ่มนั้น เป็นปัญหาการนำเสนอ

เพราะฉะนั้นปัญหาต่างๆ จะถูกพลิกได้ หรือแก้ได้ด้วยคำว่าเราเป็นกลาง เราไม่ต้องการชี้นำสังคม เราต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสังคมเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน และเสนอผ่านไปยังผู้ที่มีอำนาจหรือต้องการใช้ข้อมูลต่างๆ เพราะโพลไม่สามารถชี้นำอะไรได้ในตัวของโพลเอง

ถามตั้งแต่ทำงานมา มีความลำบากใจอะไรไหม ธีรพลตอบว่า คำสั่งของผู้มีอำนาจที่ไม่ได้มองประโยชน์ส่วนรวมมองแต่ประโยชน์ส่วนตัว เคยมีคนโทรมาขอผลโพลเลือกตั้งก่อน เพื่อจะเอาไปวิเคราะห์และดูว่าพื้นที่ไหนควรทำอะไร เราก็บอกได้แค่ว่าตามที่เสนอไป ไม่มีมากกว่านั้น

อีกเรื่อง เราเคยถูกผู้สมัครเลือกตั้งฟ้องว่าลำเอียง เสนอผลไม่ครอบคลุม กกต. ก็เรียกเข้าไปชี้แจง เอาผลทั้งหมดไปตรวจสอบ สุดท้ายคำตอบออกมาว่าเป็นไปตามกระบวนการที่ถูกต้อง

โพลเรื่องอะไรที่คนให้ความสนใจอยากตอบ ธีรพลบอกว่า โพลที่ไม่เกี่ยวกับการเมือง จะเป็นเรื่องของกีฬา นักแสดง คนรู้ลึกลงไปไม่เครียด แม้แต่

การศึกษาคนยังไม่อยากตอบ เพราะบางทีรู้สึกว่าจะอะไรไม่ได้

ณัฐพลอยู่สวนดุสิตโพล ปีที่ 12 ปีหน้าสวนดุสิตโพลจะครบ 25 ปี

สวนดุสิตโพลไม่ใช่โพลแห่งแรกของประเทศไทย โพลแห่งแรกของประเทศไทยคือนิต้าโพล เกิดเมื่อปี 2518 สวนดุสิตโพลเกิดตามมา เมื่อปี 2535 ทำโพลออกมาต่อเนื่องทุกสัปดาห์

ไม่ว่าจะช่องทางไหน เดิมที่เป็นแฟกซ์ส่งให้สำนักพิมพ์ ต่อมาเป็น อีเมล กราฟฟิกันโพล สื่ออย่างเดียวยังไม่ได้แล้ว ตอนนี้มีเฟซบุ๊ก ไลน์ ทวิตเตอร์ อินสตาแกรม สื่อทุกช่องทาง สามารถเสิร์ชหา ก็จะเจอ

สิ่งที่พัฒนาต่อไปก็คือ ยูทูป สำหรับคนที่อ่านหนังสือไม่ออกได้เปิด ยูทูปดู หรือคนที่หูหนวกก็จะมีตัววิ่งให้ การรักษาชื่อของสวนดุสิตโพล คือ การทำให้โพลอยู่ในชีวิตประจำวัน อยู่ในหูและในตาของประชาชน

สฎีปพิเศษ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ
วันเสาร์ที่ 11 มิถุนายน พ.ศ.2559

“ผมตายได้ แต่สวนดุสิตโพลต้องอยู่!”

คำกล่าวของ รศ.ดร.สุพุม เฉลยทรัพย์ ที่ทิ้งท้ายไว้ในหนังสือ
สวนดุสิตโพล: ชี้นำชีวิต หรือคำทำนายอนาคต
ที่แสดงถึงเจตนาารมณอันแน่วแน่ที่จะสร้าง “สวนดุสิตโพล”
ให้เป็นที่ตั้ง “สถาบันโพล” คู่สังคม
มิใช่ “ฝ่ายินต์” ที่ศักดิ์สิทธิ์เฉพาะตัวบุคคล!

และในวันที่ผู้ก่อตั้งสวนดุสิตโพลค่อยๆ เหยียบก้าวไปอยู่แนวหลัง
เพื่อดินคนรุ่นใหม่ๆ ให้มีบทบาทในการ
“สืบทอด” และ “สานต่อ”
เจตนาารมณของการทำโพลที่มีหัวใจสำคัญคือต้อง
“แม่่น ชัวร์ ไม่มั่วนี้่ม” ภายใต้การทำงานเป็น “ทีม”

ไม่มีใครโดดเด่นกว่าใคร
ไม่มีใครต้องถูกทิ้งไว้ข้างหลัง
มีแต่ทุกคนต่างจับมือคนข้างๆ
แล้วเดินเคียงข้างกันไป
คนหนึ่งก้าวขวา อีกคนก้าวซ้าย
สอดประสานไปสู่ปลายทางร่วมกัน

ต่างคนต่างทำหน้าที่ของตัวเองให้ดีที่สุด
เพื่อสร้างผลงานในฐานะ
“สวนดุสิตโพล”
ไม่ใช่เพื่อผลักดันให้ใครคนหนึ่งคนใดกลายเป็น
“เซเลบ” ของสังคม

“คนสวนดุสิตโพล” ในวันนี้
จึงมีหัวใจการทำงานในแบบ

One for All, All for One

รวมใจกันเป็นหนึ่ง
เพื่อมุ่งสู่การเป็นหนึ่งเดียวกัน นั่นคือ

สวนดุสิตโพล!

“ผมก็หวังว่าการก้าวเดินไปข้างหน้าจะทำให้การทำงานทางด้านการสำรวจความคิดเห็นนั้นมีความชัดเจน มีความแม่นยำ มีความเที่ยงตรงมากขึ้น และสามารถทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องนำข้อมูลเหล่านี้ไปใช้ประโยชน์เพื่อส่วนรวมได้”

• อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ •

.....

“มาถึงวันนี้วันที่สังคมไทยมีความเปลี่ยนแปลงในเชิงซับซ้อนมากขึ้นยากที่จะทำความเข้าใจได้ง่ายๆ นั้น สวนดุสิตโพลก็ยังคงเป็นผู้สะท้อนความคิด ค่านิยม และแนวโน้มของสังคม ได้อย่างถูกต้องแม่นยำ และมีความเป็นกลางอย่างเคร่งครัดเหมือนเดิม”

• ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร •

.....

“25 ปีของสวนดุสิตโพล ไม่ใช่ 25 ปีที่ผ่านไปเฉยๆ แต่เป็น 25 ปีที่มาจากการเริ่มต้นที่ถูกต้อง... ประสบการณ์ที่ผ่านมาก็เก็บไว้เป็นความรู้หรือความคิดที่จะนำมาต่อยอด หรือนำมาปรับปรุงแก้ไข”

• สมชาย วงศ์สวัสดิ์ •

.....

“นับจากนี้ต่อไป การทำงานของสวนดุสิตโพลจะต้องให้อะไรมากกว่าที่จะบอกว่าประชาชนคิดอะไร หรือคิดอย่างไร แต่โพลโพลต้องสามารถสร้าง ‘แรงกระชก’ ในทางที่จะสร้างสรรคประโยชน์ให้ประเทศชาติได้ด้วย”

• รศ.ดร.สุพุม เอลยกรัพย์ •

.....

“การสะท้อนให้ผู้คนได้ทราบที่ชาวบ้านชาวเมืองคิดอย่างไรต่อประเด็นต่างๆ ที่สวนดุสิตโพลสำรวจ ถือได้ว่าทุกวันนี้สวนดุสิตโพลก็ทำหน้าที่เพื่อสังคมอยู่แล้ว”

• รศ.สุพุม นวลสกุล •

.....

“หลายคนมองว่าสวนดุสิตโพลและเอแบคโพลล์ (เดิม) แข่งกันกัน แต่หัวใจของนักทำโพลเรารู้ดีว่าเราช่วยเหลือเกื้อกูลกัน... เราจึงคล้ายกับพี่น้องให้กำลังใจกันในฐานะคนทำโพลที่เห็นคุณค่าความคิดเห็นของประชาชนเป็นสำคัญ”

• ดร.นพดล กรรณิกา •

